

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Slovenski delavci!
Ob dnevi svojega labora si ogledite Ljubljanski velesej, ki je revija izdelkov pridnih rok našega delavstva.

SLOVENEC

a uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate Sarajevo št. 7563 Zagreb št. 39.011 Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Prvi slovenski delavski tabor

Zveza združenih delavcev prireja v nedeljo svoj prvi slovenski delavski tabor. Drzen je ta naslov prireditve same, drzen je tudi poizkus mlade, komaj tri leta stare delavske organizacije, da v središču Slovenije prireja svoje prvo večje zborovanje.

Delavske tabore, prave resnične slovenske delavske tabore, je pri nas prirejal že pokojni veliki delavski prijatelj dr. Evangelist Krek. Zbiral je na njih slovenskim narodnim in verskim izročilom iz vsega srca vdano delavstvo in ga vzpodbujal k organizacijski skupnosti za obrambo njegovih stanovskih koristi in za varstvo temeljnih osnov našega narodnega življenja. Cutil je, da se bližajo tisti veliki časi, o katerih je v svoji oporoki govoril nepozabni naš cerkveni knez dr. Jeglič. Vedel je, da prihajajo časi odločilnih bojev med Bogu sovražnim svetom in med Bogu zvestimi. Zavedal se je, da poslednji varjejo vse pozitivne, red in pravico ohranjajoče vrednote proti prodirajočemu brezbožnemu materialističnemu valu časa. Prirejal je zato svoje tabore za delavstvo, da jih na krščanskih osnovah življenja ohranja resnično srečne in da jim na teh osnovah vrne tudi njihovo pogazeno pravico. Njegovi tabori so bili tako prvi resnični slovenski tabori, kjer so bili v duhu slovenske narodne in katoliške delavske skupnosti. Vse kar je bilo izven te miselnosti v delavskih prireditvah in shodih, je bilo proti slovenski miselnosti in ne nosi na sebi značaja slovenskih delavskih prireditev.

Vendar časi izza dobe dr. Kreka niso poznali — pravih gibanj množic. Bili so vanje samo uvod. Tako so bili shodi dr. Kreka pri Sv. Joštu, pri Sv. Gregorju, na Šmarni gori itd. le neke vrste sestanki, neke vrste priprave za poznejše odločilne čase. Takratne prilike niso poznale pravih množinskih gibanj, niso bile naklonjene taborom, ki že po svojem značaju poudarjajo brezpogojno voljo, zajeti namesto nekaj stotin ljudi gotove opredelitve celotnega stana.

V dobi Kreka smo stali na vrhuncu zmagovalne liberalne miselnosti in smo takrat z mirnim srcem gledali, kako se na temeljih liberalnih osnov razbijata narod in stan.

Zveza združenih delavcev proti tej zgrešeni miselnosti o svobodi razbijanja gradi na svojem katoliško narodnem programu po zamisli enotnega stana v stanovsko urejeni družbi enoten naroden delavski stan. V njem ni več prostora za razna narodnemu duhu nasprotna stremiljenja. Nasprotno, na skupnih narodnih verskih in kulturnih temeljih, ki morajo biti izven vsake debate, gradi iz vsega delavstva eno enotno strnjeno fronto za obrambo opravičenih stanovskih koristi.

ZZD tako ni več strokovna organizacija delavstva v dosežanem smislu. Njen program ni več samo program strokovne organizacije določene kulturne usmeritve. Njeni tabori niso več tabori skupin, ki v razcepjenosti vodijo borbo za koristi teh skupin, ampak so po zamisli pokreta tabori, z neomajnim ciljem združiti celoten stan, ki ga danes cepijo ljudje v svojem interesu, in protinacionalni programi oddaljujejo od narodne celote.

ZZD postaja tako po svojem programu edina zastopnica z narodom združenega in medsebojno deljenega delavskega stana. Njen prvi tabor v tej luči se v resnici z vso pravico proti delavski razcepjenosti v preteklosti more imenovati prvi slovenski delavski tabor. Zveza združenih delavcev s svojim taborom daje poseben pečat svojemu trdnemu hoteanju in vzpon svojemu programu: združiti vse resnično slovensko delavstvo v narodno zaveden delavski stan in z njim zmagati v boju za njegovo pravico.

Organizacija ZZD, ki šele dobre tri leta obstoja in borbo bje proti desetletni krivi propagandi lažinacionalizma in brezbožnega marksizma, v tem pravcu prireja svoj prvi tabor in ga naziva upravičeno prvi slovenski delavski tabor. Ni šla, kakor je to običajno na početkih, na mala poizkusna zborovanja na posebnih privlačnih izletniških točkah, ampak se je odločila za Ljubljano, za srce Slovenije. Po treh letih dela hoče pokazati, da jo ni strah meriti svoje moči s silami nasprotnikov, ki so gradili desetletja na razdiranju stanu in naroda in da ni daleč čas, ko bodo ti nasprotniki postali čisto brezpomembni.

Po treh letih obstoja ZZD je to brezdomno zanjo tvegana naloga. Samo njenemu vztrajnemu delu in njeni brezpogojni veri v zmago je treba priznati uspehe, ki jih bo prvi slovenski delavski tabor dosegel.

Prvi slovenski delavski tabor ima tako zamisel strniti pošteno, verno slovensko delavstvo v enotne stanovske vrste in jih voditi v borbi za nov stanovski družabni red v soglasju z narodno celoto do končne zmage. Tej zamisli moremo želeli samo čim prejšnji popolni uspeh.

Knez namestnik v Berlinu

Veličasten sprejem jugoslovanske kneževske dvojice - Nemška prestolnica je vsa v cvetju, zelenju in zastavah - Ves nemški tisk posveča Jugoslaviji največjo pozornost in spoštovanje

Obisku kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Berlinu posveča ves nemški tisk največjo važnost in z velikim spoštovanjem piše o Jugoslaviji.

Sprejem, ki sta ga knez namestnik Pavle in njegova soproga Olga doživela v Berlinu, je bil nad vse veličasten in večjega sijaja skoraj ni več mogoče razviti. Jugoslovanska gosta je na kolodvoru sprejel državni kancler Adolf Hitler, obdan z najvišjimi odličniki nemške države. Berlinske množice, ki so stale v natrpanem špalirju vse do gradu Bellevue, pa so priredile naši kneževski dvojici manifestacije, ki so nepozabne.

Knez namestnik Pavle in kneginja Olga ostaneta v Berlinu kot gosta kanclerja Hitlerja do vključno 5. junija, nadaljnje tri dni pa kot gosta maršala Göringa.

Prvo cvetje v Podroščici

Podroščica, 1. junija. AA. Posebni dopisnik Agencije Avale poroča: Mala železniška postaja v Podroščici ob koncu velikega predora skozi Karavanke je bila vsa okrašena z jugoslovanskimi in nemškimi zastavami. Čez dan je vladala gosta megla, toda proti večeru jo je veter razgalil, tako da so se lepo vtele zasnežene gore. Na postajo so prišli zastopniki nemških civilnih oblasti dr. Kaltenbrunner, general Meissner, jugoslovanski generalni konzul v Celovcu Jovanović, italijanski generalni konzul na Koro-

škem Cappi in velikanska množica ljudstva. Posebno pozornost so zbujale skupine v narodnih nošah. Ob 20 je vlak privozil skozi predor na postajo. Zbrano ljudstvo je prihod vlaka pozdravilo z navdušenim vzklikanjem. Skupina narodnih noš je pristopila k kneginji Olgi in ji izročila štiri šopke cvetlice ter jo v silnem navdušenju tako rekoč s cvetjem skoraj zasula. Vlak je odpeljal s postaje ob 20.30. Častna četa 139 planinskega polka je izkazala vojaške časti in zadrževala jugoslovansko himno.

Veličasten prihod v Berlin

Kancler Hitler je osebno sprejel gosta Nemčije

Berlin, 1. junija. AA. Posebni dopisnik AA poroča: Prestolnica Nemčije, Berlin, mesto s 4 in pol milij. prebivalci in prestolnica države 80 milij. ljudi, je priredila danes navdušen sprejem Nj. kr. Vis. knezu-namestniku Pavlu in kneginji Olgi. Pri sprejemu so velikanske množice mladine in člani jugoslovanske kolonije manifestirali svoja prijateljska čustva ter tako pokazali, kakšna čustva goji nemški narod do Jugoslavije.

Ves Berlin na ulici

Ze opoldne so v Berlinu ustavili v uradih vse delo in vsi Berlinčani so odhiti domov, da bodo čim prej na ulicah, dolgih vsega skupaj okoli 4 km, po katerih pojde slavnostni sprevod. Na teh ulicah je stal kordon vojaštva, ki je imel izkazati čast visokima gostoma. Železniška postaja in Washingtonov trg pred postajo ter vse ceste so okrašene z jugoslovanskimi in nemškimi zastavami in z belimi in nemškimi orli. Na pročelju postajnega poslopja so se vile dolge zastave, sredi jugoslovanske, ob straneh pa nemške.

Pred prihodom posebnega vlaka se je postavil na trikotnem Washingtonovem trgu pred postajo častni bataljon z eno četo nemške pehote, četo mornarice in četo letalstva. Na levi strani je bila zbrana jugoslovanska berlinska kolonija, povod drugod na prostranem trgu se je pa zgrinjala neizmerna množica, ki je prišla, da bo prisostvovala sprejemu in da pozdravi visoka jugoslovanska gosta. V postajni lopi, ki je bila prav tako okrašena z jugoslovanskimi in nemškimi zastavami, so bili kandelabri sredi glavnega prehoda spremenjeni v stebre, okrašene z zelenjem, cvetjem in pozlačenim hrastovim listjem.

Hiller na postaji

Ob 15.20 je prispel v srednjo lopo Hitler, da bo pozdravil pri prihodu kneza Pavla in kneginje Olge. Poleg Hitlerja so zavzeli mesta diplomatski zastopniki Jugoslavije in diplomatski zastopniki vseh veleposlaništev in poslaništev v Berlinu. Poleg diplomatov so bili jugoslovanski novinarji, zraven njih pa nemški poročevalci, fo-

tografi in filmski reporterji. Slavnostnega sprejema se udeležuje tudi hitlerjevska mladina s svojo fanfaro, da bo z njo pozdravila prihod posebnega vlaka.

Prihod kneza Pavla in kneginje Olge

Točno ob 3.30 je privozil na postajo posebni vlak z Nj. kr. Vis. knezom namestnikom Pavlom in kneginjo Olgo. Prvi je izstopil iz vagona knez namestnik Pavle, takoj za njim pa kneginja Olga, nato zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković, minister dvora Milan Antič, general Histič in jugoslovanski poslanec v Berlinu dr. Ivan Andrič.

Na postaji in zunaj postaje je bilo mnogo vojaštva, ki je izkazalo prvo čast visokima jugoslovanskima gostoma. Pred postajo in na ulicah, ki vodijo od postaje do dvorca Bellevue, so bile nepregledne množice. Ko je knez namestnik Pavle stopil iz vagona, je pristopil k njemu nemški državni kancler Adolf Hitler in mu prisrčno stisnil roko ter ga pozdravil. Nato je stopil h kneginji Olgi ter jo prav tako prisrčno pozdravil. Takoj nato je pristopil h knezu namestniku Pavlu in kneginji Olgi pruski ministrski predsednik in letalski minister maršal Göring, ki je v dobrem razpoloženju prisrčno pozdravil kneza namestnika Pavla in nato kneginjo Olgo. Njegova soproga je kneginji Olgi podarila krasen šopek orhidej. Maršal Göring je nato predstavil knezu namestniku vse prisotne ministre Nemčije in visoke osebnosti, ki so se zbrale na Lehrhüter Bahnhof. Kneginja Olga je ostala v družbi Göringove soproge ter bila z njo v daljšem razgovoru.

Nepozabna slika pred postajo

Pred postajo, kjer so tisočglave množice priredile kanclerju Hitlerju in jugoslovanskima gostoma viharne pozdrave, sta kancler Hitler in

Palača »Bellevue«, kjer prebivata knez-namestnik Pavle in kneginja Olga

knez namestnik Pavle pregledala častne čete, ki so bile sestavljene od kopnene vojske, mornarice in letalstva. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je bil oblečen v temnomodro uniformo divizijskega generala z rdečo čepico. Navdušenje Berlinčanov je bilo tolikšno, da ni bilo mogoče slišati »Präsentmarscha«, ki ga je intonirala vojaška godba. Takoj nato pa je godba zaigrala jugoslovansko državno himno. Častnim četam je poveljeval poljevnik mesta Berlina.

Nato sta knez namestnik Pavle in kancler Hitler stopila v avtomobil. V drugi avtomobil je sedla kneginja Olga, ki je bila oblečena v letno obleko, za njo pa so se vozili vsi ostali visoki dostojanstveniki. Avtomobilski sprevod je krenil čez Moltkejev most na Hardwarstrasse poleg Krollove opere ter šel skozi Zelteralle, Friedensalle, Hindenburgplatz, Charlottenburg-Chausee in Spreeweg. Na vsej poti je stala nemška vojska v špalirju. Za njo pa so bile nepregledne množice ljudstva, ki je imelo danes prost dan in so bile na čast visokih jugoslovanskih gostov zaprte vse trgovine.

Ob 3.50 sta prišla knez namestnik Pavle in državni kancler pred dvorec Bellevue, kjer je bila razvrščena četa nemške vojske. Takoj za njo pa je bilo v krasnem parku na tisoče Berlinčanov, ki so navdušeno vzklicali knezu namestniku Pavlu in kanclerju Hitlerju.

Knez pri Hitlerju

Ob 3.55 je bil sprejem končan, ob 5 popoldne pa je knez namestnik obiskal kanclerja Hitlerja. Knez namestnik Pavle je v družbi kanclerja Hitlerja odšel v novo kanclersko pisarno skozi Brandenburška vrata, Unter den Linden in Wilhelmstrasse, kjer je nestrpno na njun prihod čakalo stotisoče ljudi.

Ves nemški tisk piše o Jugoslaviji

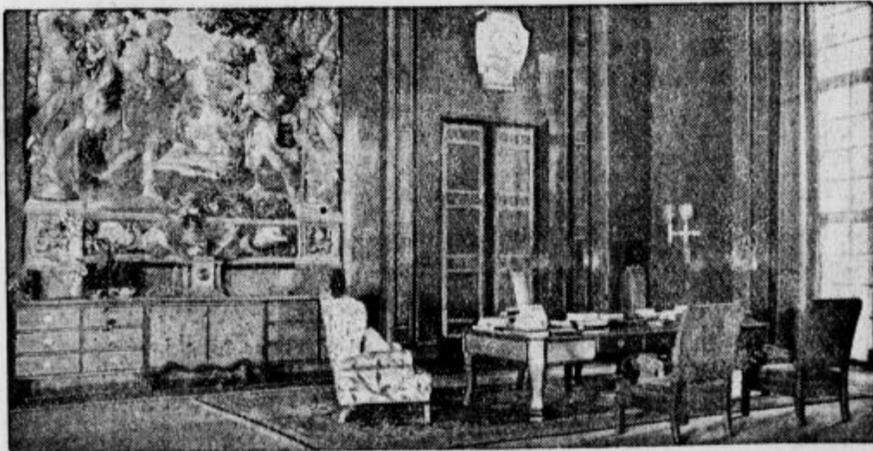
Berlin, 1. jun. AA. Posebni dopisnik Agencije Avale poroča: Vsi današnji jutranjiki so polni slik Nj. Vel. kralja Petra II., Nj. Vis. kneza namestnika in kneginje Olge. Listi prinašajo mnogoštevilna poročila o pripravah za sprejem visokih gostov, posebno o pregledu, ki ga je napravil voditelj Hitler v spremstvu ministra Meissnerja in prof. Baumgartna, ki je vodil umetniška dela pri obnovi gradiča Bellevueja, zgodovinskega dvorca, ki se odtlej uradno imenuje »Dom gostov« in je prirejen za visoke goste, ki pridejo iz tujine v Berlin na obisk.

Čprav Nemčija prav dobro pozna Jugoslavijo in njene razmere, so te dni, posebno pa danes, mnogi berlinski listi izdali posebne izdaje o Jugoslaviji ali pa priobčili izčrpane članke o Jugoslaviji in o njenem delovanju na vseh področjih. Te članke so napisali najuglednejši jugoslovanski in nemški politiki, kulturni delavci in gospodarstveniki.

Najbolj bogata je današnja izdaja lista »Berliner Börsen Zeitung«, ki je ekoran od začetka do kraja posvečena obisku kneza namestnika Pavla in kneginje Olge ter nemško-jugoslovanskim odnosom. Ugledne nemške in jugoslovanske osebnosti so napisale članke o jugoslovanski vojski, o jugoslovanskem narodu, o jugoslovanskih prirodnih krasotah itd. Najbolj znaten je prispevek veleposlanika Friedricha von Kellera, nekdanjega nemškega poslanika v Beogradu, v katerem med drugim pravi:

Zemunska vremenska napoved: Delno oblačno po vsej državi. Ponekod dež in nevihte.

Dunajska vremenska napoved: V glavnem nekoliko prijaznejše vreme, ponekod lahken dež, še oblačno.

Hitlerjeva delovna soba v kanclerski palači, kjer je knez-namestnik Pavle večeraj obiskal Hitlerja

Politični zapiski

Upoln glas s hrvatske strani

Dr. Ivica Šubišić, narodni poslanec in eden največjih prijateljev in sodelavcev dr. Mačka, je imel na binkoštno nedeljo sestanke v Delnicah, na katerem je podal važne izjave.

Odgovarjal je namreč na vprašanje, kako je prav za prav s sporazumom, za katerega se ljudstvo v Jugoslaviji brez razlike narodnosti in stanu najbolj zanima. Ko se je — tako je uvodoma dejal — po 16 letih, v katerih so smatrali Hrvate za revolucionarje in jih na vsi moč tlačili, z nastopom vlade JRZ začelo misliti na sporazum, se je dr. Stojadinović sestal z dr. Mačkom v Brežicah. Dr. Stojadinović pa vprašanja očitno ni načel resno. Ko je padel, je vladar Dragiša Cvetkovića začelo svoje delovanje z deklaracijo, ki je Hrvate mogla popolnoma zadovoljiti. Ko je Cvetković prišel v Zagreb, je njegov prihod upravičeno vili v hrvatski narod vero, da je sedanji trenutak tako resen in važen, da se mora hrvatsko vprašanje rešiti v popolno zadovoljnost hrvatskega naroda. S to vero je dr. Mček z vso resnosjo šel na delo. Zgodilo se je, kar vsi vemo, da je Cvetković formuliral sporazum v načelu. To ni bila rešitev v vseh podrobnih točkah, toda v načelu se je predsednik vlade z dr. Mačkom popolnoma sporazumel. Zakaj se formulacija, ki sta jo sklenila Cvetković in Maček, ni sprejela? Jaz morem — je dejal dr. Šubišić — reči samo to, da ni pravilno, če se govori, da je sporazum odklonjen in da iz njega ne bo nič. Jaz to lahko rečem, ker sem zelo dobro o stvari obveščen. Mi Hrvati smo na stališču, da smo narod in da moramo imeti vse to, kar more v državni skupnosti narod imeti. Ako se bo ves erbski narod poučil o tem, da to, kar zahtevamo zase, nikakor ni v škodo njemu, potem ne smemo izgubiti vere, da se bo sporazum oživotvoril. Ne govorim posebi o slovenskem narodu, ker sem prepričan, da bo slovenski narod zadovoljen z vsako rešitvijo, ki jo bodo Hrvati in Srbi med seboj našli.

Nato je Šubišić kritiziral tako zvano čaršijo, kateri da ni nič za srbstvo, ne za jugoslovanstvo, temveč samo za denar, ter je na koncu dejal, da naj ljudstvo ne zgubi vere v to, da se bo sporazum udeležil in da naj grede zato vsi z veseljem nasproti bodočnosti.

Glasilu dr. Mačkove stranke, »Hrvatski dnevnik«, prinaša dr. Šubišićeve izjave med drugim noticami v svoji notranje-politični rubriki pod naslovom »Dr. Šubišić veruje v sporazum«.

JRZ bo sporazum uresničila

Glasilu JRZ, »Samouprava«, prinaša članek, ki se obrača proti nekim krogom, ki skušajo proti obstoječi stranki JRZ sejeti nezaupanje s tem, da ji odrekajo jasno opredeljeno stališče v aktualnih političnih vprašanjih. »Samouprava« opozarja na deklaracijo vlade Dragiša Cvetkovića, v kateri so smernice vlade, oziroma stranke čisto določeno opredeljene. Te smernice grede za uresničenje programa JRZ, ki je: enakopravnost državljanov pred zakonom, red in mir v državi, gospodarski napredek in socialna pravičnost, sporazumna in mirna rešitev vseh aktualnih vprašanj in čuvanje mednarodnega ugleda ter narodne sluge (srbsko: edinstva). Ta program, piše »Samouprava«, ne izključuje plemenske individualitete in JRZ je prva državna stranka, ki je javno priznala, da hrvatsko vprašanje obstoji in je podala dokaze svoje dobre volje, da se to vprašanje uspešno reši. V tem prizadevanju, da se reši hrvatsko vprašanje, kakor tudi vsa ostala še odprta politična vprašanja, bo stranka vztrajala do konca. Ona je pripravljena, da doprinese vse potrebne žrte v ta namen in da pokaže najvišjo mero dobre volje ter popuščanja, da bi se sporazum udeležil in da bi se našla srečna in koristna rešitev vseh spornih vprašanj. V tem razpoloženju JRZ ne vodi nobene okoskrčne in izključujoče etnarske politike, ampak po vseh svojih ponudbah, stremiljenju ter delu upošteva občo državno korist. Sicer pa — tako zaključuje »Samouprava« svoja izvajanja — dejansko delo stranke in vlade dokazuje najbolje, kakšen je njen program in tisti, ki vodijo proti stranki neželjno borbo, pač ne služijo državi in njenemu mednarodnemu ugledu.

Srbski patriarh o svetovni zmedi

Patriarh srbske pravoslavne cerkve Gavriilo je imel 31. maja, na dan slave tamošnje stolne cerkve govor, v katerem je med drugim rekel: »Izgleda, da je Evropa začela padati in stare mračne čase, ko so po njej razsajali barbari. Na površje so prišli zanesenci, razumarji in ideologi v vlogah novih apostolov človeštva, ki hočejo s svojimi umovanji zrušiti devetnajstoletno zgradbo krščanske svetlobe in duhovne sile. Okovani v krute verige surovega materializma in egoizma, propovedujejo nov red in način življenja brez Boga in duše, brez erca in ljubezni. V teh naukih in ideologijah je izvir in vzrok vseh duševnih tegob in duhovnega razsula, v katerem se danes nahaja človeštvo. Zadostna je enostavna ugotovitev rezultatov teh naukov, pa se bo človeštvo lahko in naglo rešilo sodobne strahote. Iz naše lastne preteklosti lahko ugotovimo, kaj je dala našemu narodu svetosavska vera. V tej krščanski veri je srbski narod od početka do današnjih dni vedno našel neizbrni izvir življenjske in duhovne sile, ki je zraetla iz našega Piemonta, iz Sumadije.«

Kakor poroča »Hrvatska straža«, je patriarh govoril tudi o razmerah v srbski pravoslavni cerkvi, rekoč, če smo po 500 letih mogli ustvariti močno Jugoslavijo, bomo mogli z dobro voljo in ljubeznijo urediti tudi naše notranje razmere. Prepričan sem, je dejal, da srbska pravoslavna cerkev nikoli ne bo zapustila svojega tradicionalnega pota v službi kralja in naroda.

Nov načrt za srednje šole

Iz skupščine novosadske podružnice Jugoslovenskega profesorskega društva izvemo, da je naučno ministarstvo izdelalo nov načrt za srednje šole. Professore društvo je sklenilo resolucijo, v kateri zahteva, da naj se novi zakon, oziroma načrt prej temeljito prouči po Prof. društvo oziroma po njegovih podružnicah. Potem zahtevajo, da se profesorji srednjih in strokovnih šol na novo razvrstijo po usposobljenosti in po skupnih letih službe. Oženjenim profesorjem naj se vrne osebna doklada, ki jim je bila vzeta, osebne izdatke za srednje šole naj nosi država, materialne pa banovina. Za izlete naj se profesorjem plačajo dnevne in potni stroški tako, kakor vsem drugim uradnikom. Nato je bil za predsednika podružnice izbran prof. Milan Petrovič.

Belgrad, 1. junija. m. Snoč je bil v Belgradu zaključen drugi festival jugoslovenskih narodnih plesov in melodij, ki je v vsakem oziru lepo uspel.

I. Slovenski delavski tabor

v Ljubljani prihodnjo nedeljo dne 4. junija

Preberite navodila za udeležence!

Nemudoma naročite za vse udeležence zaradi četrtinske voznine pri centrali legitimacije, ki jih za to priliko izda centrala. Brez te legitimacije četrtinske voznine ni.

Z legitimacijo kupite na postaji doma polovično karto in obzave K-14. V Ljubljani teh kart in obzave ne oddajate, ampak jih shranite za povratek. Z njimi imate nazaj domov brezplačno vožnjo, če ste dali na obrazcu K-14 potrditi, da ste se tabora udeležili. Reditelji naj zato v Ljubljani obrazce K-14 zberejo in jih dajo potrditi v centralni pisarni, nato jih vrnejo udeležencem.

Naročite takoj tudi taborske znake. Znak in legitimacija staneta vsaka po en dinar.

Naročite takoj skupinske znake za začasne prapore. Vsaka skupina mora imeti svoj prapor (zeleno blago ali državna zastava na 1,80 m do 2 m dolgem drogu, blago široko 70 cm, dolgo 1 m, dolžina 70 cm je ob drogu). Skupine, ki so naročile stalne prapore, prejmejo iste proti takojšnjemu plačilu v centralni pisarni že sedaj ali pa na dan tabora takoj zjutraj.

Taborske znake bodo mogli reditelji dobiti že na dan prireditve v centralni pisarni, če bi jih zmanjkalo prej za na novo prilažene udeležence. Reditelj naj znaka nikomur ne da, za kogar ne more pred pokretom brezpogojno odgovarjati. Še enkrat opomin: Kdor nima na taborskem znaku številke skupinskega znaka, s katerim mora iti v spredu, ga brezpogojno odstranite iz tiste skupine. Naj poišče prapor s svojim skupinskim znakom. Tam ga poznajo; če ga ne, ven z njim! Nihče brez znaka ne more v spredu in ne v uniojsko dvorano.

Za udeležence s zgodnjimi jutranjimi vlaki je določena velika dvorana v Delavski zbornici

za čakalni prostor. Tja naj grede grupe strnjeno in čakajo tam skupno na odhod k sv. Jožefu. Zajtrkuje v Delavski zbornici v javni kuhinji.

Brezpogojno sledite navodilom rediteljev. Glede svete maše bodite vsi več kot točni. Red tu ne trpi nobenih zamudnikov. Pojite pri sveti maši glasno, med sveto daritvijo se vedite katoličanov vredno. Počakajte v cerkvi do konca blagoslovitve deseterih stalnih praporov — nato pa hitro v spredu.

Spredu naj bo pravo izpričevalo naše zrelosti. V spredu lahko poje narodne pesmi. Pozdravljajte z mahanjem robcov, z zamahom roke, z visokim dviganjem klobukov. Vzklikajte samo pokretu ZVD, naši narodni skupnosti, našemu narodnemu vodstvu, gg. ministrom, predsedniku vlade. Kakršni koli vzkliki, ki se naj začnejo z »Dol...«, niso dovoljeni. V tem oziru velja edina izjema za vzklika: »Doli židovski marksizem! in »Doli brezbožni boljševidem!«

Zamudniki, ki pridejo v Ljubljano šele okrog devete ure, grede v cerkev očetov frančiškanov in potem pri Unioju počakajo na spredu, ki pride od sv. Jožefa okrog desetih. Za njimi grede v dvorano na zborovanje. Za morebitno potrebno preoblečenje posebnih skupin za spredu določi potreben prostor centralna pisarna. V pisarno naj ta dan prihajajo samo reditelji, drugi naj ne delajo gneče.

Nekateri so pisali, da bi se ta dan radi o tem in onem razgovorili z odborniki ali z osebjem v pisarni. Povemo že sedaj, da je vsak razgovor ta dan o čem drugem kakor o taborskih zadevah v pisarni čisto izključen. To je enostavno nemogoče. Ponavljamo še kratko taborski red za 4. junij:

1. Ob 6 zjutraj igrajo fanfariati na Ljubljanskem gradu, po mestu pa igra godba budnico.

2. Od 6. do 8. ure prihodi vlakov z udeleženci tabora, nato odhod na čakališče v Delavsko zbornico, oziroma k cerkvi sv. Jožefa.

3. Ob pol 9 sveta maša, pridiga in blagoslovitev deseterih praporov.

4. Ob četrti na 10 ureditev spredu in spredu na manifestacijsko zborovanje v Unioju.

Ves spredu gre točno po določenem redu po zaporednih številkah skupinskih znakov. Reditelji prejmejo podoben spored spredu še v roke.

5. V Unioju: Prihod častnih gostov v dvorano napovedo fanfare. Zborovalci pozdravijo goste in zborovanje otvori predsednik ZVD tov. France Preželj.

6. Na zborovanju govorijo kratko: zastopnik ZVD, pozdravljajo sorodne organizacije, nato predsednik vlade in Jugorasa Dragiša Cvetković, naš narodni voditelj in predsednik senata dr. Korošec ter naš zvesti sodelavec gradbeni minister dr. Miha Krek.

7. Zborovanje pričenmo z državno, končamo pa ga s slovensko narodno himno. Po končanem zborovanju gremo veseli zopet na novo delo za našo končno zmago.

8. Vsi udeleženci v skupinah brez izjeme grede od glavnega kolodvora do Delavske zbornice. Reditelji skupin dobijo v centralni pisarni še zadnja navodila in drugo, kar rabijo. Od tu šele grede po določenih ulicah k sv. Jožefu.

9. Tabor bo ob vsakem vremenu. Zato pokažite ob vsakem vremenu disciplino in red in se tabora gotovo udeležite.

Glavni odbor
Zveze združenih delavcev v Ljubljani.

Mariborski mestni svet

Maribor, 1. junija 1939.

Mariborski občinski svet je imel nocoj ob pol 7 četrti redno sejo. Na dnevnem redu so bile važne zadeve, o katerih je snoči razpravljala upravni odbor mestnih podjetij, ter jih določil za občinsko sejo. Zupan dr. Juvan je po uvodnih formalnostih poročal, da je imela Mestna hranilnica te dni občni zbor. Mariborski mestni svet je pregledal vse poslovanje ter našel vse v redu. Na pritožbo g. Angele Miklavca, se sklene, da se sedmi in osmi prehod med Dravsko in Savsko ulico zapre, ponoči pa osvetli, da ne bo vedno onesnažen. Na Rosenbergovem posestvu se prodajo dve parceli po običajnih pogojih.

Nato je podal obširno poročilo o stanju mestnega avtobusnega prometa poročevalec za mestna podjetja ravnatelj Stabej. Avtobusni promet ima 21 vpisanih vozov in sicer 17 Diesel, ostali 4 pa so starejšega tipa. Ti štirje vozovi so že zdavnaj doslužili, saj ima vsak za seboj povprečno 540 tisoč kilometrov. Mestna podjetja predlagajo, da se nabavijo štirje novi avtobusi tvrdke »MAM« na pogon z nafto. To je tem bolj potrebno, ker je začela obratovati nova proga Maribor-Ljutomer, ki sama potrebuje dva voza. Za dosedanjih 17 Diesel vozov tvrdke »MAM« je dala

občina 4 milijone dinarjev. Karoserije bo izdelala mariborska tvrdka Pergler. O uporabnosti in vrednosti novih avtomobilov iz Nemčije se je razvila debata. Ravnatelj H r a s t e l j je pojasnil, da je informativni pri belgrajski mestni občini, ki ima v obratu avtobuse »MAM« in »Fiat«. Ugotovili so, da so avtobusi tvrdke »MAM« boljši, kakor »Fiat«. Tvrdka »MAM« ima pa tudi to prednost, da dela brez vsakega posredovanja, kar je mnogo ceneje. Nato je mestni svet sprejel predlog upravnega odbora mestnih podjetij. V nakup avtobusov se bo porabilo posojilo 1 milijon dinarjev, ki je bilo dovoljeno že pred enim letom, pa se ni izkoristilo.

Javna seja je bila s tem zaključena ter je sledila tajna. Mestni svet je tajno razpravljala glede nakupa zemljišča in poslopij tovarne Zelenka in Co. Kakor znano, je ta tekstilna tovarna prenehala delati. Poslopje stoji ob Tržaški in Linhartovi ulici. Stroj je tvornica prodala v Egipt. Predilnico je tvrdka ponudila mestni občini za garažo. Bila so daljša pogajanja, slednjič pa so se zedinili za ugodne pogoje in mestna občina bo kupila zemljišče ter del tovarniških poslopij tvornice za znesek 900.000 din. Tam se bo uredila nova garaža za mestne avtobuse.

neral Jankovič z uradniki »Aeroput« ter turški poslanik Ali Hajdar Aktaj.

Z upostavitvijo letalske zveze Berlin—Carigrad je Belgrad mnogo pridobil, ker je na ta način vezan tudi z zračnim prometom z vsemi evropskimi prestolnicami.

Polet iz Berlina v Carigrad traja štiri ure.

Osebnosti

Belgrad, 1. junija. m. Dosedanji politični upravnik v notranjem ministarstvu dr. France Jenko, ki je bil dodeljen v kabinet ministra Snoja, je prestopil v sodno stroko ter je postavljen za sodnega pripravnika na sodišču v Celju.

Belgrad, 1. junija. m. Za pomožne manipulante 10. skupine so postavljeni: Josipina Damiter, na pošti Maribor L., Miroslava Perme, Tatjana Kandare, Katica Glavič, Roža Pavšič, Marija Kokalj, Ljubljana I., Josipina Drobnič, na pošti Stari trg pri Rakeku, Ana Panko, St. Vid nad Ljubljano, Nažuka Pečar na pošti Ljutomer, Olga Zupančič, na pošti Muta, Olga Prešeren, pri poštnem ravnateljstvu v Ljubljani, Zora Triglav, Dolnji Logatec, Miroslav Marušič, Brežice.

Upokojen je strojevodja Mihael Tešar. Belgrad, 1. junija. m. Z odlokom prosvetnega ministra so postavljeni naslednji meščanskošolski učitelji: Podboj Sabina na Rakeku; Bahovec Ana v Senovem; Danica Javornik, Praprotnik Anton, St. Vid nad Lj.; Ivan Andolšek, Vojnik; Ivan Tomšič na Jesenicah.

Mladinski tabor

v MARIBORU

V DNEH OD 29. JUN. DO 2. JUL. 1939

Ob priliki velikega mladinskega tabora v Mariboru bodo tudi stanovska zborovanja za učitelje, dijake, katoliške izobražence, kmete, obrtnike in tovarniške delavce, ki jih prireja Prosvetna zveza.

V soboto, prvega julija, bo dopoldne v Karlinovi dvorani (Dijaško semenišče, Koroševa ulica 12) stanovski dan za kmete. Na njem se bodo zbrali kmetje iz vse lavantinske škofije in bodo manifestirali za vzore in pravice kmečkega stanu. Na tem zborovanju bodo izbrani govorniki pokazali lepoto kmečkega stanu, starodavnost kmečke omike, blagolasje kmečke pesmi, povešiti in pravilnice, moč kmečke ljubezni do rodne grude in kmečkega doma, povezanost kmečke duše z Bogom in s Cerkvijo, borbe kmeta za svoje stanovske pravice in svoj gospodarski obstoj. Posebno bodo razložili, kateri so glavni temelji za gospodarski napredek kmečkega stanu v današnji dobi.

Kmetje in kmečki fantje, pridite vsi! To bo vaš veliki dan! Pokažimo, da smo eno s slovensko mladino, ki bo zborovala in obhajala svoj veliki mladinski praznik.

Spored stanovskih govorov je sledeč:

1. Duševni temelji slovenskega kmečkega stanu. (Govori g. dr. Josip Hohnjec, bogoslovni profesor.)
2. Ali čuva današnji kmet nad svojo stanovsko samoniklostjo? (Govori g. dr. Fr. Sušnik, gimnazijski ravnatelj.)
3. Izobražen kmečki fant — izobražen kmečki gospodar. (Govori mladinski organizator Mirko Geratič.)
4. Glavni pogoji gospodarskega napredka kmečkega stanu. (Govori posl. dr. Lavrič, tajnik Kmetijske zbornice.)
5. Izzeljsko vprašanje. (Govori g. K. Zavržek, duhovni voditelj izseljencev.)

Koliko so Nemci storili za Španijo

Zanimiva odkritja o vlogi nemške »legije Condor«

Ob priliki povratka 5.000 nemških prostovoljcev iz Španije, ki jih bodo v Nemčiji nadvse veličastno sprejeli, objavljajo vsi nemški listi obširna poročila o zgodovini nemške udeležbe v španski državljanski vojni. Zelo malo dejstev, ki jih objavljajo nemški tisti o delovanju »Legije Condor«, je bilo do sedaj znanih. Šele iz teh poročil, ki so jih napisali najbolj ugledni voditelji nemške prostovoljske legije, zveemo, kako obsežno je bilo nemško sodelovanje v Španiji in kako usodno so nemški prostovoljci pogostokrat povzeli v potek dogodkov. Poročilo, ki sledi, je povzeto po »Kölnische Zeitung«, kjer je objavljeno pod naslovom »Nemški napor v španski vojni«.

Francov upor se je začel nesrečno. Po večini španskih mest se je upor izjalovil. Samo na severu je bil general Mola uspešen, medtem ko je na jugu general Queipo de Llano mogel s zvižajo zasedati mesto Seville. Toda med obema generaloma ni bilo nobene zveze. V Maroku pa je stal general Franco s svojimi marošskimi vojaki in tujimi legionarji. Toda med njim in Španijo je bilo neprehodno Sredozemsko morje, po katerem je bilo križarilo rdeče brodoge.

Franco se obrne na Nemce Hitler je obljubil pomoč

V tem trenutku se je Franco obrnil na neko nemško podjetje v Tetuanu, da naj organizira prenos maroških čet v Španijo z letali. Nemški podjetnik je odpotoval v Nemčijo, kjer je bilo takoj vse potrebno ukrenjeno. Nemški kancler Hitler je že na koncu julija 1936 sklenil, da bo Špance v boju proti boljševizmu podprl. Samo deset dni je trajalo, ko so bili prvi prostovoljci že zbrani. V Tetuanu je bilo istega dne ustanovljeno podjetje »Sisma«, ki si je dalo nalogo, da bo prenašalo v letalih vojaštvo iz Maroka v Seville. Nemških prostovoljcev je bilo izbranih 85. Poveljeval jim je neki podpolkovnik. Bili so to samo izbrani častniki in podčastniki letalske službe, ki jih je izbral generalni štab letalske armade in jih tudi opremil s potrebnimi letali in letalskimi potrebščinami. Na tihem, v civilni obleki so se zbrali v Berlinu pod vodstvom človeka, ki je na svoji čepici nosil napis »Reisegesellschaft« (potniška družba). Družba je odšla proti Hamburgu. Tam so jih v skrivnostnih avtobusih spravili do ladje, ki jo je opremila in stavila na razpolago »Woermannova linija«. Tamkaj so prostovoljce previdno skrili v prostorih pod krovom. Tamkaj je bilo pripravljeno tudi šest najnovejših bombnikov tipa »Heinkel 51«, večje število bomb, najnovejši protiletalski topovi in nadomestilno orodje. Ladja je odplula v španski Maroko (v Tetuanu) že dne 1. avgusta.

Nemška letala so prenesla 15.000 Marokancev iz Afrike v Španijo

Takoj po prihodu nemških letalcev se je začel prenos maroških čet v Španijo. Vsako letalo je sprejelo po 30 do 40 vojakov. V najkrajšem času so ta letala prenesla iz Tetuana v Seville armado 15.000 moderno opremljenih Marokancev. Tako je dobil Franco močno armado, ki jo je pogal v viharno prodirajoči napad proti Madridu. Šele mnogo pozneje je bilo mogoče maroške čete prevažati tudi po morskem poti.

Nemška letala so takoj posegla v boj. Ona so bila prva, ki so bombardirala na primer rdeče bojne ladje. Nemški letalci so bil med prvimi, ki so spali bombe na Madrid. In spet so bili nemški letalci, ki so dne 22. avgusta metali živež obleganim španskim junakom v Alcazarju v Toledu.

Novi nemški prostovoljci: Strnjeni nemški letalski armadni zbor

V septembru 1936 je prišlo večje število svežih prostovoljcev, ki so pripeljali s seboj nove bombnike in nove lovce, kakor tudi protiletalske topove in bombe. Kajti položaj na bojiščih je kazal, da Franco ne bo takoj zmagal in je nemško poveljstvo zato sklenilo, da bo organiziralo pravi strnjeni nemški letalski armadni zbor. Legiji je poveljeval polkovnik Warlimont.

Na podlagi tega sklepa je Nemčija v novembru 1936 poslala v Španijo: skupino bojnih letal z letalci, municijo in opremo, skupino lovskih letal z moštvo in vso opremo, izvidniška pomorska letala z moštvo, močno skupino protiletalske artiljerije, posebno skupino za poročevalno službo in še posebej večje število letal, ki so dobila svoje lastno letališče (park). Ustanovljena je bila s tem prava strnjena legija, ki je nad njo prevzel poveljstvo nemški letal. general Sperrle. Ostal je na čelu legije skoraj eno leto.

Od novembra 1936 pa do konca španske državljanske vojne je bila nemška »legija Condor« udeležena pri vseh najvažnejših bojih. Predstavljala je izbrano četo najboljših letalcev in zračnih strokovnjakov, ki je sama posegla v borbo, delno pa je služila tudi kot letalska visoka šola, ki je v teku dveh let vojne izvežbala ogromno število španskih letalcev. V novembru so na poziv generala Franca prišle v Španijo prve italijanske čete.

Odločilni nasvet nemškega letalskega generala Sperrleja

»Legija Condor« se je odlikovala v prvih madridskih bojih, v borbah za Bilbao, pri Malagi in ob Ebru. Na predlog nemškega generala Sperrleja se je general Franco odločil, da bo opustil brezuspešne borbe pri Madridu, ki ga ni bilo mogoče zavzeti, ter se vrnil na čiščenje severnih front od Bilbao do Ovieda. Pred Bilbaom je imel rdeči nasprotnik strahotne utrdbe. Napad je začel 31. marca 1937. Trajal je do 19. junija, ko je mesto padlo. Nastopili so največji nemški bombniki, ki so metali bombe izrednih obsegov, kajti utrdbe so zahtevale ogromno razstrelilno silo. Nemški bombniki so se imenovali »leteča zračna artiljerija«. Prav tako so odlično posegale v borbo nemške protiletalske baterije, ki imajo veliko probno silo, tako da so vsak odpor zlomile. Spet na nasvet generala Sperrleja so Španci nadaljevali čiščenje v Asturiji. Ko so rdeči nasprotniki z namenom, da bi pritisk generala Franca na severu olajšali, začeli z ofenzivo pri Bruneti pri Madridu, bi bilo skoraj prišlo do katastrofe, da nemška legija Condor ni posegla v borbo in z velikimi žrtvami — ki jih priznava — premagala nasprotno letalstvo, tako da so morali rdeči po izgubi 30.000 mož ofenzivo ustaviti. Zatem se je nadaljevala ofenziva na severu in je dne 13. oktobra padel Gijon. Nemška letala so skupno z armadnim zborom Navarce imela največ zasluga za to zmago, pri kateri se je bilo treba boriti največ proti do 2.500 m visokim goram, koder so imeli rdeči raztresene svoje utrdbe.

General Sperrle je po zlomu severne fronte zapustil Španijo in dobil namestnika v generalu Volkmanu. V Španiji je ostalo eno leto, do dne 1. novembra 1938. Danes je general Volkman, ki si je pridobil v Španiji dragocena izkustva, poveljnik nemške letalske akademije. Prvo njegovo delovanje se je razvilo okrog Teruela, kjer je nemški letalski zbor večkrat odločilno posegel v letalske borbe in v veliki meri pripomogel, da so Francosci prodri do morja in odrezali Katalonijo od ostale Španije.

Najhujše borbe ob Ebru Rdeči so izgubili 70.000 mož

Najhujše borbe so se nato razvile ob Ebru. Nemški časopisi pravijo, da so vprav v teh strahotnih bitkah nemški prostovoljci s svojimi letali odločilno sodelovali. Po njihovem pripovedovanju je bila bitka ob Ebru največja in najbolj krvava v vsej španski vojni. Trajala je skoraj štiri mesece in je rdeče veljala 70.000 mrtvih, medtem ko so Francosci izgubili »na desetine tisočev mož«. Boji so bili strašni. Nemci priznavajo, da so se rdeči junaško borili. Končno so obnemogli in je bila španska vojska dne 16. novembra, ko je Franco zavzel kraj Flix, stvarno končana. Španska vojska na splošno, kajti kar se je zgodilo pozneje, ni bilo nič drugega kakor beg poraženih armade.

V novembru 1938 je prevzel poveljstvo nad nemškim letalskim zborom general von Richtofen. V tem svojstvu se je udeležil katalonske

ofenzive, ki je bila viharna, kajti po zlomu ob Ebru rdeči niso kazali več nobenega odpora.

Nemška legija se je udeležila še končnih borb pri Toledu. Dne 27. marca je bil boj končan z dnevnim poveljem: »Rdeči se ne upirajo več!«

Nemci so izvežbali 50.000 španskih častnikov

Toda nemški letalski zbor se ni udeležil samo bojev v zraku — stvarno so Nemci vodili vse letalske boje in organizirali vse letalsko bojevanje v Francoski armadi — ampak tudi v kopenski vojski, kjer so sodelovali tako imenovani »Imker« oddelki, in v vojni mornarici. Poleg tega se je udeleževal v španski vojni še močan »oklopni oddelek« z oklopnimi avtomobili in tanki, ki se je skrival pod imenom »Drohne«. Štel je vsega dve kompaniji častnikov in podčastnikov, ki so imeli v prvi vrsti nalogo vezbati španske čete v borbah z oklopnim orožjem.

Špansko poveljstvo je organiziralo veliko taborišče, ki je služilo nalašč za vežbanje vojaštva vseh oboroženih skupin, v letalstvu, v boju z oklopnimi vozili, v poročevalni službi, v tehničnih delih. Vodstvo tega taborišča so imeli Nemci, ki so izvežbali na desetine tisočev častnikov in sposobnih podčastnikov. Nemčija je poslala v Španijo posebne strokovnjake za topništvo, za mine in za brezžično poročevalsko službo.

Tudi španska mornarica je imela na razpolago močan oddelek nemških pomorskih strokovnjakov, ki je bil skrit pod imenom »Nordsee«. Nalo-

ga nemških strokovnjakov je bila, izvežbati španske pomorske častnike in biti španskemu pomorskemu štabu na razpolago za vsake vrste nasvete.

Nemški časopisi pristavljajo, da so nemški strokovnjaki izvežbali najmanj 50.000 španskih častnikov, ki so stopili potem v službo bodisi v letalstvu, bodisi v kopenski vojski ali v mornarici. Števila letal, protiletalskih topov, drugega orožja in pomorskih edinic, ki so sodelovala na španskih bojiščih, ne navajajo. Slike, ki jih objavljajo, pa jasno kažejo, da je bila tehnična udeležba izredno mogočna. Nemški listi tudi priznavajo, da so »legionarji« dobili neprecenljive izkušnje, ki bodo prišle prav pri organizaciji nemške obo-rožene sile in pri izbiranju vojnega orožja, ki je bilo v Španiji vsestransko preizkušeno.

General Queipo de Llano v Nemčiji

Madrid, 1. jun. AA. Listi poročajo, da je odpotoval general Queipo de Llano s svojim štabom danes v Nemčijo.

Odhod italijanskih prostovoljcev iz Španije

Cadix, 1. junija. AA. Stefani: V luki se je zbralo o priliki odhoda italijanskih prostovoljcev skoraj vse prebivalstvo mesta, ki je pokazalo svoje globoke simpatije do italijanskih prostovoljcev s prisrčnimi minifetacijami. Minister za notranje zadeve Suner in gen. Queipo de Llano sta imela v luki zbranim vojakom govore, v katerih sta izrazila hvaležnost Španije Mussoliniju in legionarjem za njihovo pomoč Španiji, ne da bi za to kaj zahtevali. Parniki, ki jih je bilo devet, so začeli zapuščati luko ob osmih zvečer. Zadnji parnik je odplul iz Cadixa ob dveh ponoči. To je bila križarka »Duca di Aosta«, ki bo spremljala legionarje na vsej poti. Na ladjah je 17.000 italijanskih prostovoljcev ter 3.000 španskih vojakov, ki so pripadali mešanim divizijam in ki jih je povabila italijanska vlada na obisk v Italijo.

Odmev na Molotova

»Rusija noče po kostanj v ogenj — za Angleže« V Parizu in Londonu so za nadaljevanje pogajanj

V Parizu

Pariz, 1. junija. b. V pariških političnih krogih so zelo iznenadeni zaradi govora sovjetskega komisarja Molotova in odkrito trdijo, da so ruske zahteve vedno večje in večje in da bosta Francija in Anglija težko pristali na nje. Poročajo, da so se danes že pričela francosko-angleška diplomatska pogajanja zaradi odgovora obeh zapadnih veselil na govor Molotova. Gre predvsem za skupen tekst francosko-angleške note zaradi nadaljevanja pogajanj s Sovjetsko Rusijo.

V Londonu

London, 1. junija. b. Britanski uradni krogi komentirajo sročnji govor sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Molotova in pišejo med drugim: Molotov v svojem govoru ni postavil niti enega vprašanja, ki se ne bi moglo razčistiti in končno priti do sklenitve predlagane vojne zveze med Veliko Britanijo,

Francijo in Rusijo. Prva posledica Molotovega govora je bila, da sta se nenadno povrnili v London ministrski predsednik Chamberlain in lord Halifax. Oba sta bila namreč na dopustu, s katerega sta se morala takoj vrniti, da proučita govor sovjetskega komisarja za zunanje zadeve.

Jutrišnji londonski tisk je zelo previden in le skrajni levičarski listi prinašajo komentarje, v katerih podčrtujejo misel, da se pogajanja pod nobenim pogojem ne smejo prekiniti.

»Times« je mnenja, da je bil Molotov govor predvsem namenjen ruskem narodu z namenom, da ga pouči, da sovjetska vlada ne namerava navezati trojne zveze na kakršnikoli podlagi Zveze narodov. Pisec članka se nato spušta v polemiko in hoče pojasniti, zakaj je britanska vlada zahtevala, da se predlagana zveza spravi v odvisnost s čl. 16 pakta Zveze narodov. Nato odgovarja na sarkastične opazke Molotova, da Sovjetska Rusija ne bo šla po kostanj v ogenj in da hočejo Sovjetsko Rusijo prisiliti, da se bori za Poljsko in Romunijo, namesto da se Anglija sama odzove danim obvezam. »Times« odgovarja, da je Velika Britanija trenutno sklenila uporabiti sama svojo vojno silo, če bo potrebno. List pa pripisuje velik pomen izjavi Molotova, da se bodo pogajanja nadaljevala.

V Ameriki

Washington, 1. junija. b. Vsa ameriška javnost je senzacionalno sprejela včerajšnji govor sovjetskega komisarja za zunanje zadeve g. Molotova. V diplomatskih krogih Washingtona se opaža gotova rezerviranost, vendar pa državni departement ne skriva velikega pomena obrazložitve ruskega stališča.

Pravi razlog, da Rusija odklanja predlagani pakt, niso jamstva na zapadni fronti, temveč na Daljnem vzhodu. Vse kaže, da se Moskva trenutno bolj zanima za japonsko vprašanje kakor pa za evropske probleme. Brez ozira na to pa politični in diplomatski krogi smatrajo, da mora angleško-francosko-ruski pakt predstavljati temelj miru.

V Washingtonu so prepričani, da je sporazum mogoč. Velik pomen pa pripisujejo washingtonski politični krogi opazki glede nemških predlogov za trgovinska pogajanja. To tolmačijo tako, da hoče sovjetska diplomacija izkoristiti vsa sredstva za pritisk na zapadni veselil Anglijo in Francijo, da se sklene pakt po ruski želji. Konzervativni in finančni krogi Wall Streeta mislijo, da bo prekinitve pogajanj s Sovjetsko Rusijo pridobila javno mnenje Anglije in Francije ter da bo olajšala podporo Zedinjenih držav na idejnem in političnem polju.

V Moskvi

Moskva, 1. junija. b. »United Press« poroča b. Moskve, da smatrajo tamkajšnji britanski krogi Molotov govor kot odgovor Sovjetske Rusije na zadnji britansko-francoski predlog in ugotavljajo, da je pot za nadaljna pogajanja povsem odprta. Molotov je orisal tudi splošne črte za sodelovanje z ostalimi veselilami proti napadalcem. — Poleg tega je zlasti poudarjal obrambno silo Sovjetske Rusije, katere moč raste iz dneva v dan.

Turčija-Rusija

London, 1. junija. AA. DNB: Listi poročajo, da bo turški minister Saradoglu po tridnevnem obisku romunskega zunanjega ministra Gafenea v Ankaru odpotoval sredi junija v Moskvo. Uradno izjavljajo, da bo s tem vrnil nedavni obisk zastopnika sovjetskega komisariata za zunanje zadeve Potemkina v Ankaru. Tukajšnjih krogih mislijo, da se bodo pri tej priložnosti nadaljevali razgovori o vzajemnih ukrepih Turčije in Sovjetske Rusije na podlagi angleško-turškega, francosko-turškega in francosko-sovjetskega pakta.

Volitve v Romuniji

Bukarešta, 1. junija. AA. Danes dopoldne so se začele v vsej Romuniji volitve v novo stanovsko zbornico, jutri pa se bodo vršile volitve v senat. V volivne imenike je vpisano dva milijona državljanov, to je 10% vsega romunskega prebivalstva. V volivne imenike so vpisani vsi državljani stari nad trideset let, ki znajo čitati in pisati in ki imajo delavsko knjižico. (Stefani)

OGLASE

za jutrišnje ljubljansko številko sprejemamo le še danes do 4 popoldne. — Vljudno prosimo vse cenjene inserente, da oglase pravočasno prineso, da jih bomo mogli pravilno urediti

Zveza Italija - Nemčija - Japonska?

Novi nemški in italijanski predlogi v Tokiu

Tokio, 1. jun. c. Japonska vlada je prejela iz Rima in Berlina nove predloge o tem, kako se naj Japonska priključi k vojaški pogodbi, ki veže Italijo in Nemčijo. Japonska vlada o tej zvezi ni več razpravljala od 20. maja naprej, ko je bila zadnja seja vlade o japonski zunanji politiki. Tedaj se je vlada odločila, da počaka na razvoj dogodkov in to predvsem zaradi tega, ker sta v vladi bili dve stranki in sicer vojaška in gospodarska, ki nista bili iste-ga mnenja o tej vojaški zvezi. Tedaj je japonska vlada sklenila zavzeti naslednje kompromisno eta-

lišče do nameravane okrepitev trojnega zavezništva med Japonsko, Italijo in Nemčijo:

1. Dosedanja pogodba proti Kominterni se naj spremeni v močno politično pogodbo.
2. Tej pogodbi se naj dodajo še gospodarska določila.
3. Nato se pa naj nadaljujejo posveti zastopnikov generalnega štaba treh držav.

Vlada je mislila na ta način pomiriti javno mnenje in pridobiti na času. Zadnji dogodki na meji med Zunano Mongolijo in Mandžurijo pa so zelo razburili javno mnenje, ki zahteva tesnejšega vojaškega sodelovanja z Nemčijo in Italijo. Položaj vlade je postal zelo slab in zato so ji prišli sedaj novi predlogi iz Rima in Berlina ravno v pravem času. Vendar pa misli japonska vlada pri teh pogajanjih za trojno vojaško pogodbo uvesti naslednji postopek:

1. Vse tri države sklenejo obvezno posvetovalno pogodbo.
2. Določilom o predhodnih posvetih bi naj sledile vojaške določbe za obrambo skupnih koristi proti državam, ki bi hotele ovirati razvoj članice vojaške pogodbe.

Na Daljnem vzhodu

Čungking, 1. junija. AA. Havas: Agencija Central News sporoča, da so Japonci v pokrajini Gornji Kijanski izvedli napad v treh smereh Kitajske čete so vse napade odbile. Japonske žrtve so zelo velike. Japonci so uporabljali v borbah strupene pline. V severnem Honanu kitajske čete napredujejo proti vzhodu. Ob reki Han v pokrajini Kopej se vodijo ogorčene borbe. V severnem delu omenjene pokrajine so Kitajci odbili japonske napade ter se Japonci umikajo.

Nemški prostovoljci se ukreavajo za odhod iz Španije

Samo še danes! Režija: Henry Hathaway. Igralci: GARY COOPER, GEORGE RAFT, FRANCIS DES.

GUSARJI

Pustolovski film iz pomorskega življenja, posnet po resničnih dogodkih.

Danes premiera!

J. Straussova opereta iz dobe nekdanjih brezskrbnih dni. V gl. vl.: Magda Schneider, Wolf Albach Retty, Fritz Odemar, Rudolf Piatte

Pomlad ljubezni

Ljubka glasbena komedija mladosti, ljubezni in veselja! Predstave ob 16, 19 21. uri. KINO UNION tel. 22-21

Gospodarstvo

Zborovanje naših gostilničarjev v Logatcu

Ze v sredo so prispeli številni zastopniki gostilničarskih združenj v Logatec, da se udeležijo običnega zbora svoje Zveze gostilničarskih združenj za Slovenijo.

V četrtek dopoldne pa je bila glavna skupščina, katere se je udeležilo lepo število zastopnikov združenj (od 50 jih je bilo zastopanih 48).

Zborovanje samo je vodil predsednik Zveze g. Ciril Majcen iz Ljubljane, ki je uvodno pozdravil okrajnega načelnika g. Malešiča kot zastopnika bana g. dr. Marka Natlačena, svetnika g. Bertonecja kot zastopnika železniškega ravnateljstva in zastopnika Zveze za tujski promet g. Valaška.

Med živahnim odobravanjem vseh navzočih je bila sprejeta udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu-namestniku Pavlu, nadalje so bil poslani brzojavki pozdravi predsedniku vlade in notranjemu ministru g. Dragiši Cvetkoviču, ministru trgovine in industrije g. Tomiču in ministru financ g. Voj. Djuričiču.

Nato je podal Anton Peteln, ravnatelj Zveze, poročilo o prispelih brozovanih pozdravih, med katerimi omenjamo posebej pozdravno pismo Državne zveze gostinskih združenj Češke, nadalje iz Budjepeva, Belgrada, Banja Luke, Maribora itd.

V imenu bana g. dr. Natlačena je pozdravil zborovalce okrajni načelnik g. Malešič, ki je poudaril pomen in važnost gostinstva, ki je eden temeljnih faktorjev vsega našega tujkega prometa.

Za pozdrave g. bana se je zahvalil predsednik g. Majcen, ki je povedal, da je bila ravno v sredo sprejeta pri banu g. dr. Natlačenu posebna deputacija delegatov Zveze gostilničarskih združenj in je g. ban izjavil, da bo v kratem sklical posebno anketo, ki se bo pečala z vsemi vprašanji tujkega prometa pri nas in posebej še našega gostinstva.

Iz obširnega poslovnega poročila g. Majcna posnemamo, da se položaj gostinstva lani ni tako izboljšal kot v nekaterih drugih panogah. Naša banovina je tudi nadalje preveč pasivna v svoji kmetijski proizvodnji ter je kot mejna pokrajina veliko več trpela zaradi lanskih nestalnih mednarodnopolitičnih razmer in zapletljajev.

Zaradi tega so izostale pri nas investicije, ki dajejo največ injekcij vsemu gospodarskemu življenju. Bilanca gostinskega stanu ne izkazuje lani posebno velikega izboljšanja. Za manjše obrate na deželi je nastopilo celo poslabšanje in se je število zaposlenih v gostinski stroki celo nekoliko zmanjšalo.

Tudi nabavne cene blaga so za gostilničarje narasle, prodajne cene pa se temu dvigu niso mogle prilagoditi zaradi slabe kupne moči prebivalstva. Podoželsko gostilničarstvo je v največji meri odvisno od blagostanja kmečkega stanu in je krizo bolj občutilo kot gostinstvo v mestih.

Politični zapletljaji v svetu so nam lani tudi skrajšali tujkoprometno sezijo, ki je bila vsaj za večje obrate kolikor toliko ugodna. Seveda pa je vedno manj turistov iz deviznih držav, kar bistveno vpliva na donos tujkega prometa.

Zveza je s svojim delom skušala doseči omiljenje trošarinskih predpisov. Predlagala je vsaj delno pavšalacijo trošarine onim gostilničarjem, ki bi bili pripravljeni plačati trošarine na osnovi upoštevati tudi količina žetvenega donosa za leto, z ozirom na podatke iz dvolastniških prehodnic.

Izpremembe v vodstvu Narodne banke

Na seji upravnega odbora Narodne banke dne 31. maja 1939 v Belgradu je bilo sklenjeno imenovati za glavnega ravnatelja Narodne banke g. dr. Milojka Vilimanoviča, glavnega tajnika Državne hipotekarne banke.

G. dr. Milojko Vilimanovič se je rodil dne 5. decembra 1898 v Prilikah, okraj Moravice pri Ivanjici. Po gimnaziji je študiral v Parizu, kjer je dovršil gospodarsko visoko šolo in pravno fakulteto z doktoratom. Uradniško kariero je začel s službo v jugoslovanskem poslanstvu v Parizu leta 1921, kjer je ostal do leta 1928. Tedaj je prešel v Državno hipotekarno banko. G. dr. M. Vilimanovič je znan gospodarski strokovnjak, ki je zlasti mnogo sodeloval pri pozajanjih z inozemskimi upniki naše države. Kot delegat Drž. hip. banke je bil tudi član uprave Jugoslovanskega jekla, d. d. v Sarajevu.

Nadalje je bil na isti seji imenovan za prvega ravnatelja banke g. dr. Dušana Uzelca, dose-danji ravnatelj ter vršilec dolžnosti glavnega ravnatelja po odstopu g. dr. Milana Protiča.

G. dr. Dušan Uzelac se nahaja v službi Narodne banke o. l. leta 1902 ter je prešel vso uradniško lestevico v banki. Sodeloval je tudi pri mnogih pozajanjih z inozemstvom. Znan pa je tudi kot pisatelj raznih gospodarskih razprav in knjig.

Dvolastniški promet

Finančni minister je odredil, da se dvolastnikom v širšem smislu naprav prečni Avstriji in Madžarski puste skozi pri uvozu prosto carine in ostalih carinskih davčnin ter taks letošnji poljedelski proizvodi in plodovi, dobljeni na njih dvolastniških posestvih v sosedni obmejni con.

Carinske formalnosti se bodo opravile na osnovi dvolastniških prehodnic, po katerih se ima

lanskega konzuma, da bi s tem odpadla kontrola prevoza. Zveza je stremela uvesti zopet nazaj prejšnji avstrijski trošarinski sistem. Tudi je vse-državna zveza na svojem kongresu v Nišu sprejela zvezno zahtevo, ki jo je dala v svojo resolucijo, naj se trošarina na vino skupno maksimira na en dinar (banovinske in občinske dajatve).

Glede dajatve za skladi za narodno obrambo je zveza podvzela korake, da se uvede pravičnejša lestvica za dajatve. Finančna uprava je izdala v aprilu poseben ključ, po katerem naj se odmerja oцена za pridobitino. Ta ključ je nesprejemljiv samo za gostilničarje.

Apelira na pristojne oblasti, naj ukinejo formalnosti in dajatve, ki so v zvezi z abavami. Tudi prizadevanje, naj bi banska uprava uknila za nekaj časa izdajanje novih koncesij, ni uspelo, ker banska uprava nima za tako uredbo zakonite osnove.

Končno se je zahvalil zveznemu uradničtvu za vestno delo, posebno pa g. ravnatelju Petelnu in gđe. Gradišnikovi in logaškimi tovarišem za lep sprejem.

V imenu logaškega združenja je zborovalce pozdravil predsednik g. Škerlj, nato pa je ravnatelj g. Peteln podal poročilo o zvezinskih finan-cah in o Gostilničarskem vestniku. Po poročilu nadzorstva, ki ga je podal g. Julij Zupan iz Ljubljane, je bila soglasno dana razrešnica upravi, ravnatelju in ostalemu osebju. Za predsednika je bil z akklamacijo vnovič izvoljen dose-danji predsednik g. Ciril Majcen, za podpredsednika Aleksander Klesič iz Maribora, za člana ožjega od-bora pa še Maks Dolničar, Franc Miklič, Ljudevit Bae, Joško Berlič, Josip Šerec, Jurij Šanc, Ivan Virant, Ernest Krulej, Anton Golenko, Janez Windischer, Miro Peterlin, Pavel Olip, Janez Mlakar, L. Bruderman, Vojko Suhaj in Anton Cerer. Izvoljeni so bili tudi člani in namestniki ostalih od-borov.

Na koncu je bila soglasno sprejeta še resolucija, v kateri gostilničarji zahtevajo med drugim: Banska uprava naj v najkrajšem času skliče anketo, ki naj premosti položaj gostinstva v dravski banovini in ki naj pripravi potrebne ukrepe. Pobiranje banovinske in občinske trošarine naj se uredi v skladu s poslovnimi okoliščinami gostinskega obrta. Trošarina na vino naj se zniža največ do 1 din na liter. Pri novelaciji obrtnega zakona naj se zavarujejo vse pravice gostinstva, kakor jih je državna zveza terjala na pristojnih mestih. Čimprej naj se uredi samoupravne finan-ce, da se odpravijo razlike pri obdavčitvi posameznih manjših ali večjih področij. Prepove naj se prodaja alkoholnih pijač v originalno zaprtih steklenicah po trgovinskih obratovalnicah. Razveljavi naj se za gostilničarstvo ponižujoče tolmačenje uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. Finančno in trgovinsko ministristvo naj čim prej oživo-tvorita fond za sanacijo gostinstva. Gostilničarstvo pozdravlja sklep banske uprave, s katero je pri-pravljeno nositi del obresti od kreditov, ki jih bodo banovinske hranilnice stavile gostilničarstvu na razpolago. Čim prej naj se otvorita višja gostinska šola za moški naraščaj v Mariboru in višja gostinska šola za deklice v Ljubljani. Finančno ministristvo naj podaljša zakon o carinskih olajšavah za hotelsko industrijo, in sicer za vse one predmete, ki se še ne izdelujejo v naši državi, a jih naše hotelistvo nujno potrebuje.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Na koncu je bila soglasno sprejeta še resolucija, v kateri gostilničarji zahtevajo med drugim: Banska uprava naj v najkrajšem času skliče anketo, ki naj premosti položaj gostinstva v dravski banovini in ki naj pripravi potrebne ukrepe. Pobiranje banovinske in občinske trošarine naj se uredi v skladu s poslovnimi okoliščinami gostinskega obrta. Trošarina na vino naj se zniža največ do 1 din na liter. Pri novelaciji obrtnega zakona naj se zavarujejo vse pravice gostinstva, kakor jih je državna zveza terjala na pristojnih mestih. Čimprej naj se uredi samoupravne finan-ce, da se odpravijo razlike pri obdavčitvi posameznih manjših ali večjih področij. Prepove naj se prodaja alkoholnih pijač v originalno zaprtih steklenicah po trgovinskih obratovalnicah. Razveljavi naj se za gostilničarstvo ponižujoče tolmačenje uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. Finančno in trgovinsko ministristvo naj čim prej oživo-tvorita fond za sanacijo gostinstva. Gostilničarstvo pozdravlja sklep banske uprave, s katero je pri-pravljeno nositi del obresti od kreditov, ki jih bodo banovinske hranilnice stavile gostilničarstvu na razpolago. Čim prej naj se otvorita višja gostinska šola za moški naraščaj v Mariboru in višja gostinska šola za deklice v Ljubljani. Finančno ministristvo naj podaljša zakon o carinskih olajšavah za hotelsko industrijo, in sicer za vse one predmete, ki se še ne izdelujejo v naši državi, a jih naše hotelistvo nujno potrebuje.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Zborovalci so sklenili, da bo prihodnji občni zbor Zveze v Laškem, nato pa je predsednik Majcen zaključil uspešno zborovanje. Pretežni del zborovalcev se je popoldne v celi koloni avtobusov od-peljal na izlete proti Postojni, Trstu in Benetkam.

Predpisi za pakiranje sadja

Zastopnik ministra za trgovino in industrijo g. inž. Nikola Bešlič je predpisal pravila za pakiranje sadja, namenjenega izvozu. Po teh pravilih so predpisani zaboji za pakiranje sadja.

Tipi zabojev so naslednji: 1. zaprt zaboj (italijanska »štajna«) vsebine 10 kg naslednjih dimenzij: poklopec 45x32 cm, sestavljen od 12 komadov povprečnih letvic in treh podolžnih letvic, okvir pa je sestavljen iz osmih komadov horizontalnih letvic, stene so sestavljene iz 12 komadov letvic, osem vogalnih. Napis mora biti v latinici Jugoslavija z ognjenim žigom.

Nadalje je predpisan velik odprt zaboj naslednjih dimenzij: dno 52x41 cm, bočne strani 52x10 cm, čelne strani 41x10 cm in trivogalne noge 15 cm višine.

Srednji, odprt zaboj ima dno 50x30 cm, bočne strani 50x8 cm in čelne strani po 30x8 cm. Mali odprt zaboj ima dno 40x25 cm, bočne strani 40x5 cm in čelne strani 25x5 cm. Pleteni okrogli zaboj meri v globino 20 cm, prečnik pa ima 35, oziroma 20 cm.

Zaprti zaboj ameriškega tipa ima naslednje dimenzije: notranja mera 450x290x270 mm, poklopec in dno 7 mm debelosti itd.

Končno so predpisane dimenzije tudi še za kabinetni (poštni) zaboj z notranjo mero 400x330x90 mm.

Za pakiranje se morajo porabljati: pri izvozu svežih namiznih češpelj zaprt zaboj, velik odprt in srednji odprt zaboj, za sveže namizno grozdje srednji odprt in pleteni okrogli zaboj, za kabinetna jabolka in hruške kabinetni (poštni) zaboj, za sveža namizna jabolka in hruške velik odprt zaboj, odprt zaboj z razmaknjenimi deščicami in zaprt zaboj ameriškega tipa, za izvoz svežih namiznih breskev srednji odprt zaboj, za sveže namizne češnje ter višnje zaprt zaboj, srednji odprt zaboj in pleteni okrogli zaboj, za sveže namizne jagode mali odprt zaboj.

Pri pakiranju svežega grozolja, češenj in višenj za izvoz mora biti vsebina zavita v pergamentni papir.

Ce se jabolka izvažajo v Nemčijo v razsutem stanju, mora biti vagon razdeljen v pet pregrad.

Prekrški teh pravil se kaznujejo po čl. 47. točka uredbe o kontroli izvoza sadja in sadnih izdelkov.

Obstoječe zaloge zabojev, ki v tem pravilniku niso določeni, ki so bili določeni s prejšnjimi predpisi, se morajo porabiti za izvoz samo v letu 1939.

Dobitki za obiskovalce Ljubljanskega velesejma iz tuzemstva

Vsakemu obiskovalcu letošnjega Ljubljanskega velesejma od 3.—12. junija se ponuja sreča, da mu bo žreb naklonil kak dobiček. Vstopnice so opremljene s kuponom, na katerem bo obiskovalce napisal svoje ime, ga odrgal in vrgel v zapečaten žaro ob glavnem vходу, vstopnico pa naj shrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razslavljske, uslužbenske in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phänomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 5-večni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorija, zložljiv šotor v 4 osebe, kolo Axo, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogii, dve vrtni garnituri, 50 steklenic piva Union, 12 butelj vina Moser, maničura, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročk po 1 kg maslinovega olja, 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razr. Sušak—Kotor in nazaj, 21-dnevne počitnice v Niški Banji, 21-dnevne počitnice v Brestovački Banji, 10-dnevne počitnice v Slatini Radenci, 10-dnevne počitnice v Dobrni, 10-dnevne počitnice v Čateških toplicah, 8-dnevne počitnice na Omišlju (Hotel Učka), 7-dnevne počitnice v Novem Vinodolu (Palace Hotel), 7-dnevne počitnice v Krapinskih toplicah, 7-dnevne počitnice v Medijzlakah, 5-dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 5-dnevne počitnice v kopalšču Palič, dne-dnevne počitnice na Bledu v Hotel Union. Dan obiska je poljuben od 3. do 12. junija. Komisio-nelno žrebanje bo 12. junija.

Vsakemu obiskovalcu letošnjega Ljubljanskega velesejma od 3.—12. junija se ponuja sreča, da mu bo žreb naklonil kak dobiček. Vstopnice so opremljene s kuponom, na katerem bo obiskovalce napisal svoje ime, ga odrgal in vrgel v zapečaten žaro ob glavnem vходу, vstopnico pa naj shrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razslavljske, uslužbenske in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phänomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 5-večni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorija, zložljiv šotor v 4 osebe, kolo Axo, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogii, dve vrtni garnituri, 50 steklenic piva Union, 12 butelj vina Moser, maničura, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročk po 1 kg maslinovega olja, 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razr. Sušak—Kotor in nazaj, 21-dnevne počitnice v Niški Banji, 21-dnevne počitnice v Brestovački Banji, 10-dnevne počitnice v Slatini Radenci, 10-dnevne počitnice v Dobrni, 10-dnevne počitnice v Čateških toplicah, 8-dnevne počitnice na Omišlju (Hotel Učka), 7-dnevne počitnice v Novem Vinodolu (Palace Hotel), 7-dnevne počitnice v Krapinskih toplicah, 7-dnevne počitnice v Medijzlakah, 5-dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 5-dnevne počitnice v kopalšču Palič, dne-dnevne počitnice na Bledu v Hotel Union. Dan obiska je poljuben od 3. do 12. junija. Komisio-nelno žrebanje bo 12. junija.

Vsakemu obiskovalcu letošnjega Ljubljanskega velesejma od 3.—12. junija se ponuja sreča, da mu bo žreb naklonil kak dobiček. Vstopnice so opremljene s kuponom, na katerem bo obiskovalce napisal svoje ime, ga odrgal in vrgel v zapečaten žaro ob glavnem vходу, vstopnico pa naj shrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razslavljske, uslužbenske in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phänomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 5-večni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorija, zložljiv šotor v 4 osebe, kolo Axo, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogii, dve vrtni garnituri, 50 steklenic piva Union, 12 butelj vina Moser, maničura, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročk po 1 kg maslinovega olja, 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razr. Sušak—Kotor in nazaj, 21-dnevne počitnice v Niški Banji, 21-dnevne počitnice v Brestovački Banji, 10-dnevne počitnice v Slatini Radenci, 10-dnevne počitnice v Dobrni, 10-dnevne počitnice v Čateških toplicah, 8-dnevne počitnice na Omišlju (Hotel Učka), 7-dnevne počitnice v Novem Vinodolu (Palace Hotel), 7-dnevne počitnice v Krapinskih toplicah, 7-dnevne počitnice v Medijzlakah, 5-dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 5-dnevne počitnice v kopalšču Palič, dne-dnevne počitnice na Bledu v Hotel Union. Dan obiska je poljuben od 3. do 12. junija. Komisio-nelno žrebanje bo 12. junija.

Vsakemu obiskovalcu letošnjega Ljubljanskega velesejma od 3.—12. junija se ponuja sreča, da mu bo žreb naklonil kak dobiček. Vstopnice so opremljene s kuponom, na katerem bo obiskovalce napisal svoje ime, ga odrgal in vrgel v zapečaten žaro ob glavnem vходу, vstopnico pa naj shrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razslavljske, uslužbenske in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phänomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 5-večni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorija, zložljiv šotor v 4 osebe, kolo Axo, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogii, dve vrtni garnituri, 50 steklenic piva Union, 12 butelj vina Moser, maničura, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročk po 1 kg maslinovega olja, 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razr. Sušak—Kotor in nazaj, 21-dnevne počitnice v Niški Banji, 21-dnevne počitnice v Brestovački Banji, 10-dnevne počitnice v Slatini Radenci, 10-dnevne počitnice v Dobrni, 10-dnevne počitnice v Čateških toplicah, 8-dnevne počitnice na Omišlju (Hotel Učka), 7-dnevne počitnice v Novem Vinodolu (Palace Hotel), 7-dnevne počitnice v Krapinskih toplicah, 7-dnevne počitnice v Medijzlakah, 5-dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 5-dnevne počitnice v kopalšču Palič, dne-dnevne počitnice na Bledu v Hotel Union. Dan obiska je poljuben od 3. do 12. junija. Komisio-nelno žrebanje bo 12. junija.

Vsakemu obiskovalcu letošnjega Ljubljanskega velesejma od 3.—12. junija se ponuja sreča, da mu bo žreb naklonil kak dobiček. Vstopnice so opremljene s kuponom, na katerem bo obiskovalce napisal svoje ime, ga odrgal in vrgel v zapečaten žaro ob glavnem vходу, vstopnico pa naj shrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razslavljske, uslužbenske in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phänomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 5-večni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorija, zložljiv šotor v 4 osebe, kolo Axo, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogii, dve vrtni garnituri, 50 steklenic piva Union, 12 butelj vina Moser, maničura, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročk po 1 kg maslinovega olja, 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razr. Sušak—Kotor in nazaj, 21-dnevne počitnice v Niški Banji, 21-dnevne počitnice v Brestovački Banji, 10-dnevne počitnice v Slatini Radenci, 10-dnevne počitnice v Dobrni, 10-dnevne počitnice v Čateških toplicah, 8-dnevne počitnice na Omišlju (Hotel Učka), 7-dnevne počitnice v Novem Vinodolu (Palace Hotel), 7-dnevne počitnice v Krapinskih toplicah, 7-dnevne počitnice v Medijzlakah, 5-dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 5-dnevne počitnice v kopalšču Palič, dne-dnevne počitnice na Bledu v Hotel Union. Dan obiska je poljuben od 3. do 12. junija. Komisio-nelno žrebanje bo 12. junija.

Vsakemu obiskovalcu letošnjega Ljubljanskega velesejma od 3.—12. junija se ponuja sreča, da mu bo žreb naklonil kak dobiček. Vstopnice so opremljene s kuponom, na katerem bo obiskovalce napisal svoje ime, ga odrgal in vrgel v zapečaten žaro ob glavnem vходу, vstopnico pa naj shrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razslavljske, uslužbenske in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phänomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 5-večni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorija, zložljiv šotor v 4 osebe, kolo Axo, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogii, dve vrtni garnituri, 50 steklenic piva Union, 12 butelj vina Moser, maničura, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročk po 1 kg maslinovega olja, 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razr. Sušak—Kotor in nazaj, 21-dnevne počitnice v Niški Banji, 21-dnevne počitnice v Brestovački Banji, 10-dnevne počitnice v Slatini Radenci, 10-dnevne počitnice v Dobrni, 10-dnevne počitnice v Čateških toplicah, 8-dnevne počitnice na Omišlju (Hotel Učka), 7-dnevne počitnice v Novem Vinodolu (Palace Hotel), 7-dnevne počitnice v Krapinskih toplicah, 7-dnevne počitnice v Medijzlakah, 5-dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 5-dnevne počitnice v kopalšču Palič, dne-dnevne počitnice na Bledu v Hotel Union. Dan obiska je poljuben od 3. do 12. junija. Komisio-nelno žrebanje bo 12. junija.

Vsakemu obiskovalcu letošnjega Ljubljanskega velesejma od 3.—12. junija se ponuja sreča, da mu bo žreb naklonil kak dobiček. Vstopnice so opremljene s kuponom, na katerem bo obiskovalce napisal svoje ime, ga odrgal in vrgel v zapečaten žaro ob glavnem vходу, vstopnico pa naj shrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razslavljske, uslužbenske in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phänomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 5-večni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorija, zložljiv šotor v 4 osebe, kolo Axo, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogii, dve vrtni garnituri, 50 steklenic piva Union, 12 butelj vina Moser, maničura, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročk po 1 kg maslinovega olja, 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razr. Sušak—Kotor in nazaj, 21-dnevne počitnice v Niški Banji, 21-dnevne počitnice v Brestovački Banji, 10-dnevne počitnice v Slatini Radenci, 10-dnevne počitnice v Dobrni, 10-dnevne počitnice v Čateških toplicah, 8-dnevne počitnice na Omišlju (Hotel Učka), 7-dnevne počitnice v Novem Vinodolu (Palace Hotel), 7-dnevne počitnice v Krapinskih toplicah, 7-dnevne počitnice v Medijzlakah, 5-dnevne počitnice v Rogaški Slatini, 5-dnevne počitnice v kopalšču Palič, dne-dnevne počitnice na Bledu v Hotel Union. Dan obiska je poljuben od 3. do 12. junija. Komisio-nelno žrebanje bo 12. junija.

Vsakemu obiskovalcu letošnjega Ljubljanskega velesejma od 3.—12. junija se ponuja sreča, da mu bo žreb naklonil kak dobiček. Vstopnice so opremljene s kuponom, na katerem bo obiskovalce napisal svoje ime, ga odrgal in vrgel v zapečaten žaro ob glavnem vходу, vstopnico pa naj shrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razslavljske, uslužbenske in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phänomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 5-večni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorija, zložljiv šotor v 4 osebe, kolo Axo, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogii, dve vrtni garnituri, 50 steklenic piva Union, 12 butelj vina Moser, maničura, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaške Slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročk po 1 kg maslinovega olja, 2 brezplačni vožnji s parnikom I. razr.

Kakšna je organizacija našega prometa:

Železničarji - njihove tegobe in težave

V Ljubljani, v maju 1939. Kmalu bo najbrž vendarle konec hladnih in deževnih dni in naše ulice, šole in uradi se bodo začeli prazniti. Vse bo pohitelo na počitnice in brzovlaki s svojimi dolgimi in težkimi vozovi, prav tako pa tudi krajši in nerodni osebni vlaki bodo prepolni potnikov. Vse bo drvelo ven na kratak oddih v naravo ali pa ob morje in skozi prepolne vozove se bodo morali prerivati s težavo premaloštevilni železniški uslužbenci, da odpravijo in pregledajo vsem potnikom njihove vozne listke in da jim obrazložijo vse, kar bodo potniki hoteli hitro vedeti o zvezi.

Železniškega osebja je premalo

In tako se čisto zgodijo, da po nekaterih postajah uradniki že po več let niso imeli svojega rednega letnega dopusta. Tak dopust pa jim je vendarle priznan po vseh predpisih. Toda resničnost je krutejša od zapisane pravice in pri nas so številni železniški uradniki in železničarji dovolj zvesti svoji pretežki in odgovorni službi ter veržde, da si njihove žrtve nevarne ne samo njihovega zdravju, ampak vsemu železniškemu prometu in tistim, ki se teh prometnih sredstev poslužujejo. Kadar se bomo torej brezskrbno podajali na počitnice ali pa zahtevali po železniških vozovih vse tisto, kar bi sicer bilo na mestu, toda za kakšne trenutne pomanjkljivosti nameščenstvo železnic ni krivo, tedaj se spomnimo in prvi vrsti tega, da so železniški uslužbenci preobremenjeni z delom! Če že sami hitimo na oddih, tedaj bomo do njih tako obzirni, da jim skušamo priznati za opazkami, ki bi bile samo grenke kaplje nevhvaležnosti v kupo njihove požrtvovalnosti.

Zato jim pomagajmo v njihovi službi

kjer bi bilo to le mogoče in pomoč odvisna tudi od našega posredovanja in obzirnosti. Svet je danes silno stvaren in prehaja neredko že kar v tako stvarnost, kjer izgublja življenje sleherni obliko gole stvarnosti, prehaja v krut naturalizem, po domače rečeno v surovost. Mnogi mislijo, da denar dopušča vse, torej tudi jezično strupenost ali pa zakrljivost do osebja. Res je, da štiti zakon javnega nameščenca; pa kako pogosto se zgodi, da uslužbenec po krivici požre kako negodno besedo. Kdo bi po napornih službi letal še po pisarnah in se nato podil cele mesece še po sodnih. In takih pretiranih slučajev o kruti stvarnosti, ki nas obdaja, je v našem dnevnem življenju vse polno. Največ jih je tam, kjer so ljudje najbolj stisnjeni, četudi so na to obsojeni samo za nekaj ur vožnje. In iz takih gneč se dviga neprestano zmeraj več opazk in slik, kako se skuša krutost dnevnih krivic nasloniti tudi na moč in klenost pesti. Neredko se slišijo pritožbe prometnega osebja, da se v nekaterih osekkih naših prog vsiljuje navada, da se goljufija naj nikar več ne skriva ali pa skuša uiti budnim očem oblastnih organov. Ze pogosto se je zgodilo, da so nameščenici ujeli v vozu kakega zastojkarja (večkrat jih je kar več). Anarhija v pojmih je že tako napredovala, da se lahko uveljavlja tudi že javno in v odprtih prostorih. Včasih se zgodi, da se občinstvo postavi celo na stran takega »slepega potnika«. Red mora napraviti orožnik, ki priskoči uslužbencu na pomoč s puško v roki. Ti primeri so sicer zelo redki

in pogostili le v enem odseku našega železniškega ravnanja. Zato je pač upati, da jih bo zato prav lahko še v kalii zatreti.

Železniška uprava gre občinstvu zelo na roko

in to smo lahko opazili ravno v novem voznem redu, kjer je dobilo več prog tudi za 50% več vlakov kot pa jih je imelo prej. Seveda moramo vedeti, da jih je železniška uprava uvedla zato, ker se bodo ti vlaki tudi v finančnem donosu obnesli. Ne vemo pa še, če se bo donos na tistih progah zvišal kar za 50%, prav gotovo pa je, da železniška uprava na teh progah ni mogla zvišati vlakovnega osebja za 50%. Ker se je večina vlakov pomnožila posebno v nočnem prometu, pomeni to, da bo na nekaterih progah moralo isto število osebja delati preobremenjeno ne samo po dnevi, ampak tudi po noči.

Zato tudi sami pomagajmo pri preprečevanju nezgod

in ne obsojamo osebja prehitro, če bo pri tej preobremenjenosti osebja in povečanem prometu prišlo do nesreč. Kako hitro ugotovimo zmeraj, da sta nesreče kriva ali kretničar ali pa službojoči uradnik. Le počasi in redko se dokopljemo do spoznavanja globljih vzrokov. Železniško osebje samo toži o tem, da je preiskava nezgod zelo krivično in nerodno organizirana. Nikjer niso posledice prometnih nesreč tako strašne in obremenjene s takimi kazenskimi sankcijami, kakor ravno v železniškem prometu. Če že uslužbenec sam uide smrtni nezgodi, ga pa čaka nato težka uradna preiskava komisije, ki jo vodi navadno železniško ravnanjstvo samo. Take pre-

iskovalne komisije pa so organizirane zelo pomanjkljivo in neuvidevno. Komisijo sestavljajo člani raznih odsekov, kakor so pri nesreči tudi navadno udeleženi nameščenici skoraj vseh odsekov železniškega ravnanja. In ponovi se isto, kakor pri vseh preiskavah, kjer se skuša izmuzniti človek kar najbolj poceni. Navadno skuša vsak član komisije kot zastopnik nameščenec svojega odseka zvaliti krivdo samo na člane drugega odseka. Tako bi dvignil ugled svojega odseka, zaščitil pa nameščenice, ki so v veliki odgovornosti čisto naravno iskali opore pri zastopniku svojega odseka.

Ta krivičen postopek pa je seveda možen samo zaradi tega, ker se pri vsakem takem primeru skuša dognati predvsem kazenska odgovornost vsakega posameznika oziroma manjvrednost poslovanja tega ali onega odseka. Vsaka nepravilnost mora biti kaznovana, toda kako naj obsojamo ravno samo tisto nepravilnost, ki je zakrivila nesrečo, ne popravljamo pa celo vrsto nepravilnosti, ki smo jih skušali razložiti zgoraj in ki so predhodno krive za nesrečo ali pa škodo v prometu. Zato bi morale take komisije postopati predvsem bolj objektivno, to je jemati vsak tak dogodek v celoti in ne vplivati samo ustrahovalno, ampak tudi vzgojno. Zato se zmeraj bolj sliši glas, da naj take preiskovalne komisije nesreče ne sestavljajo samo člani v poštev prihajajočih odsekov, ampak da naj nezgode in nesreče preiskuje nekakšna prezidijalna komisija železniškega ravnanja, ki ne bo branila samo ugled tega ali onega odseka, marveč vzela vso zadevo v celoti in tako lahko upoštevala ne samo suhoparne uradne podatke, ampak tudi splošne okoliščine, v katerih se vrednost in čast uslužbenca ne bo skrila na zadnje mesto.

Našteli smo le nekaj dejstev, ki tarejo posebno v teh mesecih tiste, ki se bodo vozili z nami

Prva izvirna slika reševalnih del ob potopljeni podmornici »Squalus«: Iznajditelj potapljaškega zvona Charles B. Momsen (levi v civilu) nadzoruje priprave za prvo spuščanje njegove naprave na morsko dno. (Kakor znano, se je edino njegovi napravi zahvaliti, da se je rešilo tri in trideset mornarjev.)

na vse strani. Ko bodo naši otroci, naše družine ali pa poslovni ljudje zapuščali železniške vozove za kratke tedne oddiha, se naj zavedajo, da jim bo marsikdaj sledilo izmučeno oko tistega, ki je vso dolgo pot skrbel za njihovo udobnost in varnost, sam pa že dolgo ni mogel na kratek teden primernega oddiha.

Novi povodnji uničujejo ljudsko premoženje

Podtabor pod vodo. Pogled od ene strani.

Struge so vnovič pod vodo

Struge, 31. maja. Voda, ki je v noči dne 22. maja in pozneje poplavlila velik del struškega polja, se je umaknila šele na binkoštni ponedeljek. Zaradi neprestanega deževja pa je zopet prihrumela izpod zemeljskih jam in se razlila ponovno po rodovitnih struških njivah in travnikih, da pokonča še to, kar je od prve povodnji ostalo. Kmet gleda in trepet, ko divji element razdira in uničuje to, kar je z največjim trudom spravil v zemljo. Saj bi ne bilo toliko škode, če bi voda, kakor po nekod, samo mirno tekla in hitro izginila, toda voda, kadar pride, tudi ostane cel teden in še dalje, da zaradi tega tudi vse segnije tam, kjer voda stoji. Najtežje pri tem je vedno prizadeta vas Podtabor, ki ji voda nikdar ne prizanese in ker leži najlepše in najrodovitnejše polje. Tudi to pot je ta vas pred vsemi res najbolj oškodovana po poplavi in je v veliki stiski, ker nima s čim kupiti semena, da bi po končani poplavi, v kolikor ne bo prepozno, zemljo znova zasadili. Ker vedno dežuje, voda zopet raste in dere

naprej. Ljudstvo pa se pripravlja, da z živino zbeži v višje ležeče kraje. Bati se je, da bo druga poplava hujša in večja, kakor je bila prva.

Struge imajo namreč to nesrečno lego, da lahko pride voda od vseh strani, najprej iz podzemeljskih jam, kopoljske in potiskavške, ki sedaj kar bruhat velike množine vode. Ta voda prihaja izpod hriba Male gore (od ribniške strani), pridere pa tudi iz Dobropolj. Ker nima voda nikakega izhoda in ji je pot iz doline proti kočevski strani zaprta, ostane toliko časa na mestu, dokler se počasi ne izgubi v zemljo. To je ravno katastrofalno za Struge, zato Stružani po polavi največ trpimo in je škoda tako ogromna. Prav zato bi se morale oblasti, ne samo pri delitvi podpor, predvsem ozirati na Struge, ampak gledati na to,

da se izmed mnogih vendarle najde kak podzemeljski rov, kamor bi voda hitreje izginila.

Struge, 1. junija. Vode v Struški dolini še vedno naraščajo. Medtem ko je voda še včeraj stala približno tako visoko kakor zadnjič, pa je čez noč in danes toliko narasla, da vdira že v hiše, ki so bile zadnjič še na suhem.

Setev, katero je voda zalila ob prvi povodnji na njivah okoli Podtabora, je bila že zadnjič uničena. Sedaj grozi voda, da uniči še tiste njive drugih vasi, katerim je prvokrat bilo prizanešeno. Ljudje so strašno prizadeti, ker so po prvi povodnji znova sadili krompir, fižol, koruzo, sejali deteljo in druge posevke, katere pa je sedaj druga povodenj zopet uničila.

Krško polje s Kostanjevico docela pod vodo

Ljubljana, 1. junija. Kratka poročila so danes dopoldne prihajala iz povodenjskega ozemlja ob Krki od Kostanjevice proti Brežicam. Javljajo samo, kako narašča Krka in kakšno je stanje Save na Čatežu. Lepa vas Sv. Križ pri Kostanjevici javlja zaporedoma tehničnemu oddelku stanje vode. Prebivalstvo je obupano. Mali potoki so se spremenili v prave hudournike. Prav pri Sv. Križu so začeli lani urejevati mali potok, ki se ob deževju spreminja v pravi veletok. Lepa vas Sv. Križ je mnogo trpela. Krško polje je po zanesljivih poročilih popolnoma pod vodo od Kostanjevice naprej. Voda v mestu Kostanjevici stoji več kot štiri metre nad normalo. Ljudje rešujejo svoje premoženje, ko vdira voda v hleve in stanovanja. Vodomerska postaja Sv. Križ je davi javila v Ljubljano, da je stanje Krke ob 8 doseglo 414 cm in da še vedno narašča. Ob 10 dopoldne je bil položaj še vedno brezupen, kajti ogromne množine voda se vale proti Savi. Ob 10 danes dopoldne je bilo stanje Krke pri Brodu 415 cm nad normalo. V zadnjih 24 urah je Krka narasla pri tem kraju za okoli 50 cm. Hudo je. Polja so vsa pod vodo. Pridelki, ki so letos kazali najlepše, so skoraj uničeni. Danes se je zglasila na bankski upravi deputacija iz Kostanjevice, ki je prosila za nujno pomoč prebivalstvu. Druga letošnja povodenj je hujša kot ona pred binkoštnimi prazniki. Državna cesta, ki vodi proti Novemu mestu, je v daljavi 4 km razdrta. Odšla bo tja posebna tehnična komisija, da ugotovi vso škodo Promet med Novim mestom in Brežicami je na tej državni cesti popolnoma prekinjen. Deputacija, ki je danes prišla na banksko upravo, je morala iz Kostanjevice kreniti na

Brežice in od tam čez Zidani most v Ljubljano. Mnoge vasi na Krškem polju so v veliki nevarnosti.

V ljubljanski okolici

Položaj na Ljubljanskem barju je še dokaj povoljen. Ljubljanca se hitro odteka, kar je pač posledica njene regulacije v mestu. Zatvornice v Gruberjevem prekopu so popolnoma dvignjene. Ker je opoldne prenehalo deževje, je začela Ljubljana naglo upadati. Za sedaj na Barju ne javljajo večje škode, ki bi jo povzročila sedanja druga pomladanska povodenj.

Sava pri Tacnu je sicer davi nekoliko narasla, toda popoldne je začela upadati.

Velikanska je škoda na njivah in travnikih, ležečih ob rekah, ki so te dni naglo naraščale. Majniško deževje je pač povzročilo povsod velikanske spremembe glede kalkulacije o uspehih letošnje letine. Tudi je deževje slabo vplivalo na sadno letino. Prva pomladanska poročila so javljala, da bo letošnja letina izborna, zlasti glede vseh vrst sadja. Prognoza je bila, da bo Slovenija letos po mnenju strokovnjakov, ki so sestavili na podlagi točnih poročil rezultate sadne letine, lahko jeseni, ko bi ne bilo takih vremenskih katastrof, imela za izvoz na razpolago najmanj do 5000 vagonov izbranih, prvovrstnih jabolk, ko so druga leta izvozila kvečjemu do 2500 vagonov jabolk. Deževje je napravilo sedaj po sadovnjakih tudi znatno škodo, kajti dež je sklestil mnogo sadežev z dreveja. Hruške kažejo še zenkrat lepo. Za domače češnje je bilo to deževje zelo škodljivo. Letina zanje je bila drugače prav dobra. Lepo so kazale tudi češplje.

Letošnji lov na tigre v Mandžuriji

Letošnja zima je bila v Mandžuriji za lov na tigre izredno bogata, kot že dolgo vrsto let ne. Spretni in pogumni lovci so jih pobili več sto, kar se dogodi le redkokdaj, v zadnjih dveh letih pa je bil ta lov sploh bolj pižol, ker so vojske tigre pregnale. Med prebivalstvom spet kroži polno resničnih in pretiranih pripovedi o lovskih dogodivščinah, ki pa sa letos vsaj do neke mere utemeljene v obilnem plenu.

Lov na tigre je v Mandžuriji zelo dobičkosen posel. Iz tega kota Azije prihajajo na trg največji tigri in najdebelejše kože. Toda največja vrednost na tigru so kosti. Kitajske lekarne jih plačujejo zelo drago, zlasti kosti tistih tigrov, ki napadajo in trgajo ljudi. Kitajski lekarnarji te kosti meljejo v prah in delajo iz njih neko zdravilo, ki po prepričanju tamošnjega prebivalstva starim in bolehnim vrača novo življenjsko moč.

Tudi takih tigrov so to zimo postrelili zelo veliko, kar je redka sreča, ker se tiger navadno žlokuje ogne in beži pred njim. Največjega pa sta mendar ustrelila brata Tašikov v porečju Amurja. Tiger je bil težak 268 kg! Brata Tašikov, iz vasi Romanovka, sta izvedela, da je v sosednji ja-

ponski gozdni koncesiji neki tiger raztrgal dva Kitajca in dva vola. Odpravila sa se na lov in sta kmalu našla njegove sledi. Pa tudi tiger ju je najbrž zavohal in se je umikal pred njima. Po petih dneh sta prišla v gošči na njegovo svežo stezo, kjer sta še našla ostanke petih divjih svinj, ki so tigru najljubša hrana. Pol kilometra od tu sta našla tudi tigra v njegovem skrivališču. Ko ju je žival ugledala, je tako skočila na najbližjega. Drugi je v tem ustrelil, pa je zver samo ranil. Medtem se je prvi izvil iz njegovih krempljev, ko pa je hotel ustreliti, se puška ni sprožila. Položaj je rešil tretji lovec, ki je s posrečnim strelom žival podrl na tla. Plen je bil vreden vsega tega truda in nevarnosti. Kitajski lekarnar je za kosti tega tigra dal (v našem denarju) nekaj nad 100.000 din!

Takih dogodivščin kroži v teh mesecih po vseh trgih in naseljih Mandžurije še več. Znani ruski lovec na tigre, Kolugin, je v »Belih gorah« ustrelil 96 kg težkega tigra, ki je raztrgal deset kitajskih kmetov. V isti pokrajini so nekaj dni za tem ustrelili dva tigra, samca in samico, ki sta tako strahovala kitajske gozdne delavce, da si že niso več upali na delo.

Polkovnik O. F. Naquin, ki je v času nesreče poveljeval podmornici »Squalus« in je zadnji med rešenimi stopil v potapljaški zvon.

Po 34 letih našel svojo mater

Cudna pota usode, ki je združila mater in sina

Pri potniških avtobusih v Milanu je kot vozač uslužben tudi neki Luigi Livioti. Vozi progno »G«. Je star 34 let, srečen družinski oče, ki ga je ob pogledu na svoje otroke in materinsko srečo žene morila le ena skrb: svojih staršev ni nikoli poznal. Odkar je odrasel, je bil ves v hrepenenju, da bi videl svojo mater, da bi bil deležen tiste sreče, ki so jo uživali njegovi otroci od njegovi ženi. Na njegovih listinah je bilo zapisano, da se je rodil leta 1905 v hospiciu »San Colombano al Lambro«, odrasel pa da je v sirotišnici v Milanu.

Ze desetletja je poizvedoval, da bi našel svojo mater, ki ga je pred 34 leti v bogve kakšni stiski izročila sirotišnici in potem odšla v svet, kjer živi bogve kako. Tudi svojim stanovskim tovarišem je večkrat razodel to svojo bol, da so vsi vedeli, kako je z njim: da je najdenček, ki išče svojo mater.

S tem avtobusom na progi »G«, ki ga je vozil Luigi Livioti, pa se je vsako jutro iz končne postaje v predmestju v središče Milana vozila tudi neka priletnejša gospa. Ker je bil avtobus skozi prve postaje navadno zelo slabo zaseden, jo je zlasti spovednik dobro poznal kot vsakdanjo potnico in se je tu in tam zapletel z njo tudi v pogovor. Pred kratkim mu je gospa pripovedovala, da bo v nekaj dneh odšla v Rim in je ne bo vsako jutro na običajni postaji, v Rimu da mora urediti neke družinske zadeve. Spovednik se je takoj spomnil svojega tovariša, ki je sedel spredaj pri krmilu. Mieli si je, da bi žena morda mogla v Rimu pri oblasteh kaj poizvedeti glede njegove matere, ki jo že toliko let išče po svetu. Po končani vožnji je razodel to svojo misel vo-

začu in ko je naslednje jutro žena spet kot redno prišla v avtobus, sta jo spovednik in vozač že pričakovala, Luigi Livioti je prinesel s seboj tudi svoje dokumente in je ženo prosil, če bi mogla v Rimu »v ministertvu« kaj natančnejšega poizvedeti, kdo je njegova mati in kje je. Žena je obljubila, da mu rada stori to uslugo in je šop dokumentov vtaknila v svojo torbico.

Cez nekaj dni je žena šla na pot. V brzovlaku Milan-Rim se je spomnila tudi avtobusnega vozača in njegove bridkosti. Pred oči so ji stopila njena mlada leta, ugibala je, kakšno usodo je živel njen sin, ki ga je morala pred 34 leti izročiti v tuje roke. Tudi ta vozač bi po njenem mnenju ne mogel biti star več kot 34 let. V tistih mislih odpre svojo torbico in prvič začne pregledovati njegove dokumente. Kako se piše? Livioti — kot ona. In kdaj je bil rojen? Leta 1905, točno tistega poletnega dne, ko je ona v hospiciu San Colombano al Lambro... In v njegovem rojstnem listu je bilo zapisano: San Colombano al Lambro.

Na prvi postaji je izstopila in se odpeljala nazaj v Milan. S kolodvora se ni odpeljala na svoje stanovanje, ampak na stanovanje avtobusnega vozača Liviotija. Sam ji je prišel odpret in žena, ki se je že več mesecev redno vsako jutro vozila z njegovim avtobusom v mesto, ga je objela in vsa ginjena izpila: »Nič več ni treba iskati. Jaz sem tvoja mati.«

Mladega vozača je novica, da je našel svojo mater, ki jo je imel pred seboj, tako pretresla, da dva dni ni mogel v službo. Stregle sta mu njegova žena in njegova mati. S tem dnem je mož postal enak svojim tovarišem: imel je mater.

Drobne novice

Koledar

Petek, 2. junija: Kvatre. Martelin, mučenec; Peter in tovariši, mučenci. — Ščip ob 4.11. Herchel napoveduje dež.

Sobota, 3. junija: Kvatre. Klotilda, devica; Pavla, devica.

Novi grobovi

† **Franc Čebular**, upokojeni orožniški komandir, je umrl v Ljubljani. Pogreb bo danes ob 3 popoldne iz mrtvašnice sv. Jožefa. Naj počiva v miru! Svojem naše sožalje!

† **V Čretu pri Celju** je izdihnila ga. Franciška Pacajt. Pogreb bo danes ob 4 popoldne v Teharjih. Naj ji sveti večna luč! Svojem naše sožalje!

Osebnosti

— **Državni strokovni izpit za pooblaščenega gradbenega inženjerja** sta napravila te dni pri gradbenem ministrstvu v Beogradu gospoda inž. Maks Puh in inž. Marjan Prezelj. Čestitamo!

— **Promocija.** Na zagrebški univerzi je bil dne 31. maja 1939 promoviran za doktorja vsega zdravilstva gospod Piko Karl iz Črne. Ves čas je bil član AKD. Danicec v Zagrebu. — Iskreno čestitamo!

— **Državni strokovni izpit za pooblaščenega gradbenega inženjerja** sta napravila pri ministrstvu za gradbe gg. inž. Puh Maks in inž. Prezelj Marjan, oba iz Ljubljane.

— **Na binkoštno nedeljo** sta se poročila v Trzinu g. Karlo Janovšek, tkalski podmojster, rodom iz Češkoslovaške, in gđ. Polka Kačec varjeva, rodom iz Lokavca pri Ajdovščini, sedaj pri Sv. Ani pri Trzinu. Za priči sta bila g. Tine Kovač iz Ljubljane, in g. Avgust Pavlin iz Trzinu. Poročil je duh. svetnik g. Vovk. — Bilo srečno!

Zdravnik

dr. Josip Petrič

ordinira vsak delavnik ob pol 4. do pol 6. ure pop. v Ljubljani, Florijanska ulica št. 26.

— 56 letnico mature na ljubljanskem učiteljski obhajajo letos še živeči tovariši: Antosiewicz Adolf, nadučitelj v pok., v Klachu, Gor. Štajersko, Christof Josip, ustanovitelj in prvi direktor enoletne zasebne trgovske šole v Ljubljani, sedaj v pok. v Šmarci pri Kamniku, Josip Emanuel, pisarniški ravnatelj v pok., v Ljubljani, Luznar Franc, nadučitelj v pok., v Kranju, in Pirc Avgust, mestni učitelj v pok., v Ljubljani. — Jubilantom še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

— **Izlet obrtnikov v Cantu, Milino, Padovo, Benetke.** Zveza slov. obrtnikov priredi v dneh 4.—7. junija izlet v znamenito obrtniško mesto Cantu nedaleč Milana. Izlet bo strokovno poučnega značaja. Zveza si je preskrbela potom našega generalnega konzulata dostop v vse obrate, za katere se bodo zanimali izletniki. Tudi mesto Cantu namerava prirediti oficijelen sprejem izletnikom. K izletu so se prijavili dosedaj v zelo velikem številu predvsem mizarji, tapetniki, arhitekti itd., katere zanima napredek stanovanjske opreme. Nekaj obrtnikov mojstrov — posebno mlajših pa se vseeno še lahko priključi k skupini ker je nekaj mest še praznih. Cena je 720 dinarjev, v katero je vračunan prevoz, hrana in stanovanje. Priglasje sprejema Zveza slovenskih obrtnikov v Ljubljani, Kolodvorska ul. do petka zvečer.

— **Nazarje vabi!** V Nazarjih pred cerkvijo Marijino bo dne 4. junija tabor tretletnikov. Na tem prijaznem gričku se bodo zbrali vsi Frančiškovi otroci iz dekanij: Gornjigrad, Braslovče in Saleške doline. Spored tega tabora je nad vse lep in pester. Ze v soboto zvečer bodo slovesne večerice s cerkvenim govorom, nato pa bo za govor na stolice bakel in se strnilo v dolgo rimsko procesijo. V nedeljo, glavni dan tabora, bo zjutraj ob 6 sv. maša s cerkvenim govorom, nato pa ob 10 druga sv. maša na prostem pred cerkvijo ter več govorov. Prišli bodo gg. govorniki iz Ljubljane in Maribora. Večerno slavnost v soboto pa bo povzdignila še uprizoritev zgodovinske verske igre »Jurij Kozjak«, katero priredi Prosvetno društvo v Nazarjih. Na stopnišču cerkve bomo videli živo dejanje iz dobe, ko so Turki napadli samostan v Stični. Pri igri sodelujejo samo domači igralci s konji, pevci in godba. K igri spada tudi zvenenje ter opozarjamo bližnjo okolico, kamor zvoze glas zvonov, da ne bo kakšnega nepotrebnega razburjenja. Igra je res prekrasna. Odbor vabi in prosi, da pridete pogledati v obilnem številu. Vsi bodete prav gotovo odhajali zadovoljni. Vstopnice se bodo prodajale že pred večernicami. Zgodni romarji pa si jih lahko nabavijo že popoldne; dobijo jih v samostanu.

— **Podružnica Slomškove družbe za krški in brežiški okraj** bo zborovala v nedeljo 4. junija v Sevnici. Ob 9 bo sv. maša v župnijski cerkvi, potem bo v sevniciški šoli predaval g. šolski upravitelj Fiater France o vzgojnih in učnih metodah. Vljudno vabimo k udeležbi vse katoliška učiteljska, duhovno in svetno, ki se zanima za krščansko vzgojo in pouk slovenske mladine. — Odbor.

— **Zasebno žensko učiteljsko uršulink v Škoflji Luki** bo sprejemalo v prihodnjem šolskem letu 1939-40 tudi učenke, ki so dovršile meščansko šolo z odličnim ali s prav dobrim uspehom. Ab-

solventke te šole bodo imele prav iste pravice kot one državnih učiteljskih, torej tudi da državne službe.

— **»Zaščita otrok in mladine«**, časopis, ki ga izdaja Unija za zaščito otrok v Ljubljani prinaša v trojni številki, ki je izšla za otroške dneve dr. Matije Ambrožiča: »Kako naj poučimo kmečko mater in kako naj ji pomagamo pri odgoji in zaščiti otrok«, dalje važne članke: »Položaj naših batic«, »Otroške košare«, »Zaščita otrok in mladine kot evgeniško vprašanje« od priv. doc. dr. B. Škerlja, »Roditi doma ali v bolnišnici?« — od dr. —c.—v., »Zaščita delavske mladine« od A. V., »Hišni poseti zaščitnih sester v Ljubljani« od R. A., zaščitne sestre in »Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju« in še več drugih manjših člankov. Poleg tega je bogato ilustrirana. »Zaščita« izhaja dvakrat mesečno in stane din 30.— letno. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Gospodstvska 2-II.

Reklamno podjetje

išče samostojno uradniško moč z večjo trgovsko in življenjsko prakso, z dobrim znanjem srbohrvaščine, po možnosti tudi nemščine in z dobrim umetniškim čutom. V ponudbi je navesti točen opis dosedanje prakse in šol. Mesto je stalno. Ponudbe na upravo lista pod šifro: »SLIKE IN TEKST«.

— **Tekmovanje godb v Kranju.** V Kranju bo v nedeljo tekmovalje slovenskih godb, ki jih bo ocenjevala posebna komisija. Godbe bodo ocenjene z umetniškega stališča.

— **Samomor v Kranju.** V sredo zjutraj se je zgodil v Kranju grozen samomor. 34 letni tekstilni delavec v Jugobruni Mirko Slabe iz Kranja se je ob pol 6 blizu tovarne Jugobruna vlegel na tir in jutranji vlak mu je odrezal glavo. Prejšnji večer se je Slabe poslovil od žene in svojega dveletnega sinčka, češ da ga ne bosta več videla. Slabe je izvršil samomor v navalu melanholije.

— **Vlom v Podkrajju.** V Podkrajju pri Zidanem mostu sta dva neznanca potepuha vlomila v hišo posestnika Ferdinanda Wetza. Odnosla sta 2241 din denarja, tri zlate poročne prstane, vredne 350 din in moško niklasto uro, vredno 245 din. Škode je okoli 2800 din.

— **Pri zaprtju, motnjah v prebavi** vzemite zjutraj še na prazen želodec en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— **Nesreča s puško.** Včeraj so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 15 letnega sina čevljarkega mojstra Avgusta Lazarja iz Zadorva 63. Lazar je nekje staknil staro puško ter tako dolgo motovlil z njo, da se je ustrelil v desno nogo. K sreči rana ni nevarna.

Blagoslov Prosvetnega doma v Prečni

Prečna, 31. maja. Blagoslovitev Kat. prosvetnega doma v Prečni na binkoštni ponedeljek je bil ljudski praznik za župnijo. Ogromna množica se je zbrala v cerkvi k sv. maši in pridigi, v kateri je g. prošt K. Čerin razložil katoliško zavednost in koristnost katoliško zavednega človeka za Boga, narod in državo. Po maši je g. prošt na prošnjo g. župnika blagoslovil dom. Po blagoslovu je vse ljudstvo zapelo: Povesod Boga. G. prošt pa je rekel, naj bo dom hiša veselja in sreče ter prave katoliške izobrazbe za vse.

Nato je g. župnik začel prosvetni tabor s pozdravom g. senatorja dr. Fr. Kulovca, drž. posl. D. Vebleta, zastopnika oblasti g. podnačel. Iv. Preskarja, domačega g. žup. Zagore Josipa in vsega ljudstva. Predlagal je udanostne pozdrave Nj. Vel. kralju Petru II., škofu dr. Greg. Rožmanu, banu dr. Natlačenu, ki je poslal tople pozdrave in želje vsem, ker ni mogel osebno priti, narod. voditelju dr. A. Korošcu. Burno ploskanje ob navedbi imen je pričelo, kako je ljudstvo po-

Binkoštni izlet v Postojno in njeno jamo

Na binkoštno nedeljo so se po stari navadi zgrnile iz vseh strani ogromne množice ljudstva v Postojno in v njene čudovite podzemne prostore. Vozili so posebni vlaki iz Ljubljane, Trsta, Udina, Pulja in Reke. Poleg tega veliko število udobnih avtobusov in nebroj privatnih vozil. V Postojni je vladalo navzlic skrajno slabemu vremenu izredno živahno vrvenje, posebno mnogo je bilo ta dan v Postojni naših ljudi s celega Krasia in tudi od drugod. Vseposod se je slišala naša govornica, na uho je donela slovenska pesem, katero so z velikim veseljem prepevali domačini. Popoldne po 13 je šla vsa ta nepregledna množica proti jamskemu vходу, kjer je bila nekaj časa prava gneča in je trajalo skoro dve uri, da so se vse te množice zvrstile pri vходу. Tudi v jami je vladalo izredno živahno življenje, tudi tu se je vseposod glasila naša narodna in umetna pesem. Med izletniki je bil tudi pevski zbor Glas-

BelleVue-grad za goste nemške države

Knez Pavle in kneginja Olga začnjeni za grad BelleVue v Berlinu, ki jima je za čas njihovega slovesnega obiska prepuščen v bivanje, novo razdobje v njegovi pisani zgodovini. Prva sta v teh velikih in lepih prostorih, ki so odsej po odločitvi voditelja Nemčije Hitlerja namenjeni gostom nemške države.

Nekdaj so tu bili veliki nasadi murv, po letu 1700 pa tudi usnjarna. Knez Ferdinand, brat Friderika Velikega, je kupil to posestvo in si v letih 1784—1785 dal zgraditi ličen gradič za svoje bivanje, ker mu je bivanje v palači na Viljevem trgu, kjer je danes propagandno ministrstvo, začelo presedati. V naslednjih stoletjih se je grad, ki je dobil ime »BelleVue«, razvil v pravo središče berlinske družbe. V gradu je tudi velika plesna dvorana po osnutkih Langhansa (ki je zgradil tudi znamenita »Brandenburška vrata«). V maju 1804 je kraljica Luiza v teh prostorih sprejela tudi pesnika Schillerja, ki je ostal pri njej v razgovoru nekaj ur. Ob zasedbi Berlina po Francozih, ko je bil lastnik princ Ferdinand star 76 let in je ostal v Berlinu, si je lepoto teh prostorov privoščil tudi Napoleon. V tej dobi je grad dobil sramotilni priimek »Ferdinanderija«, kar naj bi povedalo, da je bil grad središče praznih pomenkov.

— **Kmečka ženska pod vlakom.** Včeraj zjutraj se je na lokalni železnici Slovenska Bistrica-mesto pripetila huda nesreča. Ko je ob 9.30 vozil lokalni vlak proti mestu, se je pripeljala nasproti s kmečkim vozom 60 letna posestnica Neža Jeričeva. Konj se je naenkrat splašil in Jeričeva je padla pod vlak, ki ji je odrezal obe nogi. Pripeljali so jo v mariborsko bolnišnico. Njeno stanje je zelo kritično.

Po državi

* **Splav je narasla Sava vzela s seboj pri Zagrebu.** Ko je voda v sredo ob pol poldne prinesla splav nekako do zagrebškega mestnega kopaljšča, so ga opazili. Brž so nekateri pogumni ljudje v čolnih odrinili splav v stran, sicer bi bil z vso silo treščil v leseni most ter ga najbrž podrli.

* **Poljska komisija v Zagrebu.** Te dni je prišla v Zagreb posebna komisija iz Varšave, ki naj prevzame od kiparja Avgustinčiča kipe in figure za veliki spomenik Pilsudskega, ki je naročen za Katovice. Kakor znano, dela ta spomenik hrvaški kipar Avgustinčič.

* **Taj površnik in klobuk pred vrati** svojega stanovanja je našel zagrebški inženir Reich Viljem. Površnik ima znakom krojača iz Lipskega v Nemčiji, medtem ko je bil klobuk kupljen v Zagrebu. O lastniku pa ni nobenega drugega sledu.

* **Slovenka okradena v Zagrebu.** Te dni se je pripeljala v Zagreb Hermina Lorbek iz Maribora, da bi v Zagrebu dobila službo. Na postaji se ji je ponudil kak 30 letni možič, da ji ponese kovčeg. V vrvežu za je možič s kovčegom pobegnil. Uboga Lorbekova trpi najmanj 1000 din škode.

* **V pošto so vlomili tatovi v Sestanovcu** pri Splitu. Ročno blagajno so kar odnesli in z njo vse znanke in druge vrednosti.

* **Ustreljen ropar.** Osiješki policiji je te dni ušel nevaren vlomilec Franjo Kovač. Pobegnil je v čolnu na baranjsko stran ter se tamkaj skrivaj v kupu sena sredi poplavljenih ravnin. Slučajno ga je zapazil logar, ki je o tem obvestil policijo. Šli so za njim s čolnom. Zagledal jih je ter bežal. Na begu je streljal, vendar ni nikogar zadel. Tudi policija je streljala. Ena krogla ga je zadela v glavo.

* **Egiptovski časnikar v Sarajevu.** V Sarajevo je prišel urednik kairskega lista »Albalak« gosp. Ebul Munejij Hasan. V Sarajevu je obiskal reise ulemo ter razne muslimanske organizacije, narkar bo svojo pot nadaljeval v Dubrovnik.

* **Velikega soma, težkega 97 kg, so ribiči** ujeli v Savi ob izlivu Drine v Savo.

* **Stavka v tovarni vagonov v Brodu na Savi** je končana. Trajala je več kot dva meseca. Sklenjena je nova kolektivna pogodba, po kateri bodo delavci dobili 16% povišane plače ter 20% zamenske premije. Dne 1. junija so se vrnili na delo vsi dnevnjarji ter nekvalificirani delavci, medtem ko bodo v soboto odšli na delo še drugi delavci, vsega skupaj 1700 mož.

Ljubljana, 2. junija

Gledališče

Drama. Začetek ob 20. Petek, 2. junija ob 15: »Othello«. Dijaška predstava. Globoko znizane cene od 14 din navzdol. — Sobota 3. junija: »Utopljenca«. Izven. Znizane cene. — Nedelja, 4. junija: »Othello«. Izven. Znizane cene. — Ponedeljek, 5. junija: Zaprt.

Opera. Začetek ob 20. Petek, 2. junija: Zaprt. — Sobota, 3. junija: »Lucia di Lammermoor«. Red B. Gostovanje Christy Solarija in Alde Nolljeve. — Nedelja, 4. junija: »Jeseni na mavnirju«. Izven. Globoko znizane cene gd 24 din navzdol. — Ponedeljek, 5. junija: Zaprt. — Torek, 6. junija: Ob pol 20: »Lohengrin«. Red A.

Radio Ljubljana

Petek, 2. junija: 12 Za naše prijatelje (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Opoldanski koncert Radij. orkestra — 14 Napovedi — 15 Zenska ura: O otroških gledal. predstavah (ga. prof. Silva Trdina) — 18.20 Ameriški Slovenci igrajo in pojo (plošče) — 18.40 Poljudna navodila o zaščiti proti zračnim napadom (g. Bedrač Janko) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Dijaško-planincem za počitnice (g. P. Kunaver) — 20 Pevski zbor »Ljubljanski Zvon« — 20.45 iz opernega sveta (Radijski orkester) — 22 Napovedi, poročila — 22.30 Angliške plošče.

Drugi programi

Petek, 2. junija: Belgrad: 20 Prenos iz Zagreba — Zagreb: 20.15 Prenos iz Wiesbadna — Bratislava: 20.35 Slovaške pesmi — Praga: 19.15 Koncert lahke glasbe — Sofija: 20 Narodni koncert — Varšava: 20.15 Verdi: »Macbeth«, opera — Berlin: 20.15 Don Pasquale, opera. Donizetti — Bukarešta: 20.10 Puccini: »Tosca« (plošče) — Milanska Scala — Dunaj: 20 Plesna in zabavna glasba — Pariz: 20 Peleas in Milisande, lirčna drama.

Prireditve in zabave

Vse članice KA vljudno vabimo na predavanje, ki bo danes ob 7.45 zvečer v Uršulinskem samostanu. Predaval bo g. Ing. Sodja o: »Položaju, važnosti in potrebni organizaciji katoliškega tiska v ljubljanskih farah. Odbor.

Člane društva prijateljev poljskega naroda prosimo, da se gotovo udeležijo predavanja prof. Golombka iz Varšave o »Poljski in Poljakih«, ki bo danes v dvorani Delavske zbornice ob zvečer.

Filozofsko društvo v Ljubljani sporoča, da se bo zaradi sobotnega predavanja g. prof. dr. Golombeka že napovedana predavanje Filozofskega društva vršilo šele v ponedeljek, dne 5. t. m.

Sestanki

FO Ljubljana-mesto. Vabim vse člane, da se udeležijo v čim večjem številu sestanka v društveni sobi Gospodarske zveze danes zvečer ob 8. Predaval bo akademik Leskovec. Bog živi!

Lekarne

Nočno službo imajo: dr. Kmet, Tyrševa 43; mr. Trnkoczy ded., Mestri trg 4 in mr. Ustar, Selemburgava 7.

zgradba, ki se lepo prilaga v sicer neizpremenjeno zunanost celotne stavbe. Tudi notranjost so v mnogoodreudili, glavni reprezentativni prostori, med temi tudi Langhansova plesna dvorana, pa so ostali neizpremenjeni.

Krik matere jetične družine

Celje, 1. junija. OUZD v Celju nam je poslal pismo s prošnjo, da ga priobčimo. Glasi se: Imam moža na smrt bolnega. Leži v postelji od tuberkuloze, pljučne jetike — odprta pljuča, bljuje bacile ter si ne more postreči. Izkašlja koške pljuč, krvi, gnoja ter leži že dve leti. Ima šest malih, nepreskrbljenih otrok, vsi so slabo hranjeni. Otroci so stari od 13 let do 5 mesecev. Bolnik leži v baraki, izbi 4 krat 3 metre, ometani s protjem in dračjem, nimam pa nobene štrambe, kleti, sobe, vsi otroci so z bolnikom v isti sobi. Tudi jaz že čutim bolezen v prsih, otroci pa so sitni in težijo, da so bolni itd. Kleče prosim Ligo, da nam pošlje zdravnika, podpore ali vsaj kruha itd. Ker sem bolna, moj petmesečni otrok nima mleka.

Tako je pisala mati šestih otrok, Novak Marija, Gorjane 24, občina Podstreda, okraj Brežice. Ko vsem našim bralcem tu ubogo družino priporočamo, naj velja še ena beseda: Vsi tisti, ki ste dolžni in ki zmorete, da pomagate takim ljudem, nikaner ne dopustite, da umirajo slovenske družine v revščini, pomanjkanju, boleznih, ne da bi jim z vsem srcem pohiteli na pomoč in pomagali. Ali morda nimamo socialnih organizacij, ali ne vpijemo, da se toliko stori za malega človeka! Storitimo tako, kot govorimo!

Anekdota

Ko je Napoleon postal cesar, se je njegova ljubezen do svoje žene Jozefine začela naglo ohlajati. Preden se je dal okronati za cesarja vseh Francozov, je Napoleon priredil z vso svojo rodovino nekako skušnjo za kronanje, kjer so se vsi morali obnašati strogo po dvornih navodilih. Jozefina pa tega ni bila vajena ter ga je lomila, Napoleon je bil zaradi tega ves divj. »Madame, vse skupaj nas boste s svojim vedenjem osmešili! Ali je tako težko obnašati se kot cesarica?« Ona pa je jokaje odgovorila: »Pomislite, sire! Prvikrat v življenju igram komedijo!«

»Veste, gospa Špela, če bi bili že v raju imeli taka jabolka, kakršna imate vi naprodaj, bi bil Adam že danes v raju!«

Kaj pravite?

Od kod je prišla v Ljubljano navada, da na nekaterih stavbah delajo tudi v nedeljah in praznikih. Opazili smo, da so na neki stavbi v sredi Ljubljane delali celo na binkoštni praznik. Delo se je opravljalo za »zaprtimi vratmi«.

Ali ne veljajo več predpisi obrtnega zakona? Ali ne veljajo več policijski predpisi glede nedeljskega dela? Ali ne veljajo več zakoni o nadzorstvu dela?

Ce vse to ne velja več, naj pa veljajo vsaj socialni občiri. Kajti danes imamo še vse preveč brezposelnih ljudi, ki ne najdejo zaposlitve delno tudi zaradi tega, ker brezvestni podjetniki svojim delavcem dovoljujejo nadurno delo ob nedeljah in praznikih.

Merodajni, ki se jih to tiče, naj pazijo, da v bodoče predpisi ne bodo ostali samo na papirju.

LJUBLJANA

36.000!

Narod, ki etremi po stalnem napredku, se ne sme nikoli udajati fatalizmu. Nikdar ne sme čakati prekrizanih rok na ono, kar bi mu nudil goli slučaj usode. Sedanjí dnevi, ki mrzlično vznemirjajo ves svet, dajo dovolj dokazov o potrebi nevzdržne dejavnosti za ohranitev in okrepitev odporne sile narode, ki ji je prva in glavna osnova narodovo zdravje. Stalno nam mora lebdeti pred očmi skrb za odgojo čvrste mladine, stebra naše bodočnosti in nositeljice klenih semen za bodoča pokolenja. Zdrava duša se more ustvarjati le v zdravem telesu, in samo zdrava telesa so porok za učinkovito odpornost naroda in države.

Ljudske bolezni, med njimi ena izmed najnevarnejših, jetika, nevarno glodajo na koreninah našega naroda in mu pijejo življenjski sok. Zato mora biti naše najskrbnejše zanimanje za problem jetike stalno na dnevnem redu, ker je to zanimanje gibalo vse naše nacionalne kulture, tehnična našega moralnega in etičnega življenja, nujnost socijalnega družabnega reda in verni kažipot v bodoče vekove.

36.000 ljudi je obiskalo lani protituberkulozne dispanzerije in je bilo deležno njihovih blagodat in rentgenskim pregledi, pneumotoraksi, gmočnimi podporami itd. 36.000 klicarjev vabi na delo, opozarja, svari, prosi... In prosí: Zrtvujte, darujte! Odločno voljo, sposobnost in pripravljenost, da smatramo skrbstvo za jetične bolnike, ta najvažnejši ljudsko-zdravstveni problem, za svojo resno

narodno stvar in za svojo nalogo, moramo na posebno izrazit način manifestirati vsaj enkrat na leto, čeprav še s tem ni rečeno, da bi naša skrb za te reveže tudi v tistem vsakdanjem podrobnem delu ne morala biti ob vsaki priliki enako velika in zavrovita. Enkrat na leto se morajo v skupnem utripu za težko usodo bolnih in revnih sinov in hčera naroda etrniti vsa naša srca! Potrebno je, da vlije ta naša skupna manifestacija mladini najgloblje socijalno vzgojo in da pokaže vsemu narodu neomajno voljo za združeno pomoč bolnim in bednim. V naši etrnjenosti je zasidrana naša bodočnost, zato vsi v zbor!

Dnevi vsakoletnega protituberkuloznega tedna pa naj zbero tudi potrebna sredstva za lajšanje trpljenja jetičnih bolnikov in za ljudsko zaščito pred okuženjem. »Zdravim varstvu — bolnim pomoči«, je naše geslo, s katerim stopamo v dneh 4. do 10. junija t. l. pred javnost!

Darujte, zrtvujte! Ne drugim, samim sebi, narodu v korist! V teh dneh naj nas obsije solnce božjega miru, bratske slovnosti in požrtvovalnosti! Zaradi telesne in duhovne jakosti naroda in države — vsi v zbor!

Protituberkulozna zveza v Ljubljani, dne 3. junija 1939.

Tajnik: Predsednik:
Dr. France Debevec, a. r. Dr. Joža Bohinjec, a. r.

Poljak predava o Poljaki

Profesor varšavske univerze dr. Jozef Golombek bo drvi ob 8 imel v dvorani Delavske zbornice v srbohrvaških informativno predavanje o Poljski in Poljaki. Poleg tega pa bo tudi pod okriljem univerze imel v zbornični dvorani univerze dve predavanji: danes ob 6 o Slovackem in jutri ob istem času o Mladi Poljski.

Profesor Golombek, ki je obenem višji uradnik v ministrstvu prosvete v Varšavi, se že nekaj časa mudi v Jugoslaviji ter je imel svoja predavanja o Poljski že v Skoplju, Beogradu, Sarajevu in Zagrebu. Zdej prihaja na svoji studijski poti tudi v Ljubljano, ki jo pozna že od prej, kjer bo tudi pod okriljem Društva prijateljskega naroda imel predavanje za široko javnost. Gospod profesor je znan po svojih studijah o jugoslovanski književnosti, zlasti po studiji o Vojnoviču, ter redno zasleduje našo književnost. Vso javnost prosimo, da se udeleži današnjega predavanja, ki bo v marsičem razloži postopanje Poljakov v zgodovinsko važnih odločitvah ter pojasnil marsikatero vprašanje, ki muči današnji čas. — Vstop prost.

— Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, vsled česar imajo vrenje v želodcu in črevih, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužit zjutraj na teče. Z uporabo »Franz-Josefove« grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči vsled zapeke, obenem se pa dosega tudi boljši tek.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35

1 Mesečna rekolekcija za gg. duhovnike bo danes 2. t. m. ob 5 popoldne v domu duh. vaj.
1 Slovesen začetek protituberkuloznega tedna, nad katerim je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo ban dravske banovine g. dr. M. Natlačen, bo v soboto, dne 3. junija ob 19.30 v sejni dvorani ljubljanskega mestnega poglavarstva. Otvoritev, ki jo bo prenašal ljubljanska radio-oddajna postaja, se bo vršila s tem-le dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika Protituberkulozne zveze, 2. Otvoritev tedna po banu dravske banovine g. dr. M. Natlačen. 3. Kratek govor ljubljanskega mestnega župana g. dr. Juro Adlešiča. 4. Štiri pevke točke vokalnega kvarteta bratov Lombar. Ker sejna dvorana ni dovolj prostorna, je Protituberkulozna zveza poslala vabila samo predstaviteljem drž. civilnih in vojaških oblasti, cerkve ter večjih javnih korporacij, kar naj javnost izvli vzi na blagohotno znanje. — Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

1 Popravit V poročilu našega lista o sodnijski razpravi glede brošure Angele Vodetove se je pripetila nehotena pomota. Namesto »osnove spolnega življenja zasebne tožiteljice« se mora glasiti »spolnega nazora«, kar je itak razvidno iz vsega sobesedila dotičnega poročila.

1 Trboveljski slaviki še niso doslej nikdar nastopili na javnem koncertu v tako velikem številu, kakor bodo v torek, 6. t. m. na njihovem cerkvenem koncertu v frančiškanski cerkvi. 130 jih je zbral pevovodja Suligov v starosti od 9 do 12 let in naštudiral s njimi Grbčevu triglasno mašo na staroslovensko besedilo. Skladba je pravi glasbeni biser, izvajana je bila samo enkrat, in sicer v Trbovljah, na javnem koncertu se bo pa v torek prvič izvajala. Zato opozarjamo vse prijatelje »Trboveljskih slavikov« na ta cerkveni koncert v frančiškanski cerkvi v torek ob 20.

1 V ponedeljek, 5. junija bo prva sklepna produkcija gojencev šole Glasbene Matice. Nastop

šilja uprava »Po božjem svetuc — Ljubljana — Sv. Petra nasip 17.

1 Vlomi in tatvine v Ljubljani. V stanovanje poštnega upravnika so vlomili neznaní vlomilci in so odnesli tri obleke, zimsko suknjo, zimski ženski plašč, srebrno moško uro, očala in cigaretno dozo. G. Pavlin trpi 5000 din škode. — V Oračnovi gostilni v Mostah je nekdo odnesel natakarije Jožici Možekovi bankovce za 1000 din in hranilnik, v katerem je bilo okoli 200 din drobiža. — V Cerkveni ulici v Trnovem je nekdo iz sobe ukradel trgovskemu pomočniku Josipu Lavriču več blaga in razne dokumente, skupaj vredno okoli 1000 din. — Na Šolskem drevo-redu na trgu je neki žepar ukradel posestnikovi ženi Jerici Moder z Dola, ročno torbico, v kateri je bilo 300 din. — Alojziju Šantlju v Pavšičevi ulici je nekdo ukradel več obleke, vredne okrog 1000 dinarjev.

Ptuj

Sprejem v Dijaški dom v Ptuj. V Dijaški dom se sprejemajo nepokvarjeni sinovi krščanskih družin, ki želijo obiskovati tukajšnje državno realno ali humanistično gimnazijo ter meščansko šolo. Za sprejemni izpit se je treba prijaviti najkasneje do 18. junija. Prošnjo je treba kolkovati z 10 din. Priložiti se mora krstni list in spričevalo o dovršeni ljudski šoli. Zavod ima zračne učilnice in spalnice, električno luč in vodovodno napeljavo. V domu samem je krasna igralnica z odrom. Na razpolago imajo gojenici tudi velika športno igrišče ob Dravi. Izbra poklica ostane popolnoma svobodna. Gospodinjstvo vodi čč. šolske sestree iz Maribora. Mnogi se danes ponujajo za vzgojitelje z najrazličnejšimi metodami in sredstvi, ki naj bi novi rod pripeljala k tako zaželjeni sreči na tem svetu. Vidimo pa, kako malo uspeha zanjejo vse metode, ki ne računajo pri svojem delu na Boga in njegovo milost.

MARIBOR

m Prosvetno društvo v Studencih uprizori v soboto 3. junija ob osmih zvečer v dvorani novega gasilskega doma igro »Pesem s ceste« v režiji Stanke Ledineka. Vabljeni!

m Zadnja letošnja premiera v gledališču go drvi. V korist pokojniškega sklada združenja gledaliških igralcev se uprizori izvrstna komedija iz rodbinskega življenja »Potovanje v Benetke«. To delo se uprizori v tej sezoni samo dvakrat!

m Oko mu je iztaknil. V bolnišnico so pripeljali 17 letnega posestniškega sina Alojzija Potočnika iz Zreč. Neki tovariš ga je v prepetu dregnil v desno oko ter mu ga je iztaknil.

m Akademska kongregacija vabi na sestanek danes ob 20. uri v frančiškanski kapeli.

m Zaradi zakonitega pisništva se je zagovarjal večeraj pred okrajnim sodnikom dr. Obranom tajnik pošiljnice v Rušah in načelnik tamošnjega Sokola, Albert Koruza, star 39 let in pravoslavne vere. Kazenska razprava se je vršila na podlagi ovadbe notarske zbornice, ki Koruzo dolži, da je napravil nad 80 kupnih pogodb. Obtoženec se je zagovarjal, da je strankam pri napravi pogodb povedal, da ne sme zahtevati za to delo nobenega plačila, vendar pa so mu dale pristojno plačilo za potne stroške. Razprava je bila zaradi zasljanja nadaljnjih prič preložena na nedoločen čas.

m Največja tombola, ki se vsako leto v Mariboru vrši, je tombola Rdečega križa. Za letošnje tombolo, ki bo v nedeljo 4. junija, je pripravljenih nič manj kot 30 prvih daril, med njimi nov štirisedežen avtomobil »Opel«, krasna moderna spalnica za dve osebi, najnovejši radio aparat, kompletna nova spalnica za dve osebi, klavirska harmonika, osem koles, fotoaparati, raznovrstni jedilni servisi, razno manufakturno blago in platno, živila itd. Poleg 30 tombol pa bo na razpolago še 1000 manjših dobitkov. Cena tablici je samo 5 din.

m 3300 din mu je ukradel iz žepa. Posestnik in trgovec z lesom Matija Kranjc iz Prebukovja je poplaval v Kovačji vasi z nekimi viničarji. Pri odhodu iz gostilne pa je opazil, da mu manjka listnica s 3300 din. Dasi je neprijetno zadevo takoj prijavil orožnikom, se še ni posrečilo tatu izslediti.

m Davčne zadeve. Davčna uprava za mesto Maribor poziva k vložitvi prijav za znižanje, odnosno zvišanje stopnje doprinosov k fondu narodne obrambe, ki se bo začel pobirati s 1. julijem. Davčni zavezanci naj v svojem lastnem interesu prijavijo davčni upravi, kjer imajo predpis kakega davka, do nadalje 15. junija stanje rodbinskih članov z navedbo imena, poklica in rojstnega dneva živih otrok na dan prijave. Te prijave, ki so takse proste, mora potrditi tudi pristojni občinski urad. Prijave se vložijo neposredno pri davčni upravi. V istem roku morajo vložiti svoje prijave tudi vsi samci, ki plačujejo samski davek.

m Obmejne občine brez telefona. Na naši severni meji je za telefonsko službo še zelo slabo poskrbljeno. Telefonska tehnična sekcija se sicer trudi, da bi povežala s telefonom važnejša obmejna središča, ven-

Koliko hudobije, pokvarjenosti in surovosti opažamo pri mladini, ki se vzgaja daleč od Boga! Le krščanska vzgoja, preizkušena v dolgih stoletjih, je oblikovala in oblikuje naroda vredne sinove, ki dosega svoji vzvišeni namen na tem in na onem svetu. Po teh načelih si prizadeva nova uprava Dijaškega doma voditi zaupano mlado mladinu. Letno plačilo se določa po izpričevalu in premoženjskih razmerah dotične družine. Polno plačilo znaša 6000 din za celo šolsko leto ali 500 din mesečno. Vsa druga pojasnila glede obleke, knjig in šolskih potrebščin se dobe o priliki zglasitve v zavodu. Pišite po prospekt. — Vodstvo Dijaškega doma v Ptuj.

Slovenska Bistrica

Prosvetna prireditve v Slovenski Bistrici. To nedeljo bo blagoslovljen v letih 1937 in 1938 zgrajeni Slomškovi dom. Pod pokroviteljstvom g. bana dr. Natlačena bomo ta godoklet praznovali s celodnevno proslavo. Od 8—9 bo zbiranje udeležencev na Ljubljanski cesti, od koder krene sprevod pred dom, kjer bo služba božja, ki jo bo daroval msgr. Vreže, blagoslovitev in zborovanje. Govoril bo g. prof. Richter iz Maribora. V primeru neugodnega vremena bo maša v cerkvi, zborovanje pa v domu. Čez poldne bodo gostje v onih gostilnah, s katerimi je stopil pripravljalni odbor v stik glede cene obedu. Reditelji imajo točna navodila, kako naj razvrste goste iz posameznih krajev. Nastopajoče članstvo ima ob 1 generalno vajo. Po večernih bo ob četrtn na 4 začetek nastopa. Telovadnice je posuto z žagovino in uporabni tudi v najslabšem vremenu. Nastopijo nekateri elitni telovadci in kompletna celjska vrsta. Govoril bo ob tej priliki g. prof. Klasič. Ako bi pa močno deževalo, bo v dvorani izbrana akademija. Vlak odhaja proti Ljubljani ob 18.17, proti Mariboru, Ptuj in še zopet proti Celju ob 21.15. Potrebne informacije bo dala rediteljstvo. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. — Pripravljalni odbor.

dar so velike težave zaradi predpisov, da bi morale pristojne občine nositi večji del stroškov za napeljavo. Občine tega ne zmorejo, pa bi bila dolžnost države, da jim pomaga. V načrtu je že naprava telefona pri Sv. Ani na Krembergu, v Sv. Benediktu v Sl. gor., pri št. Petru pri Mariboru, na Kapli, v Libelčah ter pri St. Danijelu, načrt pa je ravno iz zgoraj navedenih vzrokov zaenkrat težko izvedljiv.

m Zopet vlom v stanovanje. Na Pristanu št. 6 je bil izvršen vlom v stanovanje Ursule Močnik. Vlomilec je odprl vrata v stanovanje s ponarejenim ključem, po opravljenem poslu pa je spet vse lepo zaklenil za seboj. Odnesel ji je pa 80 din gotovine ter srebrno uro z verižico.

m Nenavadna »črna« vožnja. Trgovec Viljem Vošinek s Koroske ceste ima v Taborski ulici garažo za svoje avtomobile. Ko je prišel večeraj zjutraj po svoj osebni avto, je opazil, da je vozilo vse blatno in da mu manjka za okrog 200 din bencina. Pogled na števec ga je počulil, da mu je nekdo ponoči odprl garažo s ponarejenim ključem, vzel avtomobil ter se z njim vozil ponoči okrog. Napravil je okrog 50 kilometrov, potem pa je avtomobil spet nazaj pripeljal ter garažo zaprl. Kdo si je to »črna« vožnja privoščil, pa zaenkrat še ni ugotovljeno.

m Stampilje po najnovejšem načinu, trpežno in poceni izdeluje Sotra, Maribor, Gregoričeva 24. Prepričajte se! Zastopnike sprejemamo!

m Maribor v znamenju protituberkulozne borbe. Ideja protituberkulozne borbe se ho v Mariboru tudi letos manifestirala z zastavicami z dvojnimi križem kot simbolom protituberkuloznega gibanja. Gotovo bodo Mariborčani v protituberkuloznem tednu od 4. do 10. junija svoja okna in izložbe okrasili s temi znaki. Agilni skavti so že večeraj začeli dostavljati te zastavice po hišah in trgovinah. Z odkupom zastavic bo vsakdo doprinesel svoj del v borbi proti jetiki. V soboto, 3. in v nedeljo, 4. t. m. pa se vrši v iste namene nabiralna akcija po ulicah, na kar se občinstvo opozarja.

m Repertoar Narodnega gledališča v Mariboru. V Petek, 2. junija ob 20: »Potovanje v Benetke«. Premiera. — Predstava Zdrženja gled. igralcev. V soboto, 3. junija ob 20: »Utopljenca«. Red D. Zadnjič. V nedeljo, 4. junija ob 20: »Potovanje v Benetke«. Predstava Zdrženja gled. igralcev. Zadnjič!

Pristopajte k 300 dinarski akciji za VI. mednar. kongres Kristusa Kralja, ki bo v Ljubljani od 25. do 30. julija

Braslovče

Proslavo materinskega dne je imela tukajšnja šola v nedeljo 21. maja v šoli, katere se je udeležilo mnogo mater, župan in šolski odbor. Po govoru so šolski otroci lepo izvedli vse točke. Posebno so ugajali prizorčki, nekatere deklamacije in petje mladinskega zbora, kateri je zapel štiri pesmi. — V torek 9. maja je vršila tukajšnja šola oddajo v Ljubljani v šolski uri pod naslovom »Družinsko, versko in nacionalno življenje Savinjanca«, v kateri je bilo prikazano v splošnem življenje v spodnji in gornji Savinjski dolini, značaj Savinjanca, njegovo življenje doma in njegova povezanost z zemljo. Mladinski zbor je pa zapel štiri pesmi. — Pokrajinsko oddajo z ozirom na zgodovinski in zemljepisni značaj doline pa je imela šola v novembru 1938.

Trbovlje

Legitimacije za četrtinsko vožnjo na nedeljski delavski tabor v Ljubljano se dobija danes in jutri poldne od 5 do 6 v tajniški pisarni v Društvenem domu.

Zaobljubljeno cerkveno opravilo rudarjev na binkoštni ponedeljek na Sv. Planini se ni vršilo radi slabega vremena, zato bo pa prihodnje nedeljo.

Plazovi. Vsled dolgotrajnega deževja je ponovno začel vleči plaz na cesto Pod mejo, kjer ravno prelagajo ovinek. Zaradi tega so stroški za popravilo tega dela ceste narasli od preračunanih 50.000 na 120.000 din. Če bo vreme nagajalo, so seveda še dražje prišlo, dovršitev dela se bo pa seveda še zavlekla.

Prevalje

Ne vem, kakšne občutke imajo potniki, ki prihajajo iz Nemčije in prestopajo drž. mejo na Holmecu. Tik ob banovinski cesti, par korakov vstran od meje, je velikanski kup gnoja. Ob vročini roji po gnoju nebroj muh, in tudi »blagodejen« duh mora potnik vsrkavati. Zraven gnojišča je tudi šalsko poslopje; tako, da morajo razredi imeti okna zapeta. Res je, da se mora gnoj nekam skladati, ker je pač zraven hlev, vendar je na oni strani hleva več kot dovolj prostora za odpadke. Lastnik hleva, ki je inzemec, je bil že večkrat pozvan, da naj si gnojščice uredi, vendar se do sedaj še ni ničesar ukrenilo. Prosimo oblast, da to energično doseže, že zaradi šole in državne meje.

Vaje z laso so v skupini pri nekem nastopu izvajale dijakinje Hardin-Simmonove univerze v mestu Abilene (država Texas).

KULTURNI OBZORNİK

M. Adlešič: Naravoznanstvo in svetovni nazor

Kosmos, Jugoslovanska knjigarna, 1939, str. 206. S prilagami, 100 din.

Sredi zmed, ki jih povzroča sodobna kriza duha in nazorov, se znanost vedno bolj zboljuje v objektivno in pozitivno smer. Znanost se širi in poglablja, bistri in stopnjuje, skratka napreduje. Oris njenega napredka in eksaktnih vedah vsebuje pričujoča knjiga. Pisatelj se je potrudil, da je v umiljivi obliki, kolikor mogoče zgoščeno in vseakozno objektivno razgrnil probleme, ki zaradi svojega velikega pomena vzbujajo vedno večje zanimanje. Seveda se ne moremo njih razumevanju približati brez miselnega sodelovanja in napa, kdor pa bo knjigo prebral, bo bogato poplavljen s pravim razumevanjem sodobne znanosti o prirodi in s globokim spoznanjem sveta. Kajti, koga ne zanimajo pogledi na materijo, svetlobo, elektriko, koga ob hrepenenju po zvezdah ne navdaja želja vedeti kaj več o prostoru, času, vsemirju? Prav v tem pa leži težiče knjige, ko odpira pogled v notranje življenje naravoznanstva: v kosmos in kosmoska vprašanja vse do modelov vsemirja, dobljenih iz relativnostne teorije, v atom in nova odkritja okoli materije vse do moderne alkemije in tako imenovane dematerializacije, v svet poskusa, tehnike itd. Dasi se pri reševanju teh vprašanj in odkritij znanost že močno približuje meji naše miselne zmogljivosti, nas knjiga vendarle v poljudni in kolikor mogoče nazorni obliki vodi do kraja, v katerem si sodobno naravoznanstvo utira pot skozi nerešljivosti in negotovosti k poslednjim smotrom.

Poljudni oris notranjega ustroja sveta se je v tem delu spretno izognil one precej pogoste napake poljudno znanstvenih spisov, ki zaradi lažje umljivosti izmalijo pojme in zveze v tolikšni meri, da so povsem napačni. V tem smislu ni v knjigi nobene koncesije poljudenju.

Drugače se je skušal pisatelj izogniti vsem suhoparnim podrobnostim, ki so sicer nujno pomagale znanstvenih sestavov, so pa v delu, kjer gre v pretežni meri le za opis poti in dobljenih izkustev, nekoristne in nepotrebne.

Knjiga ne ostaja zgolj pri dejstvih, ki so vodila do preobrata ali bolje povedano do prepovedi naravoznanstva, marveč nam prikazuje in ocenjuje tudi uspehe, ki jih je rodila zahteva: »Dovolj je zbiranja izkustev, povzpni mo se le še k čim bolj zajemljivemu svetovnemu nazoru!« Zategadelj so obdelane tudi tiste plati naravoznanstva, ki so postale pomembne pri izoblikovanju nazorov. Namen te knjige torej ni samo v tem, da oriše sodobno eksaktno znanost o prirodi, temveč tudi v tem, da daje odgovor na vprašanja: v koliko more in sme naravoznanstvo, sloneče na urejanju in množitvi izkustev, prispevati k pogledom na svet?

Tako razpravlja delo o vzročnosti, o statistiki, o znanstvenih hipotezah in mnogih »izmihi«, do katerih so vedli razni pogledi na svet. Ravno v tem, da se avtor s vprašanji, ki jih obravnava naravoznanstvo, dotika usodne duhovne problematike, pa je največja aktualnost te knjige. Zato bo z enako silo pritegnila ljubitelja prirodnih kakor duhovnih ved in mu dala tolikanj potrebno orientacijo v in okrog znanosti, ki se z uprav junaškim pogumom trudi, da nam odkrije čim več tajen neskončne narave.

Mnogo lepih in zanimivih slik in pečica razpredelnice ob strani obsežnega stvarnega in imenskega kazala, ki omogočata naglo informacijo o vsaki v besedilu omenjeni osebi kakor tudi o slehernem predmetu in pojmu, dajejo knjigi še prav posebno ceno. Vse to je vzroka dovolj, da bo po njej segel vsak inteligent in si z njo obogatil svojo knjižno polico. Dr. I. Č.

Iz italijanskega kulturnega življenja

G. Fletzer: »Prima terra«. Dobre pesniške zbirke postajajo v Italiji vedno bolj redke. Vzrok za to je mnogo, a so nekonkretni, težko zajemljivi. Dejstvo je, da vladar na književnem trgu velika oseka, da se je morje lirike ekoro docela odcedilo in da se izpod njega že prikazuje suhi, prastari, izžgani obraz lačne zemlje.

V tej oseki je Fletzerjeva zbirka pesmi »Prima terra« (Prva zemlja) ko vrč hladne vode v polneti sopolari. Napisal jo je mlad fant iz Reke, ki se je že prej večkrat javljal v italijanskih revijah, kjer so ga posebno cenili radi preprostosti v izražanju, radi svežosti snovi in besede. »Prima terra« — zemlja avtorjeve otroške dobe — je nov poskus bega, ki se nenehno ponavlja v sodobni evropski liriki, bega iz trde vsakodneвне realnosti v mehko megle začetka, ko še ni bilo črt, ki bi ožile življenje.

Cela zbirka je povračanje v otroško dobo. Enostaven verz z rahlo dekadentsko balečino poje preprosto o detinstvu, o hrepenenju, o zemlji prve mladosti, in uprav ta preprostost je tista, ki nam tako približa Fletzerja. Z elementarnimi pesniškimi sredstvi, s katerimi je gradil med nami morda le Kosovel, nas spremlja avtor kot vodnik po tej avoiji zemlji od detinstva do praga zrele mladosti, do prve ljubezni, »ki ima okus sveže prsti«.

Morda se motivi v knjigi tu ali tam ponavljajo, morda bi si želeli poleg teh še drugih pesmi v zbirki, da bi lahko razbrali celoten Fletzerjev obraz, a tudi taka kot je, predstavlja zbirka lep dogodek v mladi italijanski literaturi in v tej veliki oseki duhovnih vrednot jo je bilo treba podčrtati.

Nova ustanova. S kraljevim odlokom se je v Trstu ustanovil poseben odesk kraljevega društva za raziskovanje domače zgodovine (Reale Deputazione di Storia Patria). Društvo, ki je uradno in od države bogato podprto, bi bilo podobno našim, žal le »zasebnim« Muzejskim društvom. Ima pa odločujočo kulturno-politično pomen. Marsikak oblastven odlok se izvrši na temelju izvedenskega mnenja znanstvenikov, ki pri zgodovinskem društvu delujejo. Predvsem ima pa ta znanstveni kolegij dolžnost dokazati in ohranjevati italijanstvo pokrajini, kjer deluje. Tržaška »R. Deputazione di Storia Patria« si je izbrala za uradno glasilo v znanstvenem svetu dobro znani »Archeografo Triestino«.

Za predsednika je prosvetni minister imenoval tržaškega zgodovinarja Petra Sticottija. Med znanimi člani so pa še Tamaro, Szombathely Chersi, Plitek in Pagnacco.

Barčica

Zbirka pesmi. Trieste 1939-XVII, str. 71. Založba »Sigma« v Gorici je izdala v Trstu majhno knjižico slovenskih narodnih pesmi pod naslovom »Barčica«. Ni to kakšna lirčna zbirka slovenskih pesmi, temveč zbirka besedil najpopularnejših slovenskih pesmi, tekst k melodijam, ki jih ima vsak Slovenec v najboljšem spominu ter more v prijatni družbi pomagati, da ne mine dobra volja ter ne utihne slovenska pesem. Na našem trgu imamo že nekaj takih pripomočkov k razširjenju slovenske narodne pesmi, tako je svoj čas izdal Janez Kalan nekaj popravljenih tekstov za domačo petje, naravnost lepo pa je preredil tako zbirko prof. Anžič in jo izdala Mohorjeva družba. Nekaj podobnega je ta zbirka, ki pa ima veliko večji pomen, kajti izšla je v Trstu in Gorici ter ima namen, nuditi tamkajšnjim Slovincem vedno dovolj gradiva za prijetno slovensko družabno petje. 89 pesmic, ki jih poznamo vsi, je zbranih v tej priročni knjižici, od Barčice po morju plava, ki je zbirki dala ime, preko Bog je ustvaril zemljico..., Bratci veselji..., En starček je živel..., Pojdem v rute..., Sinoči je pela..., Tam na vrtni gredi..., do Zeleni gaj je lovčev gaj..., Vesele se vrste za žalostnimi in narobe, vsa slovenska duša je zlita v teh besedah, ki jih človek ne more brati, le prepevati, peti v eni sami melodiji, ki nima konca in ki se začenja spet tam, kjer si misli, da si jo končal. Založbi »Sigma« se je treba prisrčno zahvaliti, da je slovenskemu ljudskemu petju v tistih krajih prilažala novega olja ter z besedilom, ki ga s to zbirko daje slovenskemu človeku v roke, pomaga vzdrževati slovensko petje doma in na polju, kakor tudi v veseli družbi. In kjer je petje doma, tam je tudi veselje — in dobra volja do življenja ter želimo vsem, ki bodo zajemali iz te zbirke slovensko pesem: O, le naprej, dokler je še vetra kaj!

Profesor Tuka rektor Bratislavske univerze. — Pri zadnjih volitvah na slovaško univerzi za akademsko leto 1939/40 je bil izvoljen za rektorja profesor Tuka, namestnik ministrskega predsednika v slo-

vaški vladi. Dekan pravne fakultete je dr. Fundarek, profesor trgoveškega prava ter podpredsednik Narodne banke, dekan medicinske fakultete je dr. E. Filko, direktor interne klinike pa dekan filozofske fakultete dr. Rapant, profesor slovaške zgodovine.

Francičkan pesnik izdaja vojaške pesmi. — Znan slovaški surrealistični pesnik francičkan p. Rudolf Dilong, eden najboljših slovaških pesnikov, ki je pred jesenskimi dnevi lanskega leta izdal religiozno zbirko: »Jaz — sveti Francišek«, speve, položene v usta sv. Francišku, je zdaj napovedal zanimivo zbirko vojaških pesmi iz časa slovaških osamosvojitvenih bojev pod naslovom: »Gardisti na stražo«. To naj bi bila nekaka bojna pesem Hlinkovih gardistov in ji bo napisal uvod — voditelj Hlinkove garde — Šano Mach. Knjiga je zdaj vzbujala zanimanje, zlasti še, ker je pred nekaj meseci začel iskal pesnik založnika javno po časopisih, kar je vzbudilo ogorčenje v javnosti. Kakor se vidi, je zdaj dobil mecena.

Novi častni doktorji sofijske univerze. — Ob slavnosti sofijske univerze 22. maja, ko je praznovala svoj jubilej, je bilo 92 inozemskih profesorjev imenovanih za častne doktorje sofijske univerze, med njimi tudi take osebnosti kakor so: prof. Handelsmann iz Varšave, prof. Hazard s Pariza, prof. Kral iz Brna, prof. Kotarbinski iz Varšave, prof. Pata iz Prage, prof. Nitsch in Lehr Splavinski iz Krakova, prof. Petersen iz Berlina, prof. Russel iz Newyorka, prof. Struve iz Belgrada, prof. Tesla iz Newyorka, prof. Moscički, predsednik poljske republike, prof. Nadler z Dunaja, prof. Kretschmer z Dunaja, prof. Niederle iz Prage itd. itd.

Knjižica o škofu Gnidovcu. — V zbirki »Knjižice«, časopis za duhovno proubo in prosveto, je izšla kot št. 129 majhna knjižica o škofu Gnidovcu, ki jo je spisal njegov dolgoletni sodelavec A. K. Na 31 straneh je opisana njegova mladost, njegovo delo kot duhovnika, kaplana v Vipavi, profesorja, direktorja in rektorja v št. Vidu, njegovo pot v samostan ter nastop škofijskega meča v Makedoniji. Posebej opisuje njegovo škofovsko delo, zidanje cerkva, delo med larami, napore v diaspori ter končno blaženo smrt in govore ob pogrebu. Tako knjižica podaja v kratkem pregled dela tega svetniškega škofa. Cena 1 din.

Angleški kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta ob pozdravu v parlamentu v Quebecu.

Štiri cigane na Poljskem pomandrali

Na binkočno soboto sta v neko vas blizu Hluma na Poljskem prijezdila dva cigana. Zavila sta na neko kmečko dvorišče in že priletnega gospodarja, ki je bil sam doma, vprašala, če ima kaj cigaret. Mož se je obotavljal, nakar sta cigana planila nanj z biči in ga začela obdelavati. Pretepla sta ga tako, da se je zgrudil na tla. Nato sta cigana šla v hišo in vso prebrskala. Odnesele sta, kar sta porabnega videla in odjezdila. Ko so se domači vrnili s polja, so gospodarja dobili na tleh, obraz je imel vse krvav od udarcev z bičem. Prepeljati so ga morali v bolnišnico. Hitro se je vest raznesla po vasi. Vasičani so bili tako razjarjeni, da so se moški začeli zbirati, v esednjo vas so poslali po pomoč. Ko se jih je zbrala že močna družba, so odšli proti taborišču ciganov. Tam so zahtevali, da jim izroče tista dva cigana, ki sta močja pretepla in hišo okradla, toda cigani zahtevili niso hoteli ugoditi. Nato so kmetje z vilami, sekirami in drugim kmečkim

orožjem naskočili taborišče in začel se je pravi boj na življenje in smrt, ki je z vso krutostjo trajal skoraj tri ure. Cigani so se divje branili, pa tudi kmetje se niso dali odgnati. Iz vasi so prihajali vedno novi možje, ki so takoj posegli v boj. Ko so se cigani razbežali, deloma pa odpeljali na svojih vozeh, je bila zmaga sicer dobljena, toda drago plačana. Na bojišču je eden izmed kmetev obeležal mrtve, 20 pa jih je bilo teko ranjenih. S kakšnimi ranami so šli cigani, ni bilo mogoče ugotoviti, ker so vse ranjene vzeli s seboj, le dva možka in dve ženski sta ostali v rokah pobesnelih kmetov. Dasi noben izmed teh ni bil udeležen pri tistem sramotnem napadu na priletnega gospodarja, je vendar divja množica vse dobesedno pomandrala pod nogami. Ko so prišli orožniki, je bil ves spopad, ki je zahteval pet mrtvih, že končan. — Dogodek je po vsej Poljski bridko odjeknil in je silno postril sovražstvo do ciganov, ki jih na Poljskem ni malo.

ŠPORT

Italija: Jugoslavija

V nedeljo se odigra v Belgradu meddržavna nogometna tekma med italijansko in jugoslovansko nogometno reprezentanco. Casopisje v prestolnici se obširno bavi s tem srečanjem in opozarja naše igralce, da so Italijani nevarnejši nasprotniki kakor Angleži, in zato veliki favoriti za nedeljsko srečanje.

Italijani so ofitejni svetovni prvaki v nogometnem športu. Igrajo zelo hiter, koristen nogomet in so tehnično na višku. Naši v resnici ne bodo imeli lahkega stališča in to tembolj, ker bodo morali ob tej priliki dokazati, da zmaga nad Angleži ni bila samo običajna, temveč da je naš nogomet danes že na taki stopnji, da se lahko z uspehom kosa z najboljšimi enajstoricami sveta. Toda tekma z Italijo bo težka preizkušnja za naše nogometne reprezentante, ki se bodo, če bodo nasproti Italijanom dobro opravili, uvrstili med najboljšie nogometne narode sveta. Nasprotno bi pa naš uspeh, zlasti če bi podlegli z nekaj goli difference italijanski reprezentanci, ki smo ga dosegli proti Angležem, precej zatemnilo. Ako pa zmagamo, bo moral ves športni svet priznati, da naša zmaga nad Angleži ni bila samo slučajna in bo moral naš nogomet postaviti v ono vrsto svetovnega nogometnega športa, ki ga zasluži.

Vsekakor bo nedeljsko srečanje med našo in italijansko nogometno reprezentanco izredne važnosti za oboja nasprotnika. Povsem razumljivo je, da bodo napeli tudi Italijani vse sile, da zmagajo in to tembolj, ker smo mi premagali Angleže, medtem ko so Italijani nekaj dni prej igrali neodločeno proti njim. Za tekmo vlada po vsej naši državi in sploh po vsej športni Evropi izredno veliko zanimanje. Bo to borba, kakršne morda naša prestolnica doslej še ni videla. Želimo našim fantom obilo uspehov in da gredo v borbo z zavestjo, da zmagajo, da morajo zmagati. Italijanska reprezentanca dospe v Belgrad v petek zjutraj ob 7.25. V Belgradu ostanejo do torka, potem pa odpotujejo v Budimpešto. Tekma v Belgradu bo v nedeljo ob 5 popoldne.

Jugoslavija proti Nizozemski

Definitivno je sklenjena nogometna tekma med jugoslovansko in nizozemsko reprezentanco, ki bo 11. junija v Amsterdamu na olimpijskem stadionu. To srečanje je prekoštevilitno mednarodno tekmovalje naše reprezentance in zato ne bo registrirano od strani FIFE.

Pari, ki bodo nastopili na proslavi S. K. Svobode v nedeljo 4. junija t. l.

za pokale, katere bodo prejeli vsi štirje udeleženci tega turnirja s spominskimi, lepo vezenimi zastavicami, in sicer po velikosti in vrednosti od zmagovalca navzdol, se bodo srečali na igrišču SK Ljubljane:

- ob 15: Svoboda : Kranj;
- ob 16: Ljubljana : Hermes;
- ob 17: premaganca;
- ob 18: zmagovalca.

Najboljši svetovni metalci tiska

Lista najboljših svetovnih metalcev diska je naslednja: 1. Schröder (Nemčija) 53.10 m. 2. Carpenter (USA) 53.08 m. 3. Andersson (Švedska) 54.02 m. 4. Lampert (Nemčija) 52.81 m. 5. Dunn (USA) 52.25 m. 6. Levy (USA) 52.07 m. 7. Bergh (Švedska) 51.76 m. 8. Jessup (USA). 9. Sörlie (Norveška) 51.57 m. 10. Oberweger (Italija) 51.49 m. 11. Pritchard (USA) 51.42 m. 12. Kotkas (Finska) 51.27 m. 13. Jones (USA) 51.20 m. 14. Silas (Grčija) 51 m.

Atletski miting v Celju

Lahkotletska sekcija SK Celja priredi v nedeljo 4. junija ob pol 9 na Glaziji prvi letošnji atletski miting, ki je propagandnega značaja in medklubski. Ker se je prvotni razpis tekmovalja nekoliko spre-

menil, navajamo danes tekmovalni red in disciplin: 100 m juniorji B in C. — Met krogle juniorji B in C, omladinici in seniorji. — Tek 200 m omladinici in seniorji. — Skok v daljavo juniorji B in C, omladinici in daljava. — 1000 m juniorji B in C. — Trojask juniorji C, omladinici in seniorji. — Skok v višino juniorji B in C, omladinici in seniorji. — Met koplje juniorji B in C, omladinici in seniorji. — Štafeta 4x100 m. Za tekmovalje vlada med celjskimi atleti živahno zanimanje, ker je to prvi letošnji nastop. Prikaže se tudi precejšnja udeležba atletov zunanjih klubov. Prijatelje atletike vabimo, da si ogledajo zašuvilo tekmovalje naše mladine.

Razpis

plavalnega prvenstva mariborskih srednjih šol ki ga prireja Mariborski plavalni klub pod pokroviteljstvom ravnateljev mariborskih srednjih šol v četrtek, dne 8. junija 1939

s pričetkom ob 18 na Mariborskem otoku

Tekmuje se po pravilih in pravilnikih Jugoslovanske plavalne zveze v sledečih disciplinah: 50 m prosti stil, 100 m prsni stil, 50 m hrbtni stil in mešana štafeta 5x50 m.

Pravice tekmovalja imajo dijaki vseh mariborskih šol. Vsak zavod zamore za vsako točko tekmovalja postaviti 3 tekmovalce, za štafeto 2 moštvi. Vsak tekmovalce sme tekmovali v največ 3 disciplinah, vštoveti štafeto.

Zmagovalno moštvo prejme naslov: prvak mariborskih srednjih šol za leto 1939 ter v stalno posest častno plaketo.

Šolska vodstva oddajo prijavo s imeni tekmovalcev in sestavo štafet najkasneje do 6. junija 1939 na naslov: Mariborski plavalni klub, Maribor, Trg svobode — grad. — Mariborski plavalni klub, Maribor.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Redni letni sestanek Zbora smuških učiteljev. Odbor ZSU sklicuje na podlagi poslovnika ZSU svoj redni letni sestanek na dan 3. junija 1939 ob pol 5 popoldne v posebni sobi kavarne »Union«, vhod iz Franciškanske ulice. Dnevni red sestanka je izredno važen, zato pozivamo sekcije, da zanesljivo pošljejo na ta sestanek svoje delegate, da se poveča stik Zbora s posameznimi sekcijami in zagotovi čim bolj intenzivno delovanje. Posebno prosimo in pozivamo tovariše smuške učitelje ljubljanske, gorenjske in mariborske podzveze, da se polnoštevilno udeležijo tega važnega sestanka. JZSZ (službeno). Znižano vozno za delegate za skupšino je dovolila Direkcija državnih železnic v Ljubljani z odlokom št. 14.219-I-39, z dne 20. maja 1939. Ta vozna ugodnost velja od 31. maja do vključno 4. junija t. l. za vožnjo v Ljubljano, a od 4. do vključno 8. junija t. l. za povratek in vseh razredih brzih in potniških vlakov. Člani, odn. delegati kupijo na odhodnih postajah cele enosmerne vozne karte do Ljubljane in železniški obrazec K-13. Kupljena cela vozna karta velja za brezplačno vožnjo nazaj do prvotne vstopne postaje, če je predsedstvo skupščine na obrazcu K-13 potrdilo udeležbo na skupščini. Vsak član in delegat se mora izkazati s člansko legitimacijo s fotografijo.

SK Celje — atletska sekcija. Vse atlete, predvsem zunanje, pozivam, da se nedeljskega mitinga gotovo udeležijo. — Natelnic.

ZFO

Mladinski tabor v Mokronogu

V Mokronogu bo v nedeljo 4. junija mladinski tabor za trebanjsko-mirensko okrožje. Privedite bo celodnevna. Ob pol 9 bo spred od pokopališča na trg. Ob 9 bo sv. maša z govorom na prostem. Po sv. maši zborovanje, na katerem govorijo govorniki iz Ljubljane. Popoldne ob pol 3 bodo štafetne tekme za prvenstvo odsekov, članov in mladev. Ob 3 pa je javni telovadni nastop. Orodne vaje bo izvajala izbrana vrsta iz Ljubljane. Po telovadbi bo prosta zabava in ribolov. Sodeluje salezijanska godba iz Radne. Tabora se udeležita tudi minister dr. M. Krek in ban dr. M. Natlačen. Vse prijatelje slovenske katoliške mladine vabimo, da pridete ta dan v Mokronog in skupno z mladino manifestirate za naše katoliške ideje. Bog živi!

DOLENJI! UDELEŽITE SE SE 4. JUNIJA MLADINSKEGA TABORA V MOKRONOGU!

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

Ljubljani in ljubljanski okolici

Veličastni VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja, ki bo od 25. do 30. julija 1939 v naši beli Ljubljani, se naglo bliža. Kongres bo največja sodobna svetovna katoliška manifestacija. Naznanilo o kongresu je v inozemstvu našlo neverjetno velik odmev. Prijavilo se je nad 13 000 inozemskih udeležencev, to je toliko, da jih vsi hoteli, ne samo Ljubljane, ampak cele Slovenije ne morejo vzeti pod streho. Zaradi tega je kongresni odbor moral nasvetovati, da se iz vsake države udeleži le primerno število udeležencev. Toda tudi za te udeležence ni dovolj stanovanj v hotelih. Primorani smo ponovno prositi vse privatnike, tako v Ljubljani kakor v ljubljanski okolici, da bi prijavitli toliko število sob, postelj, kolikor le morejo. Vse prijave za stanovanja inozemskih udeležencev sprejema »Putnik« v Ljubljani in ne kongresni odbor. Zaradi lažje izvedbe kongresa je kongresni odbor izročil skrb za inozemske udeležence veliki mednarodni potovalni agenciji »KHA« v Luzernu v Švici, le-ta pa je preskrbo stanovanj in prehrane izročila v organizacijo »Putnik« v Ljubljani. »Putnik« je to organizacijo rad sprejel, zavedač se velikega pomena, ki ga ima ta mednarodni svetovni kongres iz tujkoprometnih, gospodarskih in drugih ozirih za našo Ljubljano, kakor za vso našo Slovenijo in vso državo. Pomisliti je treba, da bo tisoče in tisoče odličnih udeležencev prišlo iz najmočnejših, najbogatejših držav sveta, oziroma Evrope, tako iz Anglije, Holandije, Belgije, Francije, Švice, Španije, Italije, Poljske, bivše Češkoslovaške in Moravske, Madžarske, Rumunije, iz držav Severne, Srednje in Južne Amerike pod vodstvom njihovih škofov in drugih odličnikov, iz Afrike, Palestine, Azije, Indije in celo iz Avstralije.

Ob tolikem mednarodnem forumu ne sme ostati Ljubljana in njena okolica mrtva, ampak

vabimo prav vse brez razlike, da se vsi odzovejo prvenstveno prošnji kongresnega odbora, kakor »Putnik«, da prijavijo čim več stanovanj oziroma postelj, da bi tako mogli vse te številne in odlične inozemske goste dostojno sprejeti za časa kongresnih dni.

Ko je bil evharistični kongres v Chicagu v Sev. Ameriki, je proglaš kardinala Mundeleina na čičaške občane našel tolikšen odziv, da je preostajalo stanovanj in da so darovi čičaških občanov visoko presegli vsoto, ki je bila potrebna za izvedbo kongresa.

Prosimo torej vse ljubljance in one iz ljubljanske okolice, da bi se našemu vabilu odzvali in vložili vse svoje moči, predvsem pa vso dobro voljo, da bomo kot največji sodobni svetovni manifestaciji za mir v kraljestvu Kristusovemu!

† Gregorij Rožman I. r., škof ljubljanski, predsednik permanentnega odbora za mednarodne kongrese Kristusa Kralja.

Hrvatska se pripravlja na kongres

Alli veste, kaj to pomeni? Najmočnejši katoliški narod naše države bo zastopan na letošnjem kongresu v Ljubljani. Z veseljem se pripravljajo bratje Hrvatje, da pridejo na zmagoslavno slavo svojega nebeskega Kralja v našo belo Ljubljano.

Sam prevzvišen gospod knezoškof zagrebški Alojzij Stepinac je povelil nalogo zbiranja udeležencev za ljubljanski kongres Hrvatski katoliški akciji, ki jo danes poznamo kot preodlično organizacijo, ki s svetim navdušenjem in odličnimi dejani osvaja med Hrvatji za Kristusa in Njegovo Cerkev. Veseli nas, da bomo z brati skupaj molili in skupaj prosili Kralja kraljev za blagoslov in poveljevanje Njegovega imena.

Slovenska priloga belgrajske „Politike“

Belgrajska »Politika«, ki je še vedno najbolj razširjen srbski dnevnik, je dodala svoji redni številki posebno slovensko prilogo, ki je res reprezentativna in je treba temu ugodnemu listu kar čestitati, da nas je srbskim čitateljem tako vzorno predstavila. Priloga šteje (z inserati vred) skupno 26 strani ter pomeni prav za prav prijateljsko prigoto na našo belgrajsko prilogo, ki smo jo pred tedni ob otvoritvi belgrajskega velešjema izdali. Priloga je bogato ilustrirana z našimi pokrajinskimi motivi, s slikami narodnih noš, s slikami velešjema ter raznih tovarniških podjetij. Uvodni članek »Gospodarska struktura in problemi dravske banovine« je napisal g. Ivan Mohorič, bivši minister in glavni tajnik zbornice za TOI. G. Mohorič govori o virih dohodkov in možnosti produkcije v dravski banovini, tako o gozdarstvu, o rudarstvu, o živinorej, o industriji, sadjarstvu, vinogradništvu in hmeljarstvu, o kmetijski proizvodnji, o elektrifikaciji, o težnji Slovenije v zvezi z morjem, ki se sedaj uresničuje, o drugih prometnih potrebah Slovenije in končno tudi o našem denarništvu. G. Avgust Praprotnik piše o Sloveniji kot »Pokrajini, ki brez industrije ne more živeti«. G. Franc Bonač, predsednik velešjema, piše o pomenu ljubljanskega velešjema ter naglašava važnost te ustanove tako za Slovenijo, kakor tudi za državo in za inozemske zveze.

Casnikar g. Božidar Borko piše o »20 letih kulturnega življenja Slovenijec ter ugotavlja znaten napredek slovenske kulture, odkar živimo v Jugoslaviji.

Narodni poslanec g. Franc Gabrovšek, ravnatelj Zadrzne zveze, je napisal članek »Zadrznništvo — učitelj v gospodarskem in kulturnem pogledu«. Po kratkem opisu začetkov našega zadrznništva ugotavlja, da ima Zadrzna zveza sedaj 736 zadrug, od teh je 338 kreditnih. Zveza slovenskih zadrug ima 385 zadrug, od teh je 160 kreditnih. Ostalih zadrug je 45.

G. Fr. Hr. piše o Mariboru kot nacionalnem središču Slovencev, ter ugotavlja, da je bil Maribor dolgo časa kulturno središče našega naroda ter da ima tudi sedaj eminentno važno nacionalno vlogo.

Ravnatelj zavoda za žensko domačo obrt g. Božo Račič je napisal članek »Domače obrti v Sloveniji«. V tem članku ugotavlja, da ima ljudstvo v Sloveniji nenavadno razvit smisel za domače obrti.

Dr. Milan Dular, ravnatelj ljubljanskega velešjema, piše o pomenu ljubljanskega velešjema ter naglašava važnost te ustanove tako za Slovenijo, kakor tudi za državo in za inozemske zveze.

Žrtev Kamniških planin na zadnji poti

Casnikar g. Vladimir Regally piše o »Problemih slovenskega turizma«. Govori o gradbenih potrebah v naših letoviščih, dalje o cestnih vprašanjih, o avtobusnem prometu, o železniških in letalskih zvezah ter tudi o potrebi, da moramo tudi Slovenci obiskovati druge kraje.

Dr. Jože Bohinjec, ravnatelj OUZD, piše o socialnem zavarovanju in socialni zaščiti v Sloveniji. Piše o socialne ekonomske strukturi v Sloveniji, kjer je socialno zavarovanih 120.000 delavcev. Govori o povprečju medzi slovenskega delavca, o višini prispevkov, o ekonomski važnosti socialnega zavarovanja in o specialnih socialnih zavarovanjih.

Gospodarski urednik »Slovenca« g. Drago Potočnik piše o »Slovenskem bančništvu in hranilnicah«. Ugotavlja, da so vloge po regularnih hranilnicah znašale l. 1926 624.2 milijona, l. 1930 1182.1 in l. 1937 1044.78 milijonov dinarjev, po bankah pa l. 1926 1.426, l. 1930 1.649.3, l. 1937 pa 836.75 milj. din.

Novo mesto, 31. maja.

Kako globoko je odjeknila v arcih vseh, ki so ga poznali, žalostna vest, da je na srčno točno nedeljo v smrt omahnil, ko njegovo brko ni moglo kljubovati naporom v Kamniških planinah, dijak sedmošolec *Hardi Simunich*, je najlepše dokazal prenos njegovih zemskih ostankov v gradu Klevevča pri Šmarjeti, kamor so ga bili prepeljali, na ondotno podružnično pokopališče. Kljub deževnemu vremenu se je prišla zadnjikrat posloviti od plemenitega fanta izredna množica ljudstva od blizu in daleč z vozili in peš. Kdor je le mogel, je hotel še zadnjikrat apremijati fanta, ki je bil vsem vse: tovarišem v šoli dober tovariš, kongreganistom vzgled Marijinega otroka, delavcem v prosvetnih organizacijah požrtvovalen sodelavec, svojim predstojnikom pa poslušen, vljuden in odkrit značaj. Ko so vse te množice še zadnjikrat pomolile ob njegovi krsti in je duhovščina opravila molitve, pevski zbor frančiškanske cerkve v Novem mestu pa odpel žalostinko, se je ob žalost-

nejma, poroču, kaj vse je razstavljeno na letošnjem pomladanskem velešjemu v Ljubljani.

Zvezi za tujski promet poročata na celi strani o Sloveniji kot pokrajini letovišč, zdravilišč in o turističnih ustanovah v Sloveniji. Ta opis je zelo izrpen.

Prilogo izpopolnjujejo opisi raznih industrij, kakor ljubljanske avtomontaže, ki dela avtobuse za Belgrad, unionske pivovarne, jeceniške industrije, trboveljskih revirjev in premogokopov, iz katerih statistike vidimo, da produkcija premoga v Sloveniji stalno narašča in da je lani znašala 1.423.648 ton. Prav lep je opis zdravilišča Golnika, dalje opis Rogoške Slatine, tekstilne industrije v dravski banovini, kemične tovarne v Hrastniku, Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, banke »Slavije«, opis Bleda in Park hotela in drugih podjetij. Podjetja v Sloveniji so prispevala poleg tega tudi prav lepo število in-seratov.

Celje

V nedeljo bodo zborovali v veliki dvorani Celjskega doma člani Društva banovinskih uslužbencev in upokojencev za Slovenijo. Na njem bo poročal predsednik društva višji tehnični nadsvetnik g. Pric iz Ljubljane.

Celjski šahovski klub je v sredo zvečer ob 8 odigral v klubskih prostorih hotela Evrope brzoturnir za mesec maj. Doseženi so bili naslednji rezultati: Prvak je postal prof. Gabrovšek, ki je dosegel 13 točk od 14 dosegljivih, nato Grašer, Vl. Diehl, Fajs Mirko.

Vinarski kongres v Šmarju pri Jelšah. Vinarsko društvo za Slovenijo bo imelo v soboto, dne 3. junija v Šmarju pri Jelšah 13. letni občni zbor, naslednjega dne, v nedeljo bo tu vinarski kongres za vso Slovenijo. Kongres se bo pričel ob pol 10 dopoldne. Na kongresu bo poročal o pomenu in potrebi namiznega grozjda pri nas kmetijski svetnik Kuret Vladimir, banovinski referent za vinarstvo v Ljubljani. Drugo važno predavanje bo imel ravnatelj Anton Munda iz Ormoža. Pred kongresom bo ob pol 9 začetek vinske poskušnje in sejma, ki ga priredi Vinarska podružnica v Šmarju pri Jelšah. Popoldne priredijo udeleženci, če bo lepo vreme, izlet z avtobusi na Tinsko, ob šolo v Šent Jurij ali zdravilišče Rogoško Slatino. Izleti bodo prirejeni tako, da se bodo lahko vrnili udeleženci z večernimi vlaki domov. Za delegate društva, kakor tudi za vse društvene člane, ki bodo hoteli v Šmarju prenočevati, bodo preskrbljena prenočišča. Tisti, ki bodo prenočili želeli, kakor tudi oni, ki se nameravajo udeležiti izleta na Tinsko, naj javijo to Vinarski podružnici v Šmarju pri Jelšah.

V celjski bolnišnici je umrla 7 letna hčerka posestnika Kumprej Ivanika iz Savine pri Ljubnem. Naj v miru počiva!

Nesreče. V sredo zvečer je spodrsnilo na stopnicah 26 letnemu delavcu Koprivškuro Karolu iz Gaberja pri Celju. Pri padcu si je zlomil desno roko v zapestju. V Podvinu pri Polzeli je padel 62 letni posestnik Ivan Hraštnik in si zlomil levo roko v zapestju. V Cerovcu pri Šmarju je padel doma 7 letni posestniški sin Petaver Jože in si zlomil levo roko v zapestju. Vsi se zdravijo v celjski bolnišnici.

Razglas. Na podlagi zakona o nadzorstvu nad živili čl. 21 pravilnika o natančnejših določilih za izvrševanje zakona o nadzorstvu nad živili čl. 233 in zakona o zatiranju nalezljivih boleznih čl. 35 bo mestno poglavarstvo v Celju izvršilo ponovno kontrolo nad izdelovanjem, pripravo in prodajo živil ter nad osebjem, ki je zaposleno v obratovalnicah. Pozivajo se vsi, tako delodajalci kot delojemalci, zaposleni v trgovinah z živili, gostilnah, kavarnah, slaščičarnah, mesarijah, pekarnah, sploh v vseh obratovalnicah z živili in v brivnicah zaposlene osebe, da se podvržejo brezplačni zdravniški pre-

iskavi, da ne bolehalo za tuberkulozo. Preiskave bodo vsak delavnik na mestnem fizikatu od 10 do 12 in sicer, se prične 1. junija 1939 in bodo trajale do vključno 30. junija 1939. Po preteku te dobe se bo proti vsem onim, ki se ne bodo mogli izkazati za legitimacijo, da ne bolehalo za tuberkulozo, uvedlo kazensko postopanje v smislu čl. 22 in 23 zakona o nadzorstvu nad živili, ozir. čl. 68 zakona o notranji upravi. — Mestno poglavarstvo Celje, dne 20. maja 1939. Predsednik: dr. Al. Voršič, s. r.

Opozorilo delodajalcem. — Pri poslovalnici OUZD v Celju je s 15. majem 1939 ukinjen kataster. Po tem datumu se članstvo ugotavlja pri OUZD v Ljubljani. Da ne bodo imeli člani (delavci, nameščenci, služkinje in vajenci) pri uveljavljanju svojih pravic do datave (zdravljenje, terapevtski pripomočki, zdravniška skrb in obiski na domu, porodniške podpore, prevozi v bolnišnico itd.) nepriliko, opozarjamo vse delodajalce, da morajo potrdilo delodajalca o zaposlenosti člana obrazec 47 v vseh rubrikah pravilno, točno in čitljivo izpolniti; zlasti rojstne podatke zaradi istovetnosti člana, da se prepreči zlorabe, nadalje zaslužek, dan vstopa v delo, ako še ni v službi, odnosno katerega dne je izstopil iz dela. Potrdilo mora biti datirano, podpisano od delodajalca ali njegovega zastopnika ter opremljeno z delodajalčevimi štampiljki. To potrdilo velja samo tri dni. — Kdor ne bo imel pravilno izpolnjene potrdila delodajalca o svoji zaposlenosti, bo v ambulantah OUZD zavrnjen, ker brez pravilno izpolnjene potrdila nima nobene pravice do datave.

Žalostna smrt 86 letnega starčka. Bonačević v Pečovniku pri Celju so bili danes jutraj zelo presenečeni, ko so stopili v sobo 86 letnega Franca Bonačevića. Starček je namreč ponoči šel v kuhinjo, si odprl predal kredence, dal v predal palico, privezal nanjo vrvi in se obesil. Ker je bila palica zelo nizka, je visel kleče tako, da zanka še ni dobro prišla. Moral se je dolgo mučiti, dokler ni izdihnil. Na kraj so prišli danes jutraj policijski nadzornik g. Zavec in mestni zdravnik dr. Podpečan. Znano je, da je bil Bonačević že dalj časa bolehen in da je bila malo duševno omejen. Prijeljal so ga v mrtvašnico okoliškega pokopališča. Naj v miru počiva!

Za Jegličev dom so darovali

I. Hutter in drug, Maribor, 25.000 din (drugič po 25.000 din), mestna občina Celje 500 din, Tvorinca tanina, Medvede, 1938 din, J. Šimenc, St. Vid, 1000 din, ekscelenca dr. G. Rožman, knezoškof, Ljubljana, 500 din, Solar J., profesor, St. Vid, 500 din, Ljudska hran. in pos. Zagorje 200 din, dr. I. Oblak, zobozdravnik, Ljubljana, 200 din, J. Meršol, Naklo, 150 din, J. Bergant, vet. pristav, Novo mesto, 100 din, dr. Bratina, okr. načelnik, Murska Sobota, dr. A. Breznik, ravnatelj, St. Vid, 100 din, dr. L. Erlich, univ. profesor, Ljubljana, 100 din, dr. Kežar, sodnik, Maribor 100 din, dr. Kimovec F., Ljubljana, 100 din, Kmečka hran. in posojilnica Dol. Lendava 100 din, dr. Knific, profesor, St. Vid, 100 din, občina Misljinje 100 din, Mlekarska zadruga Vrhnika 100 din, neimenovani, Kranj, 100 din, J. Pavlin, prof. St. Vid, 100 din, F. Penog, prof., St. Vid, 100 din, B. Remec, gimn. ravn. v p., Ljubljana, 100 din, dr. Sušnik, načelnik prosvetnega oddelka, Ljubljana, 100 din, Vovk A., župnik, Tržič, 100 din, Dekliški krožek Primskovo 82 din, dr. P. S. Aljančič O. F. M., Ljubljana, 50 din, E. Brecejnik, župnik, Krašnja, 50 din, Fantovski odsek Vodice 50 din, dr. Klinar T., kanonik, Ljubljana, 50 din, dr. J. Jere, prof., St. Vid, 50 din, Krščanska ženska zveza Maribor 50 din, Mestna posojilnica Ljutomer 50 din, M. Miklavčič, prof., St. Vid, 50 din, občina Podgorje 50 din, dr. P. G. Rant O. F. M., Ljubljana, 50 din, dr. P. Simončič, veroučitelj, Ljubljana, 50 din, dr. M. Slavič, univ. prof., Ljubljana, 50 din, M. Tome, prof., St. Vid, 50 din, dr. P. R. Tominec O. F. M., Ljubljana, 50 din, R. Zajec, Belgrad, 50 din, dr. I. Grafenauer, prof., Ljubljana, 40 din, M. Rihar, dekan, Kamnik, 40 din, S. Kregar, prof., St. Vid, 30 din, V. Snoj, prof., St. Vid, 30 din, T. Caserman, kaplan, Kamnik, 25 din, dr. V. Fajdiga, prof., Ljubljana, 25 din, dr. L. Koser, svetnik, Belgrad, 25 din, neimenovani, Hoče, 25 din, ing. A. Podpečan, Belgrad, 25 din, I. Vodeb, kaplan, Sv. Lenart v Slov. goricah, 25 din, Hranilnica in posojilnica Leskovec 20 din, dr. V. Šporn, Ljubljana, 20 din, dr. Trdan F., prof., St. Vid, 20 din, Fantovski odsek Loke pri Zagorju 15 din, Dekliški krožek Šmihel pri Novem mestu 10 din, J. Florjančič, prof., St. Vid, 10 din, F. Polak, župnik, St. Janž na Drav. polju, dr. F. Stele, univ. prof., 10 din, mesečno neimenovani, Ljubljana, 10 din, F. Stubeč, župnik, Sv. Jurij ob Ščavnici, 10 din, G. Zolnir, kaplan, Muta, 10 din.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo! Prosimo tudi druge, naj naših prerojnih ne zavržejo. Naša narodna zavest je, da čimprej postavimo pokopnemu vladiki Jegliču spomenik, naši mladi inteligenca pa dom, ki bo stal stoletja. — Akcija za Jegličev akademski dom.

Aleksij Pelipenko:

Ukrajina joka...

Tudi župnika Nikandra so vedli v to sobo. Ze spotoma je opazil, da se je zgodilo nekaj izrednega. Čuvaji so bili razburjeni in so kričali drug na drugega. Iz vseh podzemeljskih hodnikov so vodili jetnike. Sirovo so jih suvali v hrbet s puškinimi kopiti, če niso hoteli hoditi dosti hitro. Na dvorišču je videl Nikander čekiste v črnih usnjenih jopičih v strahu sem in tja tekati. Poleg vsake strojnice jih je bilo nekaj, drugi so prinašali strelivo. Slišal je tudi streljanje v mestu, vendar ni vedel, da ga hoče njegov Stefan Komar osvoboditi.

Ko je stopil Nikander v sobo preiskovalnega sodnika se je prekrizal. Preiskovalni sodnik ga je ostro pogledal in mu s prstom pokazal na ena od obeh vrat. Mirno jih je odprl. V tem hipu sta počila dva samokresa in z zavajočo rano je padel župnik Nikander preko praga.

Medtem ko so čekisti morili jetnike, je Komar uredil svojo četo. Postaviti je dal dva topova nasproti poslopja Čeke in granate so hitro razbile vhode. Komisar Čeke je poskušal dobiti stike z zunanjim svetom. Da bi dobil pomoč. Vedel je, da sta v bližnji Zmerinki in Kosjetinu oklopna vlaka. Toda Komarjevi tovariši so porezali telefonske žice. Cekistom torej ni preostalo nič drugega, kot da se sami branijo. Branili so se tudi hrabro in kljubovalno, ker so vedeli, da ne bodo uporniki nikomur prizanesli.

Bitka je bila dolgo neodločena. Toda Komarjevi topovi in metalci min so dobro delali. Njegovi mladi kmetje so šli v divji jezi v ogenj. Povsod so si izsilili kljub hudemu ognju iz strojnic vhod v čekino poslopje. Branilci so postajali nemirni. Zaloga streliva ni bila velika napadeni so bili od vseh strani in niso vedeli, kaj se je zgodilo v mestu. Sleherna granata iz

38 Komarjevih topov je utrgala kos poslopja in sleherna mina je razbila vrata.

Končno se čekisti niso mogli več držati na dvorišču, zato so se poskrili v kletih, kjer so bili zaprti jetniki. Nekaj med njimi je hlinilo, kot da so jetniki v upanju, da jim bodo Komarjevi tovariši prizanesli in jih izpustili.

Ko so uporniki zasedli poslopje, je bila bitka že skoro dobljena, ker se čekisti v kletih niso dosti upirali. Potem, ko so bili prostori zasedeni, je zavzel Komar glavno pisarno Čeke in je ukazal, naj jetnike zapro vse v eno sobo. Dolgo so iskali čekiste v podzemeljskih skrivališčih. Zastonj so iskali Komarjevi tovariši ujetnike, kajti one čekiste, ki so se hlinili, da so ujetniki, so takoj prepoznali.

Napeto je Komar čakal, če že ne bodo pripeljali očko Nikandra. Hotel se je že sam podati, da bi ga poiskal, ko mu pride eden njegovih, popolnoma prepadel in bled povedat, da je videl nekaj groznega.

Peljal je Komarja v sobo, kjer sta komisarja likvidirala jetnike. Ko sta odprla vrata sta onemela. Pred seboj sta videla dvoje globokih jam polnih krvi. Tam so ležali vsi oni, ki so jih čekisti pomorili. Cementne stene so bile do stropa oškropljene s krvjo. Grozen je bil ta pogled.

V obeh jamah je ležalo okoli tristo mrtvih, med njimi tudi župnik Nikander. Spoznala sta ga po dolgi, sivi bradi in po duhovniški obleki.

Komar je ukazal, da naj žrtve Čeke pokopljejo na pokopališču v dveh velikih grobovih. Truplo župnika Nikandra pa je ukazal odpeljati v Volovodivko, kjer so mu pripravili svečan pogreb, kakor se za duhovnika spodobi. Tudi padle kmete so tja prepeljali.

Potem je Komar sodil čekiste. Najprej je poklical predse komisarja Čeke, preiskovalnega sodnika in državnega pravdnika, ki so ga dobili uporniki v Čekinem poslopju z ostalimi sodniki. Trepetaje, s skaženimi obrazi, strahopetno so stali

pred njim. Gledal jih je, prebadal jih z očmi in molčal.

»Kaj naj z njimi storimo?« je vprašal eden izmed njegovih. Komar je kratko odgovoril: Krvosesi so, naj se vtope v človeški krvi!

Komarjevi ljudje so zgrabili ostale čekiste, ki niso padli v boju in jih vrgli v s krvjo napolnjeno jamo. Še prej so jim zvezali roke in noge. Potem so nametali nanje trupla padlih tovarišev. Utonili so v krvi onih, katerih kri so pravkar prelili.

Truplo župnika Nikandra so srečno pripeljali v Volovodivko. Kmetje so ga položili v župnišču na mrtvaški oder. Obledeli so ga v mašna oblačila, razbito glavo so mu prekrili z belo ruto. Potem so mrliča obstopili in jokali za župnikom kakor otroci. Toda nič ni pomagalo, misliti je bilo treba na pogreb.

Okoliščine so bile ugodne. Stefan Komar je taboril v Voroni dubini, v Vranjem gozdu. Daleč na okoli so zbežali vsi komunisti, vse oblasti iz Obidna, Lipovca in Breclava, kolikor jih še niso Komarjevi ljudje postrelili ali pabesili na telegrafске drogove. Rdeče čete so se skrile v Vinico, kjer je pričela delovati po Komarjevem odhodu nova Čeka. Cele ure daleč se ni prikazal v okolici Vranjega gozda kak vojak ali čekist. Vojaški oddelki, ki so morali preko teh pokrajin, so korakali po velikih ovinkih na svoje mesto.

Tako je bilo mogoče Volovodivčanom mirno in svečano pokopati župnika Nikandra in v boju za njegovo svobodo padle kmete. Župnika Nikandra s pokopali poleg cerkve. Dali so mu na grob napis:

»Tu počiva naš dragi župnik Nikander. Svoje življenje je daroval za vero in resnico.«

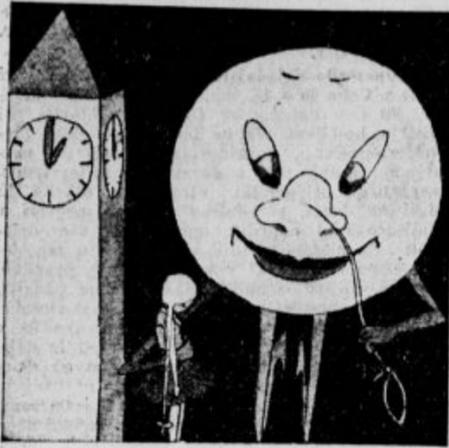
Poleg Nikandrovega groba so bili pokopani v boju padli kmetje. Bilo jih je dvajset. Na visoki gomili so postavili križ in na križu napis: »Tu počivajo ukrajinski junaki. Darovali so svoje življenje v boju proti sovražnikom Ukrajine.«

Otroški kotichek.

57

Konči Ahačiči

Nosan in Zalika

»Bim« udari ura na zvoniku uprav tedaj, ko prisopiha Luna do Tacinega okna. »Končno morem zanjko sneti in Zaliko z glave vzeti!« se oddahne Luna. »Preveč zvedava sem nočaj bila, zato sem tako pokoro dobila«. Radovedno ogleduje Luna mrtvo punčko Zaliko, nekdanjo kraljico Polnoči in se zareži: »Res je lepše kraljevati, kakor na trdih tleh ležati!«

Se vedno drži Luna Zaliko v rokah in ne ve, kaj bi z njo počela. Potem se pa spomni grde in brezsrčne sirovosti, ki jo je pokazala Nosanu, predno je postal Krasan. Celo lahkoživi Luni se Zalika zastudi, zato se jezno žadere: »Zlobna domišljavka! Zdej boš sama občutila, kako veliko bridkost si Nosanu naredila!« Tako govori Luna in vrže punčko Zaliko z vso silo v Tacinovo spalnico.

Zahvala

Čutim dolžnost, da izrečem javno zahvalo gg. primariju dr. Lavriču in dr. Dergancu za njih ekrb in ljubeznivost moje težke operacije in zdravljenja.
Cimerman Ferdinand.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; feulitovanjki oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. - Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. - Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka črna vrstica po 3 din. - Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Mesarski pomočnik
vojašine prost, želi premeniti mesto. Službo lahko nastopi takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8535. (a)

Sedmošolec
išče v počitnicah kakršnokoli zasluzek. Tudi instruir. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8754. (a)

Dekle
s 5 gimnazijami in trg. tečajem, želi primerne zaposlitve. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 8514.

Diplomiran pravnik
sprejme za popoldanske, večerne ure kakršnokoli zaposlitve. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod sifro »Vesten 26«.

Mehanik-šofer
izučen, išče službo kjerkoli v delavnici ali za šoferja. Nastop 15. junija. — Kastelic Mirko, Črnuče 44, p. Jezica p. Ljubljani. (a)

Mizar
strokovnjak za pohištvo, išče zaposlitve v Ljubljani. Sprejme naročila tudi na dom, izdelava precizna, cene nizke. — Gluhak J. mizar, Brezovica 6 pri Ljubljani. (a)

Vajenci

Fant
bi se rad izučil mizarstva. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 810/8370.

Deklica
se bi rada izučila v trgovini, kjer koli. Juvan, Ciglarjeva 10, Moste — Ljubljana. (v)

Frizerska vajenka
z enoletno prakso, išče zaradi smrti mojstra mesto s hrano in stanovanjem. — Frida Gilčvert, Krško. (v)

14 letna deklica
poštenih staršev, zdrava in močna, v šoli odličnjakinja, se želi izučiti v večji trgovini. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Izredno pridna« 8292. v

Službo daje

Služkinjo
sprejem. Florjanska ul. št. 26-I. nadstr. (b)

Foto-pomočnika
takoj sprejem. - Atelje Weis, Trbovlje. (b)

Služkinja
dobi službo. - Gostilna pri »Levu«, Gosposvetska cesta 16. (b)

Pisarniška moč
popolnoma izvežbana — dobi službo takoj v odvetniški pisarni izven Ljubljane. Ponudbe pod značko »Izvežbana - takoj« št. 8816 v upravo »Slov.« (b)

STENOTIPISTINJA
absolventka Trgov. akademije ali drugače dobro izobrazena moč, lahko tudi starejša, z znanjem srbohrvatskega jezika — zelo spretna v stenotipiji in strojepisju, solidna, se sprejme k velikemu podjetju na deželi. Nastop takoj. Ponudbe z opisom dosežanj del in služb, po možnosti z navedbo referenc, poslati v upravo »Slovenca« pod »Prijazna« št. 8788. (b)

Denar

Posojila na vknjižbo
po 8% na razpolago. — Prošnje poslati z znamko 5 din v upravo »Slov.« pod »Posojilo 39« 8781.

Prodamo

Lepa orehova jedra
in cvetlični med dobite najceneje v »Medarni«, Ljubljana, Zidovska ul. 6

Kolesa
dobite najceneje pri »Tehnik« Banjal, Ljubljana, Miklošičeva 20. (l)

la. češnje
sveže, trde, kg 4 in 4.50 din, košare 45 kg, franko voznina razpošilja po povzetju G. Drechsler, Tuzla. (l)

Poročne prstane
ure, veržice, uhane, kakar tudi očala - kupite zelo ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, štna, nasproti farne cerkve. Podružnica v Mariboru, Jurčičeva 8.

KUPIJTE PRI NAŠIH INSERENTIH!

Mizarji!

Okovje za pohištvo in vse vrste orodje izberete pri »Jeklo« - Stari trg

Splošno je znano, da so najuspešnejša reklama za vsako podjetje oglasi v časopisju.

Oglas pa ima največji uspeh v najbolj razširjenem časopisu.

»Slovenec« je vodilni, največji in daleč najbolj razširjeni dnevnik v Dravski banovini! Vsako podjetje ima interes, da oglašuje v »Slovencu«

Posvetva

Med Homcem in Duplico
kupim travnik do 6000 m² velik. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Plačam v gotovini« 8771. (p)

Kunaver Ludvik
građbeno-strokovno nabraženi posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. - Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago.

Vnajem

IŠČEJO:
Trgovino ali gostilno
vzajem v najem ali na račun na prometnem kraju blizu železnice. Ponudbe prostim pod »Dolene 39« št. 8793 v upr. »Slovenca«. (m)

Stanovanja

ODDAJO:
Dvosobno stanovanje oddam. Moskerčeva 18, Zelena jama. (č)

IŠČEJO:
Stanovanje

enosobno s kabinetom ali manjše dvosobno, čisto, v mirni hiši — iščeta s 1. julijem mati in odrasel sin, najraje v šempetrskem okraju. Ponudbe z opisom in ceno poslati v upravo »Slov.« pod »Točen plačnik« št. 8774. (c)

SOBE

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, oddam. Sv. Petra c. 44-I.

HOTEL Učka
na obali morja v omišaljskem zalivu. Hotel ima 30 lepo urejenih sob. Popolna oskrba s sobo dnevno din 60— za osebo. 10% popusta za pred in po sezoni. Za obilen obisk se priporočata lastnika hotela **Albaneže - Antončič**

Znana trdka J. Draprotnik iz Domžal razstavlja na velesejmu v paviljonu G motorna kolesa znamke **HOREX—COLUMBUS** sledečih modelov:
Horex mod. SB 35 ohv 350 ccm. Horex mod. T 5 in T 6 sv in ohv 500 in 600 ccm.
Model SB 35 je novo sportno motorno kolo v sijajni izdelavi, prikladno za vsako cesto z visoko delozmožnostjo, kar ga odlikuje pred drugimi znamkami. Ima aerodinamično linijo, nablokirano 4 stopno nožno prestavo, ki je popolnoma zavarovana proti olju in prahu. Prednja veriga teče v olju, zadnja je popolnoma zaprta. 2 izpušni cevi na zgoraj usmerjeni, močna razsvetljava 30/50 Watt, razsvetljeni tahometer, vitkalna os itd. Preizkušena brzina znaša 120 km na uro in porabi 2 1/2 litra bencina na 100 km in 2 dl olja na 1000 km. Te vrste sportni 350 ccm Horex se je izkazal na dirki St. Vid—Medno kot prvi v vrsti sportnih motornih koles.
Bat 69 mm, dvig bata 91, 5 mm, efekt 18 KS.
Model T 5 se je izkazal skozi mnogo let kot jako odporni turni stroj, ki ga odkljuje lažna izdelava in oprema. — 4 kratna nožna prestava. Prikladen za prikolico. Bat 90 mm, dvig bata 98 mm, efekt 18 KS, poraba bencina 3 lit na 100 km.
Model T 6 je tudi priznani močni turni stroj, pripraven tudi za prikolico. — Ta stroj je jako štedljiv in je njeega vodstvo najenostavnejše. Motorno kolo je jako močne konstrukcije. Bat 80 mm, dvig bata 117 mm efekt 20 KS in porabi 3 in pol litra bencina.

Ljudska posojilnica v Celju
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4% na trimesečno odpoved pa po 5%
*
Izplačuje točno vse vloge — stare in nove!
Dovoljuje posojila in trgovske kredite

+
Dotrpel je po večletnem trpljenju in se preselil v boljše življenje naš dobri mož, oče, stari oče, brat, stric, tast, gospod
Franc Čebular
komandir žand. stan. v pok.
Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v petek 2. junija 1939 ob 3 popoldne iz mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 1. junija 1939.
Zalujoča žena, sin in hčerka ter ostalo sorodstvo.

+
Po dolgi in mučni bolezni je 31. maja mirno v Gospodu zaspa naša predobra mama, stara mama in prababica, gošpa
Frančiška Pocajt roj. Vošnjak
Pogreb pokojnice bo v petek, dne 2. junija ob 4 popoldne iz hiše žalosti na pokopališče na Tebarje.
Cret pri Celju, dne 1. junija 1939.
Anton Pocajt, soprog. - Franc, Ivan in Alojz, sinovi; Terezija, Frančiška, Marija in Angela, hčerke; - in ostalo sorodstvo.

+
Umrl nam je 31. maja o polnoči po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, naš dragi soprog, oče, tast, stari oče itd.
Otmarski Šturm
trgovec in posestnik v Metliki
Dragega pokojnika spremimo k večnemu počitku v petek, 2. junija ob 17 na pokopališče pri sv. Roku v Metliki.
V Metliki, dne 1. junija 1939.
Zalujoči ostali:
Amalija, soproga; Ljubica, Otek, Ema, Dragica, Marija, Martina, Poldi, Tonček, Vida, sinovi in hčere;
Marko Težak, Janko Krefl, Polde Weis, Josip Majetič, Stane Čerňič, zeti; Milica Šturm, snaha; vnuki in vnukinje.